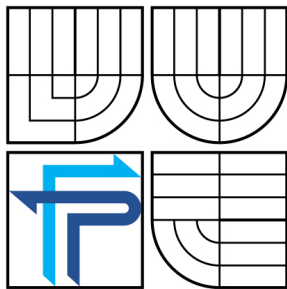

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY (ÚE)

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

ZVÝŠENÍ ZISKU DROBNÉHO INVESTORA INVESTOVÁNÍM NA MĚNOVÉM TRHU

SMALL INVESTOR PROFIT RISE BY INVESTMENT INTO CURRENCY MARKET

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. PAVEL KONEČNÝ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. ZDENĚK SOJKA, CSc.

BRNO 2007

LICENČNÍ SMLOUVA POSKYTOVANÁ K VÝKONU PRÁVA UŽÍT ŠKOLNÍ DÍLO

uzavřená mezi smluvními stranami:

1. Pan/paní

Jméno a příjmení: Pavel Konečný

Bytem: Svážná 17, 634 00, Brno

Narozen/a (datum a místo): 15. 12. 1980 v Brně

(dále jen „autor“)

a

2. Vysoké učení technické v Brně

Fakulta podnikatelská

se sídlem Kolejní 2906/4, 612 00, Brno

jejímž jménem jedná na základě písemného pověření děkanem fakulty:

doc. Ing. Alena Kocmanová, Ph. D., ředitelka Ústavu ekonomiky

(dále jen „nabyvatel“)

Čl. 1 Specifikace školního díla

1. Předmětem této smlouvy je vysokoškolská kvalifikační práce (VŠKP):

- disertační práce
 - diplomová práce
 - bakalářská práce
 - jiná práce, jejíž druh je specifikován jako
- (dále jen VŠKP nebo dílo)

Název VŠKP: Zvýšení zisku drobného investora investováním na měnovém trhu

Vedoucí/ školitel VŠKP: doc. Ing. Zdeněk Sojka, CSc.

Ústav: Ústav ekonomiky

Datum obhajoby VŠKP: Červen 2007

VŠKP odevzdal autor nabyvateli v*:

- tištěné formě – počet exemplářů 1
- elektronické formě – počet exemplářů 1

* hodící se zaškrtněte

2. Autor prohlašuje, že vytvořil samostatnou vlastní tvůrčí činností dílo shora popsané a specifikované. Autor dále prohlašuje, že při zpracovávání díla se sám nedostal do rozporu s autorským zákonem a předpisy souvisejícími a že je dílo dílem původním.
3. Dílo je chráněno jako dílo dle autorského zákona v platném znění.
4. Autor potvrzuje, že listinná a elektronická verze díla je identická.

Článek 2

Udělení licenčního oprávnění

1. Autor touto smlouvou poskytuje nabyvateli oprávnění (licenci) k výkonu práva uvedené dílo nevýdělečně užít, archivovat a zpřístupnit ke studijním, výukovým a výzkumným účelům včetně pořizování výpisů, opisů a rozmnoženin.
2. Licence je poskytována celosvětově, pro celou dobu trvání autorských a majetkových práv k dílu.
3. Autor souhlasí se zveřejněním díla v databázi přístupné v mezinárodní síti
 - ihned po uzavření této smlouvy
 - 1 rok po uzavření této smlouvy
 - 3 roky po uzavření této smlouvy
 - 5 let po uzavření této smlouvy
 - 10 let po uzavření této smlouvy(z důvodu utajení v něm obsažených informací)
4. Nevýdělečné zveřejňování díla nabyvatelem v souladu s ustanovením § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, nevyžaduje licenci a nabyvatel je k němu povinen a oprávněn ze zákona.

Článek 3

Závěrečná ustanovení

1. Smlouva je sepsána ve třech vyhotoveních s platností originálu, přičemž po jednom vyhotovení obdrží autor a nabyvatel, další vyhotovení je vloženo do VŠKP.
2. Vztahy mezi smluvními stranami vzniklé a neupravené touto smlouvou se řídí autorským zákonem, občanským zákoníkem, vysokoškolským zákonem, zákonem o archivnictví, v platném znění a popř. dalšími právními předpisy.
3. Licenční smlouva byla uzavřena na základě svobodné a pravé vůle smluvních stran, s plným porozuměním jejímu textu i důsledkům, nikoliv v tísní a za nápadně nevýhodných podmínek.
4. Licenční smlouva nabyvá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami.

V Brně dne:

.....
Nabyvatel

.....
Autor

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá možnostmi investování na měnovém trhu se zaměřením na drobné investory. Práce obsahuje charakteristiku měnového trhu, analýzu vlivů, které na něj působí a vypracovává strategii obchodování tak, aby bylo dosaženo zisku s ohledem na minimální riziko pro investora.

Abstract

This diploma thesis deals with possibility to invest into currency market with a view to small investors. The work includes the characteristics of currency market, analysis of influences which affects on it and elaborates trading strategy to get profit with regard to minimal risk for investor.

Klíčová slova: měnový trh, analýza, obchodní systém, investice

Key words: currency market, analysis, trading system, investment

Bibliografická citace

KONEČNÝ, P. *Zvýšení zisku drobného investora investováním na měnovém trhu*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2007. 107 s. Vedoucí diplomové práce doc. Ing. Zdeněk Sojka, CSc.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil autorská práva. (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně, dne 20.května 2007

.....

Podpis

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat panu doc. Ing. Zdeňkovi Sojkovi, CSc., vedoucímu diplomové práce, za čas, který mi věnoval, za jeho cenné rady a připomínky, které mi dopomohly k vytvoření této diplomové práce.

OBSAH

0	ÚVOD	11
1	VYMEZENÍ PROBLÉMU A CÍLE PRÁCE	12
2	TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	14
2.1	Devizy jako část světového finančního trhu	14
2.2	Základní pojmy pro obchodování na měnovém trhu	15
2.3	Riziko obchodování	17
2.4	Funkce klíčových centrálních národních bank	18
2.5	Způsoby obchodování	20
3	ANALÝZA TRHU A SITUACE NA NĚM	21
3.1	Psychologie trhu	21
3.1.1	<i>Spekulativní rovnovážná hypotéza</i>	21
3.1.2	<i>Kostolanyho burzovní psychologie</i>	22
3.1.3	<i>Teorie spekulativních bublin</i>	24
3.1.4	<i>Drasnarova koncepce psychologické analýzy</i>	25
3.2	Využití fundamentální analýzy	27
3.3	Technická analýza	40
3.3.1	<i>Cíl a zásady technické analýzy</i>	40
3.3.2	<i>Grafy pro technickou analýzu</i>	41
3.3.4	<i>Trendy, Support a Resistance</i>	44
3.3.5	<i>Formace v grafech</i>	47
3.3.6	<i>Matematické obchodní metody (technické ukazatele)</i>	53
3.4	Money Management	63
4	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	66
4.1	Úvod	66
4.2	Určení strategie	67
4.3	Dlouhodobá strategie	70
4.4	Krátkodobé strategie a záznam obchodování	70
4.5	Statistické vyhodnocení	97
4.6	Analýza slabých míst strategie	99
4.7	Srovnání dosažených výsledků	100

5 ZÁVĚR	102
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	103
REJSTRÍK POUŽITÝCH POJMŮ	105
PŘÍLOHY	

0 ÚVOD

Tato diplomové práce by se mohla stát jedním z prvních ucelených pohledů na obchodování na měnovém trhu v České republice. Měnový trh umožňuje úžasné možnosti jak zhodnotit své finanční prostředky a protože trh Forex (foreign exchange) je v českých končinách téměř neznámý, rozhodl jsem se jej v této diplomové práci čtenářům přiblížit.

Forexem se rozumí mezinárodní devizový trh, který se zabývá obchodováním s cizími měnami. Forexový obchodník je takový obchodník, který se rozhodne vydělávat na pohybech konkrétních měn, resp. vzájemných kurzů mezi měnami.

Možností kam uložit své volné prostředky je mnoho a já se pokusím zájemce svojí diplomovou prací přesvědčit, že právě tento trh by pro ně mohl být ten pravý. S vhodně zvolenou strategií a jejím striktním dodržováním je možné zhodnotit své finance více, než na jiných trzích. Měnový trh ovlivňuje mnoho faktorů, které je nutné vnímat a po prostudování tohoto textu to bude mnohem snazší.

1 VYMEZENÍ PROBLÉMU A CÍLE PRÁCE

Ať si toho jsme nebo nejsme vědomi, každý hraje nějakou roli v trhu zahraničních měn. Již jednoduchá skutečnost, že každý vlastní alespoň nějaké peníze, z něj činí měnového investora. Hotovost v peněžence, peníze na kontě, hodnota hypotéky, akcií, dluhopisů a jiných investic je vyjádřena měnou.

Každý, kdo se rozhodl držet vlastní měnu, se v zásadě rozhodl nedržet měny jiných států. Všechny investice, které ve své měně podniká, silně spoléhají na integritu hodnoty této měny. V důsledku rostoucí a klesající hodnoty měny resp. jejího směnného kurzu vůči jiným měnám portfolio investic mění svou hodnotu, čímž ovlivňuje celkový finanční stav.

Samotný trh Forex byl založen v roce 1971 a začal fungovat na bázi pevných devizových kurzů jednotlivých měn. Prvními obchodníky s cizími měnami se staly centrální banky, nadnárodní bankovní domy a významné investiční společnosti. Trh se zahraničními měnami zažil od svého počátku mnoho změn. Dlouhé roky se USA a jejich spojenci podle Brettonwoodské dohody podíleli na systému, ve kterém byly směnné kurzy vázány na množství zlatých rezerv, náležících danému státu. V roce 1971, kdy prezident Nixon vyjmul USA ze zlatého standardu, se začaly uskutečňovat pohyblivé směnné kurzy. Začala tím nová éra mezinárodního devizového trhu v dnešní podobě. Dnes je hnacím faktorem nabídka a poptávka po určité měně nebo její relativní hodnota. Zmenšování překážek a zvětšování příležitostí, jako je pád komunismu a výrazný růst ekonomik Asie a Latinské Ameriky, již vytvořily nové příležitosti pro investory.

Narůstající obchod a zahraniční investice stále více propojují ekonomiky všech států. Pravidelně hlášená ekonomická čísla po celém světě jako je hladina inflace a nezaměstnanosti a také neočekávané zprávy např. přírodní katastrofy nebo politická nestabilita, mění touhu po držení určité měny, čímž je ovlivňována mezinárodní nabídka a poptávka po této měně. Tedy veškerá volně směnitelná měna tak trvale kolísá vůči ostatním světovým volně směnitelným měnám. Současná síť

mezinárodního obchodu a výsledná kolísání směnných kurzů již vytvořily největší světový trh – trh se zahraničními měnami.

Trh se zahraničními měnami však není "trhem" v tradičním smyslu, protože neexistuje žádné ústřední místo pro obchodní aktivity. K obchodování dochází prostřednictvím telefonů a počítačových terminálů na tisících míst po celém světě. Přímý mezibankovní trh se skládá z dealerů se schopnostmi měnového vyrovnání, obchodujících coby příkazců. Je to právě segment dealerů, který je zodpovědný za vytváření velké části celkových objemů trhu zahraničních měn. Obchodování mezi dealery vytváří na trhu velký obrat, tím se tento trh stává nejvíce likvidním.

S obchodováním v hodnotě přibližně 1,5 trilionu denně je trh zahraničních měn největším finančním trhem na světě. Dříve byl tento trh tradičně dostupný jen bankám, správcům peněz a velkým finančním institucím. Nyní je spojen s celosvětovou sítí obchodníků s měnami např. bankami, centrálními bankami, makléři a takovými zákazníky, jako jsou dovozci a vývozci. Dnes trh se zahraničními měnami nabízí příležitosti zisků nejen pro banky a instituce, ale i pro individuální investory.

A právě tím se budu zabývat ve své práci, cílem bude určit nejvýhodnější strategii investování pro menšího investora, který tímto způsobem může ukrojit svůj díl koláče na velmi zajímavém měnovém trhu. Forex přináší velké možnosti pro zhodnocení finančních prostředků a vzhledem k tomu, že mnoho lidí o tomto trhu vůbec neví, chtěl bych jej přiblížit i na příkladě měsíčního obchodování. Každý den budu uvádět analýzy trhu, které mne vedly ke vstupům a výstupům z pozic a tím tak názorně ukázat možnosti výtěžku na měnovém trhu.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1 Devizy jako část světového finančního trhu

Nejprve je třeba definovat, co vlastně měnový trh představuje. Jak může být užitečný pro drobného investora, jakou mu nabízí šanci se realizovat a uskutečnit své sny.

Mezinárodní devizový trh, je jedním slovem obchodování s cizími měnami označovaný též jako Forex, neboli foreign Exchange. Úvodem je třeba říci, že Forex vlastně není burzovním trhem v pravém slova smyslu. Forex je zjednodušeně celosvětová síť, která je propojená nejmodernějšími prostředky komunikace. Jedná se o systém vzájemně propojující banky, pojišťovny, investiční fondy a brokerské společnosti, které sdružují individuální investory. Jejich společným prvkem je využívání mechanismů, které umožňují zhodnotit investice v závislosti na pohybech předmětu forexového obchodu – měny. Forexový obchodník je tedy takový obchodník, který se rozhodne vydělávat na pohybech konkrétních měn, resp. vzájemných kurzů mezi měnami.

Samotný trh Forex (správněji International Interbank Foreign Exchange) byl založen v roce 1971 a začal fungovat na bázi pevných devizových kurzů jednotlivých měn. Prvními účastníky trhu (obchodníky s cizími měnami) se staly centrální banky, nadnárodní bankovní domy a významné investiční společnosti.

Až v nedávné minulosti byl mezinárodní měnový trh pro širokou obec investorů, obchodníků a především pro řadu individuálních zájemců finančně nedostupný. Minimální finanční nároky (nejvíce likvidní a obchodovaný standardní dolarový jeden lot má hodnotu 100 000 USD) byly totiž zcela mimo zdroje průměrných investorů. Forex tak byl trh prakticky pro „obyčejné“ obchodníky nedostupný. Ovšem tato se situace dramaticky změnila. Celosvětové politické a hospodářské změny daly možnost vzniku novým účastníkům trhu, kteří se rekrutují ze sekundárních bank, pojišťoven, finančních společností a brokerských společností, a kteří díky marginovému

(zálohovému) obchodování na principu leverage (páky) zpřístupnili trh také ostatním investorům. Tento podíl menších účastníků trhu (drobných individuálních spekulantů) se značně rozšířil na přelomu tisíciletí a nadále roste. Obrovskou zásluhu na tomto faktu má především rozvoj informačních technologií a globalizace trhů.

2.2 Základní pojmy pro obchodování na měnovém trhu

Spread

Spread neboli rozpětí, je rozdíl mezi nákupní a prodejní cenou. Podobně, jako když kupujete euro nebo dolar v bance či směnárně. Na tabuli jsou uvedeny nákupní a prodejní ceny. Rozdíl mezi těmito cenami (což je profit banky nebo směnárny) tvoří výše uvedený spread. Ten je u jednotlivých brokerů většinou pevně dán a především na spreadu společnosti profitují. U FX (zkratka pro FOREX) platí jedna obecná zásada – spread je přímo úměrný likviditě měny. Proto nejvíce obchodované páry EUR/USD a USD/JPY mají nízké spready, neboť jejich likvidita (zájem o koupi nebo prodej) je vysoká. Naproti tomu hůře likvidní měnové páry mají vysoké spready. Například britská libra (GBP) a švýcarský frank (CHF) jsou poměrně likvidní dílčí měny, ale spread u měnového páru (neboli kotace) GBP/CHF je 10–12 bodů. Tento pár není zkrátka významně obchodovaný.

Spread má na Forexu pro investora klíčový význam. Významně se podílí na obchodníkově zisku nebo ztrátě. Proto každý investor volí brokera, který nabízí nejmenší spready. (12)

PIP value

Hodnota každého bodu je u jednotlivých měnových párů vyjádřena tzv. Pip Value (PV). PV je u dílčích párů rozdílný. U standardního jednoho lotu (jedné nákupní či prodejní jednotky) v hodnotě 100 tisíc dané měny má PV hodnotu 10 USD za jeden bod pro páry EUR/USD, GBP/USD a AUD/USD, kdy je kotována daná měna k dolaru. Opačná kotace, např. USD/CHF, tedy dolar k jiné měně, se už liší. Jiné hlavní páry mají proto hodnoty PV různé. USD/CHF, USD/CAD, EUR/CHF zhruba kolem 8 USD za

bod, USD/JPY a EUR/JPY něco přes 9 USD za bod. EUR/GBP pak asi 18 USD/bod.
(12)

Margin

Margin neboli záloha či záruka je základním nástrojem při obchodování investorů přes banky nebo brokerské společnosti. Margin má obvykle přímou souvislost s dalším pojmem leverage neboli pákovým nástrojem – zkráceně pákou. Již dříve bylo zmíněno, že standardní jednotkou obchodovanou na trhu Forex je lot. Hodnota každého lotu je vyjádřena číslem 100 000 (sto tisíc). Protože ne každý má k dispozici takovou sumu peněz, vznikl nápad poměrového zálohového systému, tzv. leverage neboli páky. Broker vám poskytne celou částku (100 tisíc) a Vy na základě velikosti poměru jeho leverage k původní částce (tedy u standardního lotu vždy 100 000 jednotek) dané měny, složíte margin neboli zálohu (respektive je Vám automaticky blokována na účtu při zadání pokynu). Velikost páky (leverage) je tak obvykle přímo úměrná složené záloze (marginu). (12)

Rollover

Rollover – převrácení (překlopení) je vlastně provedení výměny pozice, která je držena s pozicí následujícího dne vyrovnání. Přeneseně můžeme říct, že rollover nám úročí otevřené pozice pro ten který den. Na spotovém FX trhu musí být všechny obchody uzavřené do dvou pracovních dnů a podle mezinárodních bankovních praktik se toto mění v 22,00 hod. GMT (Greenwich času). Na rolloveru je důležité, zda námi zvolenou měnu v páru kupujeme nebo prodáváme, a jaké jsou úrokové sazby mezi dvěma měnami. Například základní úrokové sazby ve Velké Británii (GBP) jsou aktuálně mnohem vyšší než v Tokiu (JPY). (12)

Poplatky

Ještě před pár lety byly poplatky při obchodování na FX považovány za nutné zlo, které musí individuální investor nějak „překousnout“, a hlavně si na ně vydělat. Nyní všechny skutečně renomované brokerské společnosti obchodují zásadně bez poplatků při spreadech, které byly uvedeny výše. Různé poplatky, a hlavně jejich výši, zdůvodňují samotní zprostředkovatelé nejčastěji kvalitním servisem, „zaručenými“

výdělky klienta, softwarovou podporou a analýzami trhu zdarma, zasíláním e-mailových zpráv o trhu atp. Servis je však mnohdy omezen jen na hromadné rozeslání mailu ve formě stavu S/R (Support/Resistance neboli podpora a odpor), kopírovaným komentářem z jiných serverů, a někdy jsou snad u těch lepších připojeny očekávané ekonomické události a jejich data nebo vlastní www stránky s obdobnými údaji. (12)

2.3 Riziko obchodování

Obchodování na peněžních trzích patří mezi nejrizikovější finanční spekulace vůbec. Vzhledem k požadavkům na relativně malé investice v poměru k objemu obchodů (ve formě marginu a leverage) může tento fakt pracovat pro investora, ale i proti němu. Využití spekulace může tak vést k velkým ztrátám, ale i k velkým ziskům.

Deset základních rad pro investory.

- 1.** Všichni obchodníci by měli chápat alespoň základní aspekty fundamentální a technické analýzy, které jsou pro obchodování nezbytné, stejně jako ekonomické souvislosti, jež hýbou trhem (úrokové sazby, mezinárodní obchod, data).
- 2.** Důležité je mít dostatek rizikového kapitálu, jehož úplná nebo částečná ztráta nenahodá morálku a nijak nepoškodí životní styl.
- 3.** Devizové spekulace jsou horská dráha nahoru-dolů, jsou především založeny na nákupech a prodeji velkých objemů různých měn a na jejich následném a především včasném prodeji nebo koupi.
- 4.** Před každým vstupem na pozici je třeba si určit maximální výši ztráty ve formě Stop-lossu, kterou je obchodník ochoten při daném obchodu unést. Důležité je nikdy, tuto výši ztráty neměnit posouváním Stop lossu směrem vzhůru (do větší ztráty) během obchodu.
- 5.** Nikdy bezhlavě nevstupovat na trh, pokud není alespoň několik pozitivních signálů z různých zdrojů. Ať už ve formě souběžných fundamentů nebo ve více technických analýzách.

6. Pokud se obchoduje na data, je dobré používat EnterLimits a EnterStopy (neboli budoucí objednávky) a před ohlášením klíčových dat nevstupovat na pozice jen na základě technické analýzy.

7. „Trend is your friend“ – nikdy nejít proti trendu. Trhem hýbou především velké korporace, národní banky a nadnárodní společnosti, které jen při malých změnách situace v celosvětové ekonomice nebo v politice přesouvají v minutě desítky miliard dolarů. Z toho tedy plyne vstupovat pouze na pozice ve směru převládajícího trendu.

8. Dolar a ekonomika USA pořád vládnu světu, pokud stoupá zlato (a mnohdy i ropa), dolar většinou klesá. Je rovněž značná provázanost mezi EUR a CHF (menší mezi GBP a EUR). Pokud je nastaven určitý směr v EUR/USD, reaguje USD/CHF většinou opačně. Měnový pár EUR/JPY ve valné většině případů pouze vyrovnává bodové rozdíly mezi EUR/USD a USD/JPY.

9. Neobchodovat v neděli v noci a v pondělí brzo ráno. Trh se po víkendu teprve probouzí, ovládá jej Tokio a nikdy se pořádně neví, jakým směrem. To samé platí o pátečním odpolední (pokud nejsou očekávána klíčová data). Většinou se realizují jen výběry zisků a to je matoucí "trend".

10. Ohledně Forexu je výhodnější obchodovat s více páry (2–3) a méně loty, než vsadit více lotů jen na jeden jediný měnový pár.

2.4 Funkce klíčových centrálních národních bank

USA

Centrální banka USA, správněji Federální rezervní banka (FED), má úplnou nezávislost v udávání směru monetární politiky USA. Politika se zaměřuje především na maximální neinflační růst. Vrcholným orgánem je Federální komise otevřeného trhu (Federal Open Market Committee – FOMC), která je zodpovědná za všechna rozhodnutí, včetně nejdůležitějších vyhlášení o úrokových mírách, zpravidla 8x ročně. (13)

Evropa

Evropská centrální banka (ECB) byla založena 1. července 1998. Její základní jmění činí 5 miliard euro. Jako součást Evropského systému ústředních bank (ESCB) je hlavním úkolem ECB dbát o udržení cenové stability v rámci Evropského měnového systému a podporovat všeobecnou hospodářskou politiku EU. Výkonný výbor se skládá z prezidenta ECB, viceprezidenta a čtyř dalších členů. Všichni členové jsou jmenováni jednomyslným rozhodnutím vlád členských států na doporučení Rady po konzultaci s Evropským parlamentem a Řídící radou. Sídlem Evropské centrální banky je Frankfurt nad Mohanem. Vytyčeným cílem ECB je především zmíněná cenová stabilita. (13)

Japonsko

V Japonsku je nejdůležitější politickou a monetární institucí Ministerstvo financí (MF). Vliv MF na řízení měny je daleko vyšší než v USA nebo v Evropě. Představitelé MF velmi často vystupují veřejně s ekonomickými prohlášeními s velkým vlivem na kurz jenu a je možno je označit za intervenční prohlášení k nákupu/prodeji JPY. V roce 1998 byl sice přijat zákon o nezávislosti Japonské centrální banky (BoJ) na vládní měnové politice, ale ta pouze kontroluje monetární politiku státu. MF si nadále drží rozhodující vliv na zahraniční měnovou politiku. (13)

Velká Británie

Podle zákona o Bank of England (BoE) z roku 1997 získala BoE nezávislost na určování monetární politiky s cílem cenové stability, podpoře růstu ekonomiky a zaměstnanosti. Vzhledem k členství Velké Británie v EU mají všechny projevy o přiblížení GBP nebo náznaky přijetí eura významně klesající dopad na kurz GBP. (13)

Švýcarsko

Švýcarská národní banka má nejvyšší míru nezávislosti a na rozdíl od jiných centrálních bank nepoužívá specifické sazby. Ještě kolem roku 1999 používala jako hlavní nástroj měnové politiky výměnu cenných papírů. Řízená likvidita se provádí pomocí Foreign Exchange Swaps, kdy centrální banka přešla koncem roku 1999 na jiný přístup deklarovaný maximálně 2% roční inflací a použitím tříměsíční sazby podle Londýnské mezibankovní sazby (LIBOR). (13)

2.5 Způsoby obchodování

Každý obchodník si vytváří svůj vlastní styl a systém pro trading. Přesto lze alespoň podle některých základních kritérií rozdělit způsoby tradingu do několika kategorií:

Day Trading

Klasický daytrader je tím nejrychlejším traderem. Jeho časový horizont pro jeden trade (obchod) je max. hodina, spíše jsou to minuty pro realizaci celého trhu. Jsou schopni udělat denně až několik stovek obchodů. Speciální kategorií jsou scalpers (skalpovači), kteří jsou přímo sekundoví hráči (max. jednotky minut). Trend trhu je většinou nezajímá.

Range Trading

Range trader typicky drží pozici v průběhu celého dne v délce několika hodin. Tito tradeři dělají své obchody na základě analýzy denních rozsahů daných akcií.

Swing Trading

Swing tradeři jsou spojeni s menšími trendy trhu, které se promítají do vícedenních trendů jimi obchodovaných akcií. Typické časové rozmezí je jeden až tři dny pro trade. Více dbají na technickou analýzu akcií, trhu apod.

Trend Trading

Tito tradeři jsou velmi podobní swing traderům, ale pracují v delším časovém horizontu. Typické rozmezí je více než 3 dny ale vždy max. 10 dnů.

Investing

Tato skupina se mezi tradery nepočítá, ale uvádím ji zde pro doplnění celkového obrazu. Tito jedinci investují do akcií (neobchodují s nimi) tak, aby jim změna ceny přinesla v dlouhodobém časovém horizontu (6 měsíců a více) výnos. (11)

3 ANALÝZA TRHU A SITUACE NA NĚM

3.1 Psychologie trhu

Psychologická analýza vychází z předpokladu, že kurzy jsou pod silným vlivem masové psychologie burzovního publika, která tím, že působí na všechny účastníky trhu, ovlivňuje jejich úroveň. Budoucí cena kurzu tedy odvisí od impulsů ovlivňujících chování davu, který je jimi veden buď k nákupům či prodejm.

Psychologická analýza zahrnuje čtyři základní teoretické koncepce zabývající se vlivem masové psychologie na kurzy cenných papírů. Jsou to:

Spekulativní rovnovážná hypotéza,

Kostolanyho burzovní psychologie,

Teorie spekulativních bublin,

Drasnarova koncepce psychologické analýzy. (14)

3.1.1 Spekulativní rovnovážná hypotéza

Tato teorie, je nejstarší teorií psychologické analýzy, která se z psychologického pohledu zabývá chováním kurzů na trzích. Tato teorie považuje poprvé v historii za hlavní faktor ovlivňující kurzy cenných papírů spekulativní chování investičního publika.

Keynes v rámci definice základů této teorie tvrdí, že značný vliv na chování kurzů mají subjektivní faktory, kterými jsou:

Struktura vlastnictví cenných papírů: Zde konstatuje neustále se zvyšující podíl osob, které je vlastní, aniž by měly potřebné znalosti k jejich ohodnocení.

Kurzy nadměrně reagují na určité události: Tato skutečnost je dokladována nepřiměřenými reakcemi investičního publika na události, které mnohdy nejsou nijak významné a mají pouze pomíjivý charakter. V návaznosti na tyto nepřiměřené reakce se

však kurzy CP stávají značně volatilními, což následně způsobuje i značné výkyvy zisků dosahovaných z již provedených investic.

Chování investičního publika je značně ovlivňováno kolektivní psychologií velkého počtu neinformovaných jednotlivců: Postupně rostoucí počet neinformovaných a nekvalifikovaných investorů váhu tohoto faktoru ještě umocňuje. Čím vyšší je jejich podíl na celkovém počtu investorů, tím vyšší je i jejich vliv na kurzy.

Investiční rozhodování je zaměřeno na prognózování budoucího chování investičního publika: Je zřejmé, že pokud budou mít investoři bez potřebných analytických znalostí na kurzy akcií větší vliv než kvalifikovaní investoři provádějící fundamentální analýzy, tak se i kurzy akcií budou pohybovat dle nálad této většiny a dle atmosféry panující na daném trhu. Proto, pokud investor bude chtít dosáhnout na akciových trzích zisku v krátkém období, musí se pokusit odhadnout budoucí chování investičního publika.
(14)

3.1.2 Kostolanyho burzovní psychologie

Kostolanyho koncepcí vychází z předpokladu, že v krátkém období, definovaném jako období do jednoho roku, jsou kurzy CP ovlivňovány zejména psychologickými reakcemi burzovního publika na různé události, ale že ve středním a dlouhém období jsou již hlavními kurzotvornými faktory fundamentální ukazatele.

Základem Kostolanyho burzovní psychologie je v první řadě rozdělení účastníků burzovního trhu podle charakteristických znaků jejich chování a následně, na základě toků peněz a CP mezi těmito skupinami, odhadování budoucích kurzových pohybů.

Kostolany rozlišuje dvě skupiny účastníků burzovních obchodů, kterými jsou:

Hráči chtějí velmi rychle dosáhnout kurzových zisků, a proto nejednají na základě znalosti fundamentálních údajů, ale pouze reagují na nové informace a události. Chovají

se emocionálně a jdou vždy s proudem, neboli kupují, když všichni kupují a prodávají, když prodávají i ostatní. Je to především tato skupina účastníků trhu, která jedná krátkodobě a orientuje se na malé zisky. V krátkém období proto také způsobuje volatilitu kurzů, přičemž představuje až 90 % burzovního publika.

Spekulanti na rozdíl od hráčů realizují dlouhodobější transakce a počítají s rozsáhlejšími kurzovými pohyby. Na rozdíl od hráčů mají vlastní myšlenky, představy a prognózy. Nechovají se emocionálně a většinou jdou tzv. proti proudu. Jejich odhady budoucího pohybu kurzů CP jsou podloženy konkrétními argumenty, které sice nemusí být vždy správné, ale vycházejí z řady fundamentálních údajů. Kostolanyho zkušenosti ukazují, že spekulanti jsou na burzách jednoznačně úspěšnější než hráči.

Při aplikování této teorie velmi důležitým faktorem znalost toho, která skupina účastníků trhu v daném okamžiku vlastní většinu akcií. Kostolanyho přístup k řešení této otázky vychází z vývoje objemů obchodů a kurzů akcií v posledních měsících, přičemž definuje následující čtyři základní situace:

Kurzy rostou a zároveň rostou i objemy obchodů. Za této situace dochází k přesunu akcií z „pevných rukou“ do „rukou roztřesených“. Je tomu tak proto, že pouze hráči jsou ochotni nakupovat při vysokých a ještě dále rostoucích kurzech. Tímto způsobem se vytváří tzv. překoupený trh, který je pro všechny jeho účastníky vysoce rizikový, poněvadž akcie vlastní subjekty jednající pod vlivem nezdravé masové psychózy.

Kurzy klesají, ale objemy obchodů rostou. K této situaci dochází tehdy, pokud vznikne v důsledku nějaké neočekávané negativní informace panika v řadách hráčů. Rostoucí strach je totiž motivuje k rychlému prodeji akcií, které se tak stěhují zpět do rukou spekulantů.

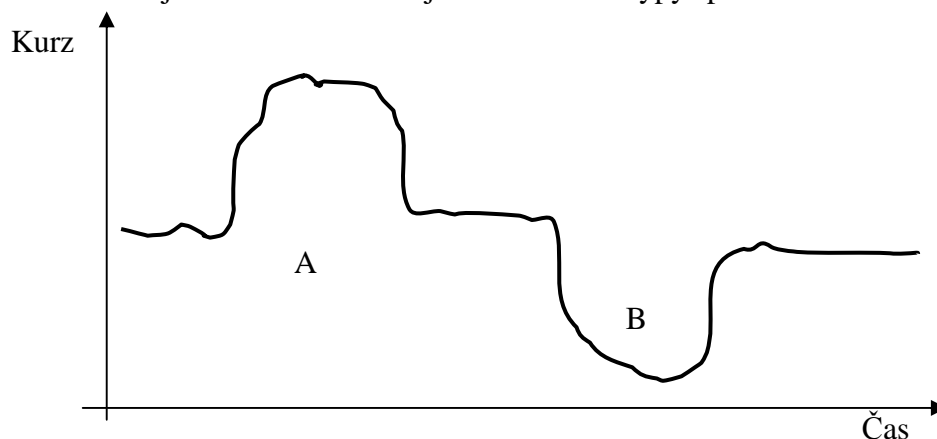
Kurzy klesají a zároveň klesají i objemy obchodů. Jedná se o situaci, která je pro další vývoj trhu značně nepříznivá. Pokud totiž spekulanti ještě nezahájili nákup akcií, očekávají zřejmě ještě další, a možná i hlubší pokles kurzů, než byl pokles předešlý, který svým vyčkáváním ještě sami prohlubují.

Kurzy rostou, ale jejich růst není doprovázen růstem objemů obchodů. Výše uvedený stav burzovního trhu může ve své podstatě signalizovat dvojí situaci. Buď v řadách hráčů existuje dosud nepřekonaná vlna pesimismu a ještě se neobjevily takové signály, které by zásadním způsobem ovlivnily jejich psychologii, nebo v dané době nedisponují volnými peněžními prostředky pro nákup akcií. (14)

3.1.3 Teorie spekulativních bublin

Na akciových, ale i jiných trzích se někdy stává, že kurzy cenných papírů po určité době neustále rostou bez toho, že by bylo možné pro jejich růst nalézt rozumné fundamentální vysvětlení. Tento růst se však po určité době náhle a neočekávaně zastaví a kurzy zamíří velice prudce dolů. Situace, kdy se kurzy cenných papírů dočasně bez jakéhokoli racionálního vysvětlení velmi výrazně odchyľují oběma směry od vnitřních hodnot stanovených fundamentálními analytiky, jsou obecně nazývány ***spekulativními bublinami*** a jejich výskyt je vysvětlován masovou psychologií.

Následující obrázek naznačuje dva takovéto typy spekulativních bublin:

Spekulativní bubliny

Teoreticky je vznik těchto bublin spojen s nadměrnou reakcí na nějakou událost nebo řadu událostí, které mohou, prostřednictvím informací o nich podaných, ovlivnit

chování investorů a změnou jejich nabídky a poptávky nastanou též podstatné změny kurzů, a to v obou směrech.

Pro menší investory jsou nebezpečné především spekulativní bubliny typu, který je na obrázku označen jako A. Je tomu tak proto, že po prudkém růstu kurzů akcií, v rámci kterého je nakupovali s přesvědčením, že tento vzestup bude dále pokračovat, nastane na trhu neočekávaný a prudký všeobecný propad, který jim přinese ztráty. Bublina typu B je však rovněž nebezpečná, a to z toho důvodu, že mnoho zejména nezkušených investorů zpravidla uvěří v dlouhotrvající pokles trhu, který signalizuje chování většiny burzovního publika, a pokud své akcie v panice prodají, zaznamenají rovněž ztráty.

Při analýze spekulativních bublin vyvstávají dvě otázky. První je, „jaká událost či informace nastartovala takový nadměrný růst trhu“ a druhá, „co způsobilo prasknutí spekulativní bubliny neboli tak hluboký propad kurzů“. Odpovědět na tyto otázky bývá velmi obtížné a většinou není nikdy dána plně uspokojivá odpověď, protože málokterá informace či událost by mohla sama způsobit tak velký pohyb. (14)

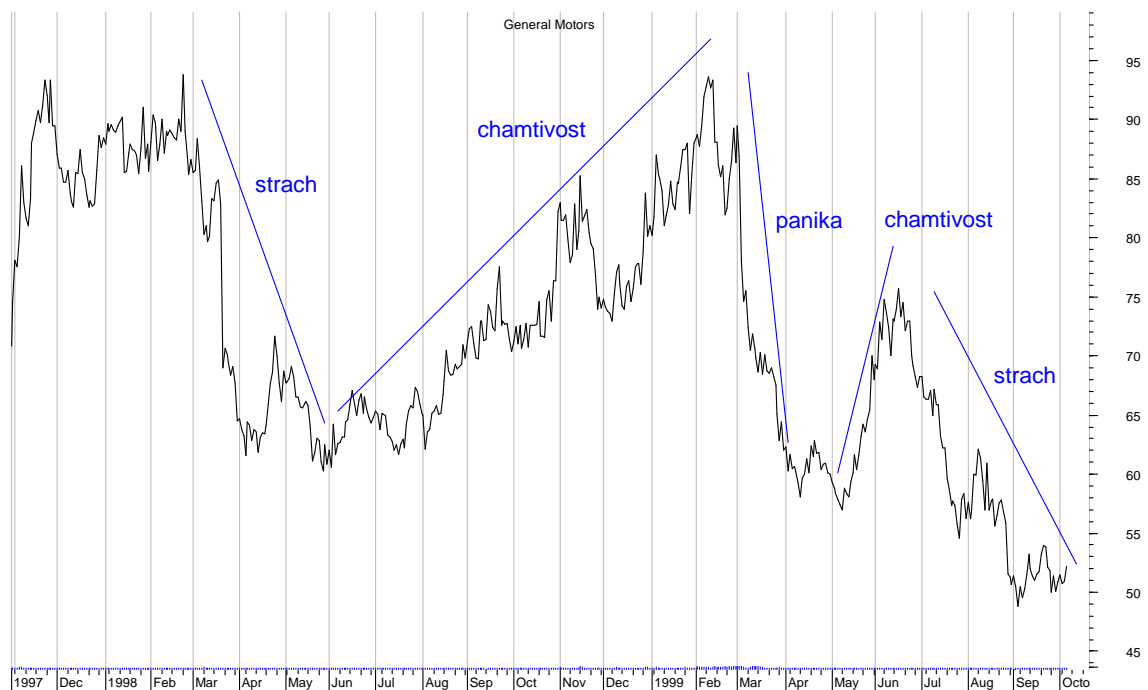
3.1.4 Drasnarova koncepce psychologické analýzy

Drasnar vysvětluje zhodnocování a znehodnocování kurzů akcií jako důsledek působení dvou protichůdných vlastností, kterými podle něho disponuje každý člověk. Jde o chamtivost a strach. Dle toho, která vlastnost převládá, dochází na trhu cenných papírů k růstu či poklesu.

Chamtivost vzniká z přirozeného přání člověka něco vlastnit. Tato touha vlastnit nikdy nemizí, ale spíše se s rostoucím bohatstvím násobí. Tento zhodnocovací trend trvá na trhu až do okamžiku, kdy je chamtivost investorů náhle vystřídána strachem ze ztráty nabytého bohatství. S tímto strachem bývají spojeny zárodky paniky, jež se společně se strachem rozšíří celým davem investorů, kteří ve spěchu zahájí výprodej prakticky všech cenných papírů, které drží. Následný přebytek nabídky cenných papírů pak způsobí nástup znehodnocovacího trendu.

Stejně tak, jak je chamtivost investorů na trhu neustále střídána strachem, dochází i k neustálému střídání vzestupných a sestupných trendů. Ty se ovšem vzájemně liší délkami svého trvání v závislosti na rychlosti, s níž je chamtivost střídána strachem a naopak, jinými slovy v závislosti na tom, jak rychle se pocity davu mění.

Příklad výše popsané situace, tj. působení chamtivosti, strachu a paniky, je možné vidět na následujícím obrázku, který znázorňuje pohyb kurzů akcií společnosti General Motors. (14)

ZDROJ: Borkovec, P.: Komparace metod analýzy akcií

Obrázek: *Pohyb kurzů akcií společnosti General Motors v letech 1997 až 2000*

3.2 Využití fundamentální analýzy

Nedílnou součástí analýzy trhu je včasné a přesné rozpoznání stavu ekonomiky, kterou sledujeme. Na spotový devizový trh má ekonomika vliv nejen z dlouhodobého hlediska, ale i z hlediska krátkodobého. Nejčastěji se na krátkodobém vlivu změn ekonomiky na trh podílejí nenadálé události, „rumors“ (zprávy, „pomluvy“) a v neposlední řadě ekonomické indikátory.

Obecná poučka zní, že fundamentální analýza se snaží předpovědět, jakým způsobem ovlivňují pohyby kurzu (akcií, komodit nebo měny) ekonomická a hospodářská data, politická a celospolečenská situace. Postup prognózy se odehrává standardně ve třech krocích:

- 1) **Globální analýza – zkoumá zejména celkovou hospodářskou situaci**
- 2) **Oborová analýza – zkoumá tendence vývoje daného úseku**
- 3) **Analýza konkrétního subjektu – zkoumá hodnotu akcie, komodity nebo měny**

Pro základní potřeby fundamentální analýzy na forex trhu (FX) nám stačí použít kroky dva.

1. Globální analýza – která prognostikuje vývoj měnových trhů jako celku

2. Analýza konkrétního subjektu – u FX trhu sleduje vývoj určitého měnového páru

Ale protože je Forex mezinárodně propojeným trhem, takřka bez hranic, i tyto dva kroky se navzájem prolínají a tvoří mnohdy jednu velkou globální fundamentální analýzu Forexového trhu. (15)

Nejdůležitější ukazatele, jimž se **Globální analýza** věnuje a jež ovlivňují FX trhy jsou:

Hrubý domácí produkt

GDP (Gross Domestic product) / HDP (hrubý domácí produkt) představuje hodnotu veškerého zboží a služeb vyprodukovaných během daného období na území určitého státu, vyjádřenou v peněžních jednotkách.

Hodnota GDP je čtvrtletní ukazatel. V USA je hodnota GDP oznamována jednou za měsíc. Nejprve je zveřejňován první, základní odhad, po kterém následují dvě dodatečné úpravy hodnoty. První odhad bývá k dispozici zhruba 4 týdny po skončení sledovaného období. Následující, upravená hodnota nejdříve dva měsíce po skončení sledovaného období a konečná hodnota GDP je známa asi čtyři měsíce po skončení předmětného čtvrtletí. Vzhledem k tomu, že pro první odhad nejsou k dispozici některé klíčové údaje, může být tento odhad značně odlišný od konečné hodnoty.

vzorec

$$GDP = C + I + G + (X - M)$$

C = celkové výdaje na spotřební zboží a služby

I = investice

G = celkové vládní výdaje na zboží a služby

X = export

M = import

Reakce trhu:

Pro devizový trh je příznivou zprávou zdravé ekonomické prostředí. Rostoucí ekonomika naznačuje budoucí zvyšování úrokových sazeb, při kterém vzrůstá poptávka po dané měně. V okamžiku, kdy se k rostoucí ekonomice připojí inflační tlaky, poptávka po měně klesá. Slabá ekonomická aktivita vede ke snižování úrokových sazeb a tím k poklesu poptávky po měně. Negativní reakce trhu obligací vede k pozitivní reakci peněžního trhu.

Zveřejněná hodnota GDP nebývá většinou překvapením, proto reakce trhu může být nevýrazná.

Motor Vehicle Sales (Index Prodeje motorových vozidel)

Neupravené údaje o tržbách za předcházející měsíc jsou zveřejňovány v prvních dnech následujícího měsíce. (např. Chrysler zveřejňuje tržby hned 1. den, General Motors a Ford 3.den). Následně jsou data sezónně upravena.

Reakce trhu:

Pro devizový trh je nárůst indexu Motor Vehicle Sales příznivou zprávou, projevující se růstem poptávky po domácí měně.

Retail Sales (Maloobchodní tržby)

Odhad výše tržeb za zboží krátkodobé i dlouhodobé spotřeby je zveřejňován v období mezi 11. a 15. dnem každého měsíce. Podklady se získávají od reprezentativního vzorku prodejců. Hodnota ukazatele je v následujících měsících revidována.

Maloobchodní tržby jsou udávány v reálných cenách, bez přihlídnutí k inflaci. Tržby prodejců automobilů tvoří přibližně 25 procent celkových maloobchodních tržeb a jsou volatilní součástí celkových tržeb. Pro lepší odhad budoucího vývoje se celkové maloobchodní tržby upravují odečtením tržeb prodejců automobilů.

Vzhledem k tomu, že jsou tržby vyjádřeny v peněžních jednotkách, neobvyklé výkyvy cen (např. benzínu nebo potravin) ovlivní celý ukazatel. Je vhodné sledovat i hodnoty jednotlivých volatilnějších součástí celkových tržeb (tržby benzínových stanic, obchodů s potravinami, obchodů se stavebním materiálem, obchodů s nábytkem), které mohou významně změnit hodnotu ukazatele.

Reakce trhu:

Domácí měna reaguje na zvýšení maloobchodních tržeb posílením (silná ekonomika, předpoklad zvyšování úrokových sazeb, vyšší poptávka po měně), na snížení maloobchodních tržeb reaguje měna oslabením.

Personal Consumption Expenditures (Výdaje na osobní spotřebu)

Tento ukazatel je zveřejňován 4 až 5 týdnů po ukončení sledovaného období. Je uváděn jednak v nominálních cenách a jednak v cenách reálných (upravených o inflaci).

Je sezónně upraven a zpracováván do ročního ukazatele. Výdaje na osobní spotřebu zahrnují výdaje na zboží dlouhodobé spotřeby, krátkodobé spotřeby a na služby jsou vypočítávány jednak z údaje o maloobchodních tržbách a z množství doplňkových údajů. Výsledek je přímo promítán do ukazatele GDP coby C (spotřeba). Pro ekonomy je tento ukazatel velmi důležitý, protože je přímou součástí GDP. Pro hráče na kapitálových trzích není tento ukazatel směrodatný, protože v podstatě neobsahuje žádné nové informace o chování spotřebitele.

Reakce trhu:

Reakce trhu nebývá výrazná, protože jde o údaj snadno odhadnutelný na základě dříve zveřejňovaných údajů o službách.

Personal Income (Osobní příjmy)

Jsou zveřejňovány zároveň s údajem o výdajích na osobní spotřebu 4 až 5 týdnů po ukončení sledovaného období. Nejvýznamnější část tvoří mzdy, dalšími započítávanými údaji jsou vyplacené sociální dávky, výnosy z pronájmu, přijaté dividendy, přijaté úroky aj.

Výše osobních příjmů poskytuje informaci o tom, kolik mají spotřebitelé k dispozici peněžních prostředků. Přesnější je však údaj o disponibilních osobních příjmech, což jsou osobní příjmy po odečtení daně. Výše osobních příjmů narůstá se zvyšujícím se výkonem ekonomiky a klesá se zpomalováním ekonomického růstu.

Reakce trhu:

Slabé hodnoty osobních příjmů naznačují snížení výdajů na spotřebu, snížení výkonu ekonomiky, tím slabší inflační tlaky a následné snížení úrokových sazeb centrální bankou. Pro domácí měnu je nárůst osobních příjmů pozitivní zprávou, pokles může znamenat signál k oslabení měny.

Personal Saving Rate (Míra úspor domácností)

Současně s výší osobních příjmů a údaji o výši výdajů na spotřebu je zveřejňován údaj o míře úspor domácností. Tato hodnota je zjišťována odečtením výdajů od disponibilních příjmů. Do výdajů jsou zahrnuty výdaje na osobní spotřebu,

splátky úroků a uskutečněné platby do zahraničí. Jsou-li spotřebitelé optimističtí ohledně vývoje hospodářství, míra úspor se snižuje, spotřebitelé utrácejí, panuje-li pesimismus, míra úspor vzrůstá. Prudký pokles míry úspor, bývá způsoben zejména zvýšeným objemem výdajů za předměty dlouhodobé spotřeby, nebo zvýšením daňového zatížení.

Reakce trhu:

Trh obvykle nereaguje na zveřejnění tohoto ukazatele.

Consumer Sentiment (Důvěra spotřebitelů)

Dvě soukromé společnosti provádějí měsíční průzkumy důvěry spotřebitelů. The Conference Board zveřejňuje výsledek svého průzkumu poslední úterý v měsíci. Survey Research Center při University of Michigan sděluje výsledky svým klientům v polovině měsíce. Tyto výsledky jsou důvěrné, ale většinou proniknou na veřejnost.

Reakce trhu:

V poslední době reagují trhy poměrně silně na zveřejnění ukazatele nálady spotřebitelů. Negativní nálada signalizuje slabší ekonomiku a nízké úrokové sazby a tato kombinace vede k poklesu hodnoty dolaru na devizovém trhu. Optimismus spotřebitelů naznačuje možný nárůst úrokových sazeb a zvýšenou poptávku po dolaru.

Investice

Přestože investice tvoří pouze asi jednu šestinu GDP, jsou ukazatele investičních výdajů velmi sledované. Jejich značná volatilita může negativně ovlivnit vývoj celého hospodářství. Investiční výdaje se pohybují po stejné křivce jako hospodářský cyklus, ovšem s vyššími vrcholy a hlubšími dny. Údaje o investičních výdajích bývají často dodatečně upravovány. Je vhodné sledovat jejich vývoj v dlouhodobém horizontu a nelze přitom přikládat přehnaný význam jednoměsíčním změnám.

Advanced Durable Goods

Monitoruje výši dodávek od výrobců, nových objednávek a neuspokojených objednávek týkajících se zboží dlouhodobé spotřeby. Je zveřejňován tři až čtyři týdny

po skončení sledovaného měsíce. Hodnota je sezónně upravena a udávána v nominálních cenách (tedy neupravených o inflaci). Na rozdíl od většiny indexů není udáván v ročním vyjádření. První zveřejněný údaj je předběžný, v dalším období je upravovaný a konečná hodnota se může značně odlišovat. V období ekonomického růstu úroveň neuspokojených objednávek obvykle narůstá, výrobci jsou zahlceni a nestíhají uspokojovat objednávky, v době ekonomického poklesu úroveň neuspokojených objednávek klesá.

Reakce trhu:

Peněžní trh vidí v nárůstu indexu pozitivní zprávu a obvykle hodnota akcií i kurs domácí měny posilují.

Manufacturers' Shipments, Inventories and Orders (Dodávky výrobců, jejich zásoby a průmyslové zakázky)

Ukazatel je zveřejňován zhruba jeden týden po Advanced Durable Goods. Zahrnuje dodávky výrobců, jejich zásoby a průmyslové zakázky týkající se zboží dlouhodobé i krátkodobé spotřeby. Údaje o zboží krátkodobé spotřeby tvoří zhruba polovinu celkové hodnoty. Tato část je stabilnější než druhá polovina týkající se zboží dlouhodobé spotřeby, ale například výkyvy cen benzínu (součást krátkodobé spotřeby) mohou celkovou hodnotu významně ovlivnit.

Reakce trhu:

Obchodníci upřednostňují ukazatel týkající se zboží dlouhodobé spotřeby, který je zveřejňován o týden dříve. Ve zlomových fázích hospodářského cyklu jsou sledovány hlavně údaje o vývoji úrovně zásob, které mohou předznamenávat změnu fáze hospodářského cyklu.

Měnový trh preferuje ekonomický růst, který předpokládá příznivé výsledky hospodaření jednotlivých společností, takže na růst ukazatele reaguje pozitivně. V případě, že je nárůst ukazatele doprovázen inflačními tlaky, není tato zpráva pozitivní pro hodnotu domácí měny na devizovém trhu.

Business Sales and Inventories (Úroveň tržeb a zásob)

Ukazatel je zveřejňován šest týdnů po skončení sledovaného měsíce. Zahrnuje objem zásob, objem výroby, objem maloobchodních prodejů a objem velkoobchodních prodejů, tedy údaje obsažené už ve dříve zveřejněných ukazatelích. Co se týká objemu zásob výrobců a velkoobchodních prodejců.

Reakce trhu:

Je-li nárůst prodejů doprovázen nárůstem objemu zásob, jedná se o ekonomicky příznivou zprávu. Měnový trh reaguje pozitivně v očekávání budoucích příznivých výsledků společností.

Housing Starts and Permits (Nově započatá bytová výstavba a udělená povolení k výstavbě)

Jedná se o ukazatel bytové výstavby, zveřejňovaný 2 až 3 týdny po skončení měsíce. Vydaná povolení k výstavbě jsou považována za hlavní indikátor započaté výstavby a všeobecně i celkového vývoje ekonomiky. Ukazatel zahrnuje výstavbu rodinných domů a domů s více bytovými jednotkami. Výstavba rodinných domů představuje zhruba čtyři pětiny celého ukazatele. Vliv na hodnotu ukazatele (zejména na část o výstavbě domů s více bytovými jednotkami) mohou mít změny daňových zákonů, s následným nárůstem/poklesem spekulativní výstavby. V dlouhodobém horizontu má vliv i demografický vývoj.

Reakce trhu:

Ukazatel započaté bytové výstavby je jeden z nejsledovanějších ekonomických ukazatelů. Pro domácí měnu je příznivou zprávou nárůst ukazatele započaté bytové výstavby, protože značí zdravou ekonomiku a budoucí příznivé výsledky společností. Propad ukazatele pak značí slabší výkon ekonomiky a následuje pokles hodnoty domácí měny.

Sales of New and Existing Single-Family Homes (Ukazatel prodeje nových a existujících rodinných domů)

Ukazatel je zveřejňován čtyři až pět týdnů po ukončení sledovaného měsíce. Hodnota je sezónně upravena a promítnuta do ročního ukazatele. Zahrnuje počet prodaných domů, domů na prodej a měsíční nárůst počtu domů na prodej. V případě, že prodeje rostou rychleji, než množství domů na prodej jde o signál budoucího nárůstu ukazatele výstavby nových domů (New housing starts and permits).

Reakce trhu:

V době zveřejnění ukazatele se jedná již o známé informace. Prodej rodinných domů se pohybuje po podobné křivce jako ukazatel výstavby nových domů, který je zveřejňovaný přibližně o dva týdny dříve. Proto tento ukazatel příliš nepřitahuje pozornost.

Inflace

Vysoká inflace znamená negativní zprávu pro všechny trhy. Nižší míra inflace má za důsledek nárůst cen obligací, ceny akcií posilují, rovněž tak hodnota domácí měny.

Ukazatelů vypovídajících o inflaci je mnoho. Je důležité sledovat vývoj těchto ukazatelů v delším časovém horizontu. Jejich vypovídací schopnost je tak mnohem vyšší než vypovídací schopnost denních změn ceny ropy a změn CRB indexu. Většina indikátorů inflace se pohybuje po podobné křivce.

Zvyšování produktivity je klíčem k udržení příznivé míry inflace. Vyšší produktivita snižuje náklady výrobců a přitom umožňuje nárůst mezd.

Producer Price Indexes (Indexy výrobních cen (PPI))

PPIs jsou vyhlášovány druhý týden v měsíci a odrážejí hodnoty měsíce předcházejícího. Hodnoty jsou sezónně upraveny. Někdy jsou údaje promítány do celoročního ukazatele, případně meziročně srovnávány. Dodatečné úpravy nebývají výrazné.

PPI dokončených výrobků je považován za ukazatel inflace výrobních cen. Zároveň je nejsledovanějším z PPI, protože předznamenává vývoj inflace cen spotřebních výrobků. Hlavní součástí tvoří spotřební zboží (okolo 75%), investiční celky představují asi jednu čtvrtinu.

Reakce trhu:

Pro hodnotu domácí měny na devizovém trhu je vysoký nárůst PPI negativní zprávou.

Consumer Price Index (Index spotřebitelských cen (CPI))

Tvoří jej koš zboží a služeb neměnné kvality a množství, nakoupeného všemi městskými spotřebiteli a pracujícími, kteří pobírají týdenní, příp. denní mzdu (dělníci, manuálně pracující). Na rozdíl od PPIs podchycuje změny cen na začátku, uprostřed a na konci měsíce. CPI je zveřejňován dva až tři týdny po ukončení měsíce. Je sezónně upravován. Jako základ slouží ceny z let 1982-1984, které jsou rovny 100.

CPI tvoří osm výdajových skupin: potraviny a nápoje, bydlení, oblečení, doprava, zdravotní péče, rekreace, vzdělání, komunikace a jiné zboží a služby.

Obecně jsou meziměsíční rozdíly CPI stabilnější než rozdíly PPI hotových výrobků, protože na CPI mají velký podíl výdaje za služby. Ceny služeb jsou obvykle málo volatilní, ačkoliv i v této oblasti může dojít při stagnujícím výkonu ekonomiky k výraznějším cenovým nárůstům. Ceny potravin a energií na spotřebitelské úrovni mohou být stejně volatilní jako na úrovni výrobní.

Reakce trhu:

Pro trhy je CPI jedním z nejsledovanějších indexů, protože je nejlepším výchozím ukazatelem pro odhad skutečné cenové hladiny. Domácí měna reaguje negativně na nečekaný vzestup hodnoty CPI. Hodnota domácí měny na devizovém trhu poklesne vzhledem k tomu, že zvýšení úrokových sazeb není podloženo ekonomickým růstem, ale zvýšením cenové hladiny.

GDP Deflators (Deflátořy HDP)

Deflátořy jsou komplexní ukazatele inflace, protože určují změny cen napříč všemi částmi ekonomiky: spotřební zboží, kapitálové statky, zahraniční sektor a vláda. GDP deflators jsou zveřejňovány společně s GDP, asi čtyři týdny po ukončení čtvrtletí. Údaje jsou sezónně upraveny a promítnuty do ročního ukazatele. V principu by se měly čtvrtletní změny GDP deflátořů jen minimálně lišit od čtvrtletních změn CPI a PPIs.

Reakce trhu:

GDP Deflators jsou velmi sledovaným ukazatelem. Vyšší než očekávaný nárůst hodnoty ukazatele je nepříznivou zprávou pro všechny trhy. Hodnota domácí měny na základě takové zprávy oslabuje. Mírný nárůst indexu má za následek posílení hodnoty domácí měny.

Produkce

Average Hourly Earnings (Průměrná hodinová mzda)

Ukazatel je zveřejňován jeden týden po skončení sledovaného měsíce. Hodnota je udávaná před odečtením daní, sociálního pojištění a bez vyplacených sociálních dávek. Ukazatel je sezónně upraven.

Průměrná hodinová mzda pracovníků v soukromém sektoru výroby je výsledkem podílu celkových mezd v nezemědělském sektoru a celkového počtu odpracovaných hodin. Údaje o hodinové mzdě odrážejí jak změny v základních hodinových mzdových sazbách tak změny v platbách za práci přesčas.

Vzhledem k tomu, že je ukazatel nekonzistentní se změnami zaměstnanosti a změnami přesčasové práce, nelze jej pokládat za skutečné mzdové náklady zaměstnavatele. Přesto se ukazatel průměrné hodinové mzdy pohybuje po podobné křivce jako ostatní inflační ukazatele. Je jediným z ukazatelů mzdové inflace, který je publikován měsíčně, takže se podle něho dá alespoň přibližně odhadnout hodnota a trend vývoje dalších, čtvrtletně publikovaných ukazatelů.

Reakce trhu:

Ukazatel průměrné hodinové mzdy je prvním zveřejněným indikátorem inflace v daném měsíci. Prudký nárůst hodinové mzdy ukazuje na nárůst inflačních tlaků a je negativní zprávou pro domácí měnu.

Productivity and Costs (Produktivita a náklady)

Čtvrtletní údaje o produktivitě a nákladech jsou publikovány po zveřejnění GDP. Jsou zveřejňovány šestkrát ročně ve druhém nebo třetím týdnu měsíců února, března, června, srpna, září a listopadu. Data jsou sezónně upravena a procentní změny jsou kalkulovány do ročního vyjádření.

Produktivita vyjadřuje vztah mezi objemem produkce a množstvím odpracovaného času.

Reakce trhu:

Nárůst produktivity je hospodářsky příznivý jev. Proto nárůst mzdových nákladů doprovázený vzrůstem produktivity není považován za jev posilující inflaci. Nárůst mzdových nákladů a jednotkové ceny práce nepodložený zvýšením produktivity je negativním jevem, na který měnový trh reaguje poklesem.

Unemployment Rate (Míra nezaměstnanosti)

Míra nezaměstnanosti narůstá současně se snižováním výkonu ekonomiky a klesá v období, kdy ekonomika posiluje. Ukazatel je sestavován na základě průzkumu uskutečněného mezi 60 000 domácnostmi. Míra nezaměstnanosti je poměr nezaměstnaných k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu vynásobený 100.

Reakce trhu:

Vzestup míry nezaměstnanosti je spojen s poklesem výkonu hospodářství a tím se snížením úrokových sazeb. Naopak snížení míry nezaměstnanosti značí rostoucí výkon hospodářství, který směřuje ke zvýšení úrokových sazeb; v takovém případě reaguje hodnota domácí měny růstem a naopak.

Nonfarm Payrolls (Počet zaměstnanců mimo zemědělství)

Počet pracovních míst v nezemědělských sektorech bývá zveřejňován během první dekády měsíce. Ukazatel nezahrnuje samostatné podnikatele, dále nezahrnuje zaměstnance, kteří ve zkoumaném období stávkují nebo jsou dočasně uvolněni ze zaměstnání bez nároku na náhradu mzdy. Při hodnocení ukazatele je nutno brát v úvahu všechny faktory, které mohou být příčinou poklesu či propadu jeho hodnoty, aniž by výrazněji vypovídaly o aktuálním stavu ekonomiky.

Reakce trhu:

Domácí měna posiluje při vzestupu hodnoty ukazatele v očekávání růstu úrokových měr a tím zvýšené poptávce po měně. Naopak poklesne-li počet zaměstnanců v nezemědělských sektorech, domácí měna má tendenci oslabovat.

Capacity Utilization Rate (Míra využití kapacity)

Capacity Utilization Rate je úzce provázána s průmyslovou produkcí. Měří operační kapacitu nevyužitých zdrojů a ukazatel je zveřejňován současně s indexem průmyslové výroby. Míra využití je rovna podílu celkové produkce a výrobní kapacity. Obecně lze říci, že Capacity Utilization Rate na úrovni okolo 88 % znamená, že výroba je plně vytížena a objevují se zvýšené inflační tlaky. Úroveň plné vytíženosti se však u jednotlivých odvětví liší. Hodnota ukazatele narůstá s ekonomickým růstem a klesá s poklesem ekonomiky.

Reakce trhu:

Nárůst hodnoty indexu signalizuje ekonomický růst, zatímco pokles značí zpomalení růstu. Domácí měna na trhu deviz reaguje na nárůst ukazatele posílením, při poklesu hodnoty ukazatele oslabuje.

ISM (Institute for Supply Management) - (Index národní asociace nákupního managementu)

Národní asociace nákupčích je soukromá organizace, která sestavuje a každý měsíc zveřejňuje soubor ukazatelů produkce a inflace. Nejzajímavější pro trh je NAPM, který je oznamován první den následujícího měsíce za měsíc předcházející, (tedy lednová data 1. února). Ukazatel je sezónně upraven a na rozdíl od většiny ekonomických ukazatelů není v budoucnu opravován.

NAPM je tvořen pěti soubory dat:

- 1) Nové objednávky
- 2) Produkce
- 3) Dodávky
- 4) Zásoby
- 5) Zaměstnanost

Ukazatel NAPM nelze posuzovat stejným způsobem jako ostatní ekonomické ukazatele. Výchozí hodnota ukazatele je 50%. Ukazatel na úrovni 50% nebo více značí expandující jak ekonomiku, tak i výrobní sektor. Ukazatel v rozmezí mezi 50% a 44,5% signalizuje rostoucí ekonomiku, ale stagnaci výrobního sektoru, úroveň nižší než 44,5% signalizuje recesi ekonomiky i výrobního sektoru.

Reakce trhu:

Od té doby, co se Alan Greenspan vyjádřil, že přikládá tomuto ukazateli význam, je jeho zveřejnění nervózně očekáváno i účastníky trhu. Pro devizový trh jsou hodnoty nad 50 příznivou zprávou, na základě které má hodnota domácí měny tendence posilovat. (15)

3.3 Technická analýza

3.3.1 Cíl a zásady technické analýzy

Technická analýza (TA) je výzkum dynamiky trhu s pomocí statistiky, tabulek, grafů, indikátorů atp. za účelem určení trendu vývoje cen. Technická analýza se skládá z několika přístupů a pohledů na vývoj cenových pohybů, které jsou vzájemným propojením schopny objektivně hodnotit minulost.

Různé metody technické analýzy se dají shrnout do tří základních skupin:

1) Vyhodnocování směrů a trendů

2) Průzkum a vyhodnocení grafů

3) Zkoumání různých indikátorů

Technický analytik na FX trhu předpokládá existenci grafických formací, jež mají tendenci se pravidelně opakovat. Metoda se používá zejména v intradenním obchodování, kde se cena i objem obchodů mění průběžně během celého dne. Grafické formace se technická analýza snaží kvantifikovat a převést na indikátory, z nichž bude možno odvodit kurz měnového páru. Těchto indikátorů je mnoho a jejich rozlišovací schopnost je různá. Obecně platí, že s délkou trvání grafické formace se zvyšuje spolehlivost prognózy. Techničtí analytici zakládají výzkum grafů a indikátorů zpravidla na třech základních předpokladech:

Všechny faktory postihují pohyb trhu

Jedná se o nejdůležitější předpoklad TA. Podstata spočívá v tom, že každý faktor, který nějak ovlivní cenu, ať už ekonomický, politický nebo i jiný, bral už trh v úvahu a byl promítnut do cenového grafu. Jinak řečeno, každá změna ceny je obvykle provázena změnou v externích faktorech a tedy i nevyhnutelnosti sledování cenových pohybů a jejich následné analýzy.

Cena se pohybuje s trendem

Základní teze hovoří o tom, že pokud se trh pohybuje v souladu s trendem, může být, např. na rozdíl od chaotického trhu, účinně analyzován. Cenový pohyb, jako bezprostřední výsledek trendu, má dva důsledky. První naznačuje, že aktuální trend bude pokračovat a neobráť se do opačného směru. A vyloučí tak markantní chaotický pohyb a druhý předpokládá to, že aktuální trend bude pokračovat, až do doby nástupu opačného trendu.

Historie se opakuje

Grafické a indikační cenové modely fungují na akciových trzích přes sto let (na FX trhu asi deset let) a odráží poměrně přesně ekonomický, politický, ale i psychologický stav trhu. Mapují nálady a vývoj trhu a není důvod nevěřit v jejich funkci i pro roky příští. Vývoj a stav trhu se mnohdy opakuje, i když pokaždé trochu jinak. Slovy klasika – můžeme pochopit budoucnost vývoje trhu jen jeho studiem a poučením z minulosti. (16)

3.3.2 Grafy pro technickou analýzu

Grafy patří mezi základní analytické nástroje každého technického analytika. Z grafů se tvoří vlastní TA daného instrumentu. Existuje několik typů grafů:

Čárový graf

Jde většinou o spojnicí předem určených cen – můžeme rozlišovat graf na základě spojení zavíracích cen, minimálních a maximálních cen.

Čárkový graf

Zde každá svíčka reprezentuje časový úsek (např. 1min, 5min, 1 den apod.) a současně 4 hodnoty - otevírací cenu v daném časovém úseku, závěrečnou cenu v daném časovém úseku, minimální cenu v daném časovém úseku a maximální cenu v daném časovém úseku.

Svíčkový graf (candlestick chart)

Svíčka se kreslí tmavá (nebo červená) pokud zavírací cena je menší než otevírací cena (cena klesla v daném časovém úseku) a světlý (nebo modrý) pokud je zavírací cena větší, než otevírací cena (cena stoupla v daném časovém úseku).

Candlesticky vyjadřují jeden z možných způsobů grafického zobrazování informací o obchodování daného aktiva v daném časovém období. Jedná se o techniku, která byla vynalezena v Japonsku při obchodování rýžových termínovaných kontraktů již v letech okolo roku 1600-1700 a nachází široké uplatnění v soudobé technické analýze.

V průběhu obchodování se tvoří maxima a minima denní ceny (DayHigh, DayLow). To jsou nejvyšší resp. nejnižší dosažené hodnoty candlesticku. Pokud je závěrečná cena pod cenou otevírací, znamená to, že se utvořil červený candlestick, který zavřel negativně. Pokud ale je závěrečná cena nad otevírací cenou tak vznikne pozitivní modrý candlestick.

“Tělo” candlesticku je ve tvaru svíčky a znázorňuje rozpětí mezi cenou akcie při otevření obchodování a výší ceny v momentě uzavření obchodování v daném časovém úseku.

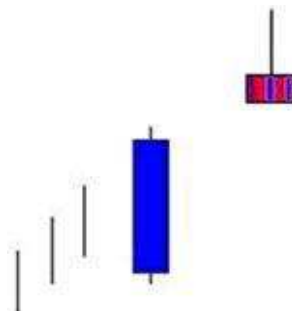
“Knot” candlesticku označuje vůbec nejvyšší/nejnižší zrealizovanou cenu v průběhu celého časového úseku obchodování.

Existuje spousta typů candlesticku a možností, jak je číst. V Japonsku se vyčlenil dokonce zvláštní obor pro četbu těchto formací v grafech a jejich následnou analýzu.

Na ukázkou uvedu několik variant, co z candlesticku lze vyčíst:

Shooting Star (nagare boshi)

Tato formace naznačuje eventuelní ukončení trendu nahoru. Otočení je potvrzeno pokud dále následuje červený candlestick. Druhý candlestick může být modrý nebo červený, barva není rozhodující. Je dobré vyčkat potvrzení příští den. Ovšem bez výrazného trendu nemá platnost.

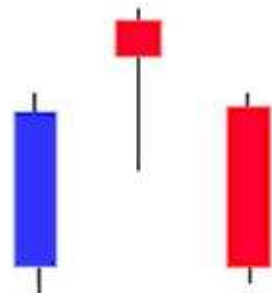

Hanging Man

Po candlesticku “Hanging man” je vhodná obezřetnost, neboť může naznačovat otočení (ukončení) současného stoupajícího trendu. Trh se stal “zranitelným”.

“Hanging man” a “Hammer” vypadají stejně, přičemž “Hanging man” se objevuje po trendu nahoru a “Hammer” po trendu dolů.

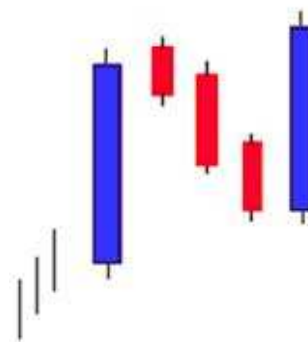
“Hanging man” by se měl objevovat v horních částech právě proběhlého trendu nahoru. Otevírací cena “Hanging man” candlesticku je v ideálním případě nad rozsahem předchozího candlesticku. Doporučuje se vyčkat následujícího candlesticku. Otočení trendu je potvrzeno v případě, že další candlestick je červený a jeho rozsah je pod tělem candlesticku “Hanging Man”.

Stop-cena leží nad maximální cenou candlesticku “Hanging Man”.

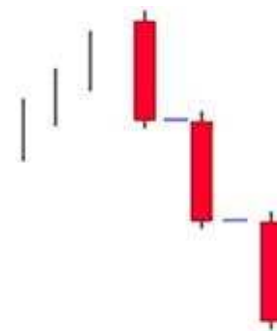
Rising Three Methods

V trendu nahoru se vytvoří dlouhý modrý candlestick. Následují ho 3 menší candlesticky v mírném poklesu (návratu). Pátý candlestick je však znovu dlouhý a modrý a cena dosáhne nových maxim. Slabý návrat zpět mezi dvěma silnými pohyby nahoru ukazuje, že v trendu nahoru si pouze obchodníci krátce odpočali, ale celkový trend nahoru zůstává zachován.

Identical Three Crows (doji sanba garsu))

Trend nahoru je ukončen. Vytvoří se tři dlouhé červené candlesticky, jejichž otevírací cena je vždy velmi blízko závěrečné ceně předchozího. Jedná se o podobnou formaci jako "Three Black Crows" (17)

A mnoho dalších.

3.3.4 Trendy, Support a Resistance

Trend je jedním z nejdůležitějších pojmů pro obchodníka. Častá chyba je, že mnoho obchodníků se snaží obchodovat proti trendu, např. domněnka: „Ono už se to musí otočit“ neplatí.

Jednou ze základních obchodních strategií je využívat aktuálního trendu a svézt se na jeho vlně. "Trend is your friend" říkají američtí obchodníci a nelze to než potvrdit. Každý instrument (v mém případě měny) se může obchodovat ve třech základních směrech:

- Rostoucí trend - neboli cena stoupá
- Klesající trend - neboli cena klesá
- Bez trendu - pohybuje bez jasného směru v rámci určitého cenového rozpětí

Rostoucí trend

Rostoucí trend představuje růst ceny měny. To neznamená, že nemůže docházet ke krátkodobému "odpočinku" či návratu při pohybu nahoru, avšak takovéto návraty jsou relativně malé ve srovnání s předchozím pohybem ceny nahoru a probíhají při menších obchodovaných objemech. Rostoucí trend tedy můžeme identifikovat na grafu jako sled vyšších High a vyšších Low.

Ukázka rostoucího trendu:

Klesající trend

Klesající trend představuje pokles ceny měny. To neznamená, že nemůže docházet ke krátkodobému "odpočinku" či návratu při pohybu dolů, avšak takovéto návraty jsou relativně malé ve srovnání s předchozím pohybem ceny dolů a probíhají při menších obchodovaných objemech. Klesající trend tedy můžeme identifikovat na grafu jako sled nižších High a nižších Low.

Ukázka klesajícího trendu:

Bez trendu - pohyb v rámci rozpětí

Beztrendový pohyb je charakteristický tím, že se měna opakovaně pohybuje v určitém cenovém rozpětí. Cena kolísá nahoru a dolů mezi maximální a minimální hodnotou a v podstatě je nepřekračuje.

Ukázka beztrendového trhu:

Support a resistance

Pochopení supportu a resistance je klíčové pro pochopení formací a cenových trendů. Jejich zhodnocení pomáhá rozhodnout se, zda bude daný trend pokračovat nebo se změnit.

Support je taková cenová hladina, při které jsou nákupy tak silné, že přeruší a zvrátí pokles cen. Když se klesající trend dotkne supportu, odrazí se od něj zpět proti trendu. Znázorňuje se horizontální křivkou spojující několik takových dní.

Resistance je taková cenová hladina, při které jsou prodeje tak silné, že přeruší a zvrátí růst cen. Opět po dotyku takovéto resistance se otočí proti nastolenému rostoucímu

trendu a v grafech bývá znázorněn horizontální přímkou spojující několik takových vrcholů.

Stejně jako každá věc v životě se mění, ani hodnoty supportu či resistance nejsou definitivní. Dochází k prolomení těchto hranic, které bývá způsobeno psychikou investorů, kteří i přes minulé zkušenosti s takovou hranicí, začali o její důležitosti pochybovat.

3.3.5 Formace v grafech

Formace jsou takové části grafu, dle kterých můžeme dále usuzovat, jaká situace bude na trhu následovat. Pomáhají nám určit, zda bude trend pokračovat nebo se zvrátí.

Existují dvě hlavní skupiny formací: **pokračující a reverzní**.

Pokračující formace zahrnují vlajky, prapory a praporky – vybízejí k obchodování ve směru současného trendu.

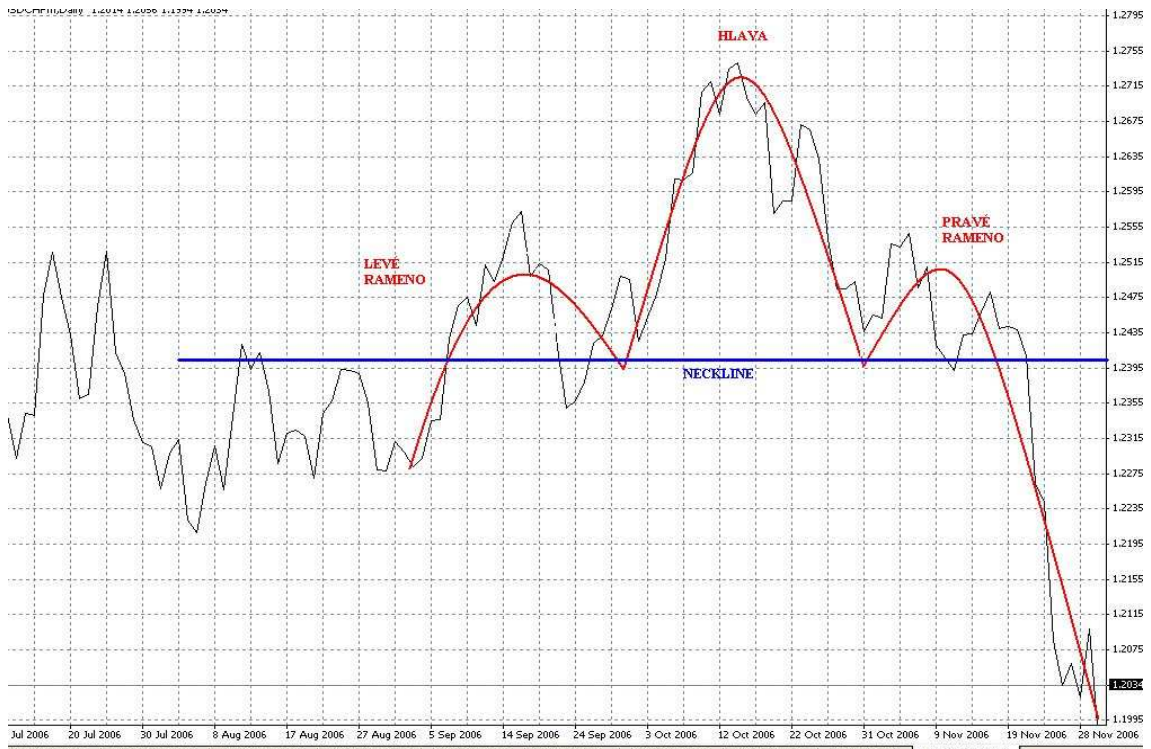
Reverzní formace zahrnují formace: hlava a ramena, dvojitá (trojitá) dna a vrcholy, vzestupné (sestupné) trojúhelníky, obdélníky aj. Tyto naznačují, že je čas vybrat zisk ze stávajících pozic, protože pravděpodobně dojde k otočení trendu.

U některých formací je těžké rozhodnout v průběhu, zda budou pokračující nebo reverzní, mezi tyto formace patří například trojúhelníky a čtyřúhelníky. (8)

Hlava a ramena

Formace hlava a ramena (Head and Shoulders) je reverzní grafickou formací označující dosažení maxim a otočení trendu druhým směrem.

Formace Hlava a ramena:

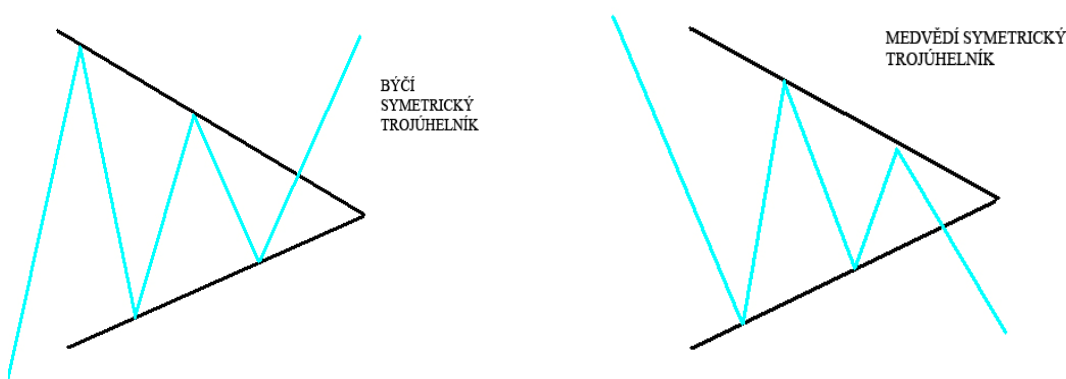

Levé rameno (Left Shoulder) a hlava (Head) jsou formovány během rostoucího trendu a nic nenaznačují ukončení trendu nebo jeho otočení. Jakmile ale po vytvoření hlavy dojde ke klesnutí až na úroveň krční linie (hladina supportu - neckline), jde o první varovný signál. Tento signál ukazuje možné zeslábnutí trendu. Obchodníci, kteří nakoupili vysoko (u vršku hlavy) nyní ztrácí, další vlna obchodníků, která předurčuje nastolený (rostoucí) trend vstupuje do dlouhých pozic. Tradeři, kteří nakoupili na vršku hlavy, nyní prodávají, aby zmírnili svoji ztrátu. Tím se vytvoří dostatečná nabídka na straně prodávajících a ještě více se zeslabuje případné pokračování rostoucího trendu. To vede k tomu, že nedojde k vytvoření vyššího vršku (higher high), ale naopak se vytvoří nižší pravý vršek, které se nazývá pravé rameno (Right Shoulder). Jelikož je poptávka obchodníků po nákupu plně uspokojována nabídkou, začíná po čase intenzita nakupujících klesat a tím klesá i cena, což vede opět k dosažení krční linie (neckline). Nyní již se cítí ohroženi všichni obchodníci, kteří v rámci celé formace nakupovali a začínají svou pozici zavírat a prodávat. Na základě těchto zesílených prodejů dojde k proražení krční linie (neckline) a k silnému poklesu ceny.

Trojúhelníky – můžeme je charakterizovat jako oblasti kolísavosti. Existuje několik druhů trojúhelníků - **symetrický, vzestupný a sestupný**.

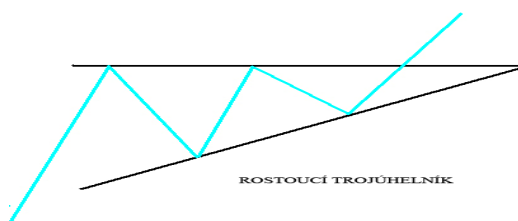
Symetrický trojúhelník – při tomto obrazci v grafu trh stagnuje, síly nabídky a poptávky jsou stejné a jakékoliv snahy o posunutí High výš se potká s protichůdným záměrem. Každý nový vrchol a dno se stává nižším, než ten předchozí. Z dlouhodobějšího zkoumání se vychází, že symetrický trojúhelník se přizpůsobí směru trendu.

Rozlišujeme Býčí a Medvědí trojúhelníky.

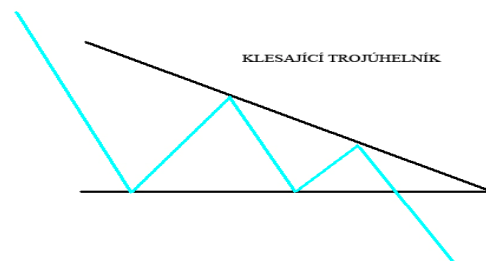

Rostoucí a klesající trojúhelníky – jedná se o variace symetrického trojúhelníku. Jde se o docela spolehlivé formace.

Rostoucí trojúhelník je považován za býčí, jestliže se nachází v rostoucím trendu. Vrchní část trojúhelníku je rovná a naopak spodní část má trend rostoucí.

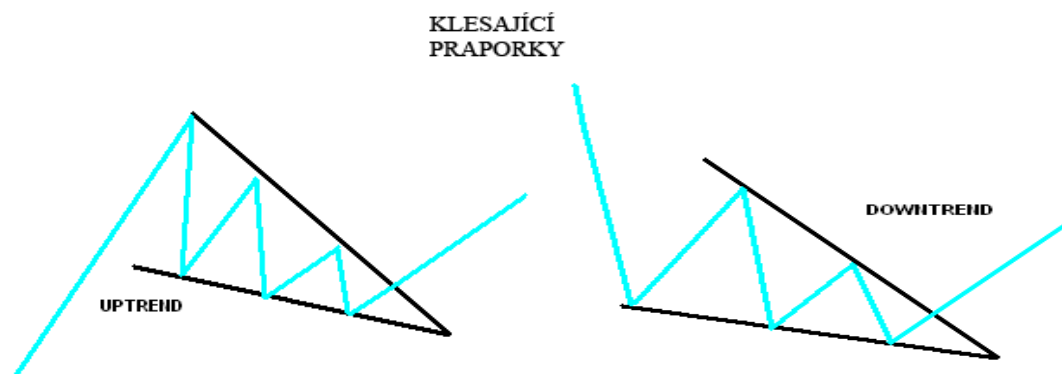

Klesající trojúhelník to má právě naopak, kdy spodní strana je rovná a horní má sklon klesající.

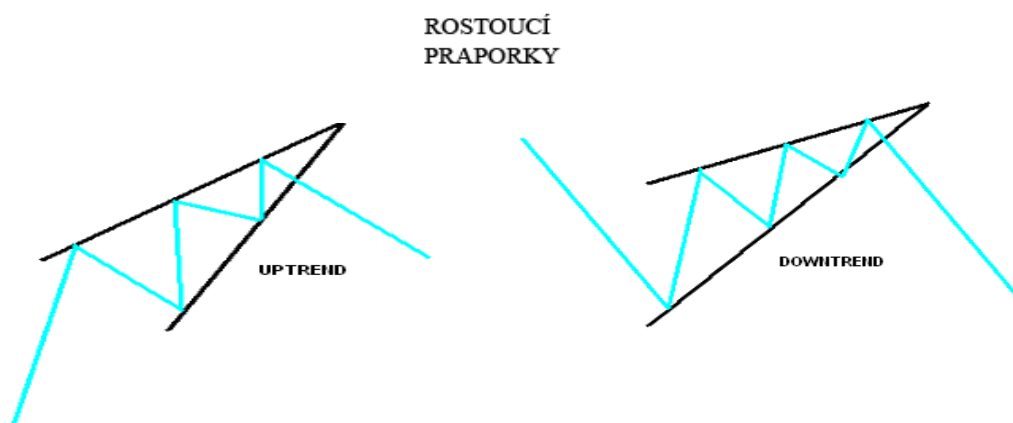

Praporky – jsou podobné trojúhelníkům v tom smyslu, že mají přibližující se charakter. Praporky jsou ale odlišné značnými sklony ať už směrem nahoru, či dolů.

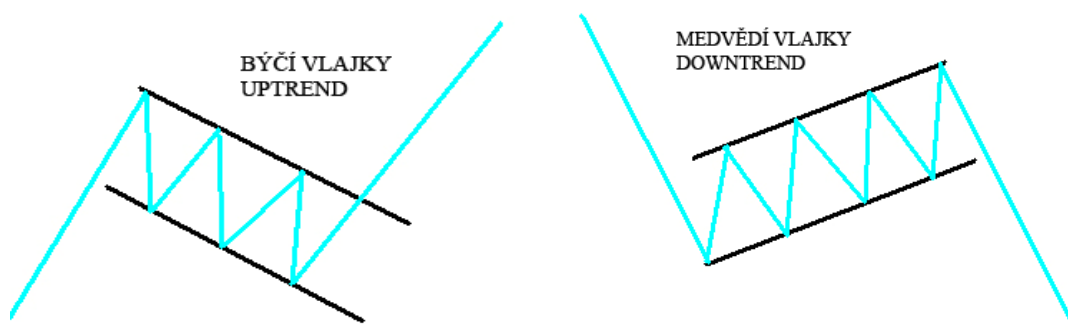
Klesající praporky jsou všeobecně považovány za býčí a obvykle se vyskytují v rostoucím trendu. Tento pattern se dá označit sérií nižších High a nižších Low.

Rostoucí praporky jsou všeobecně považovány za medvědí a obvykle se vyskytují v klesajícím trendu. Rostoucí praporky tvoří série vyšších High a vyšších Low.

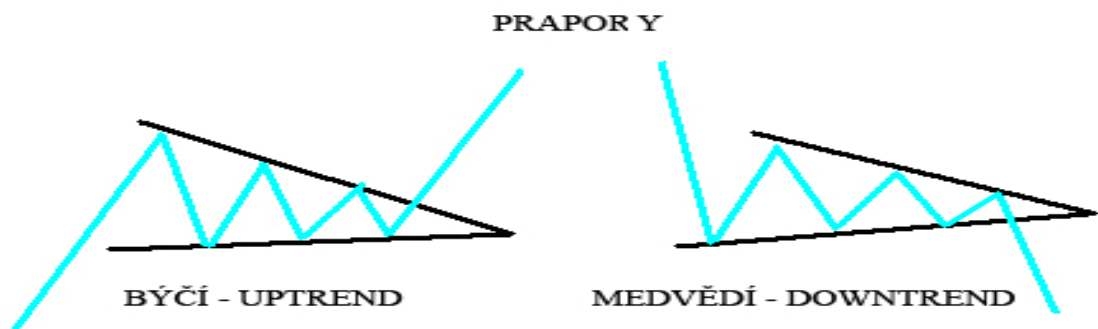
Vlajky a prapory – obvykle představují jen určitou krátkou pauzu v dynamickém trhu. Často je můžeme nalézt po velkém a rychlém pohybu, trh poté odstartuje znovu ve stejném směru.

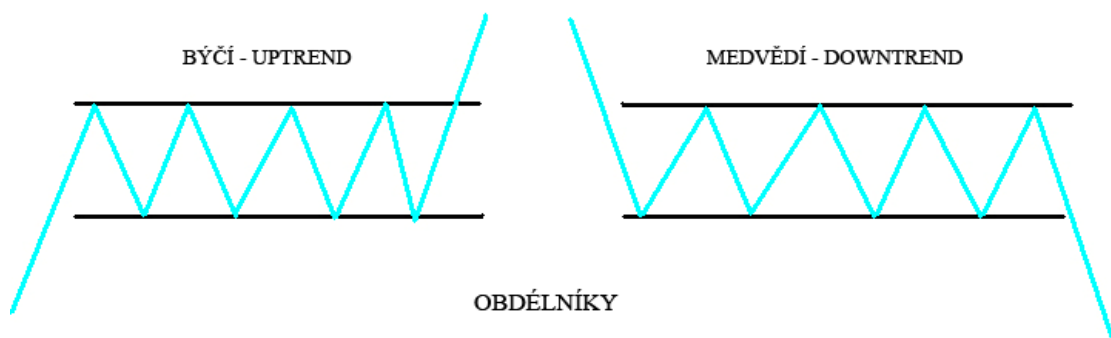
Býčí vlajky jsou charakteristické nižšími High a nižšími Low v protisměru trendu, ale na rozdíl od vlajek jejich trendové čáry jdou paralelně.

Medvědí vlajky jsou naopak charakteristické vyššími High a nižšími Low svažujícími se proti trendu.

Prapory jsou podobné trojúhelníkům, ale jsou menší ve velikosti i jejich trvání.

Obdélníky – mohou být obchodované všeobecně jako pokračující vzorce. Jedná se o oblasti kolísavosti, které se obvykle vytváří ve směru trendu. Nabídka a poptávka je stejná, stejně tak i nakupující a prodávající. Stejně vrcholy se střídají se stejnými dny - trh v tuto chvíli váhá, klesá i objem obchodů. Na konci by měl objem obchodů stoupnout a tím protrhnout linii High nebo Low.

Mezery - Gaps

Jedná se o mezery v grafech (gaps), které jsou v podstatě cenové úrovně, které byly "přeskočeny", když se měna pohybuje v určitém směru. Jinými slovy řečeno, v pozitivním trendu nahoru, může hodnota měny jeden den zavřít na 1,2995 (EUR/USD) a druhý den otevřít na 1,3555 a již nespadnout pod 1,355 po zbytek pozitivního trendu. Takovéto mezery jsou velmi důležité, ale také ošidné, pokud máte otevřenou pozici na opačnou stranu.

Mezera může být ukazatelem velké pozitivní (býčí) nebo negativní (medvědí) nálady. Často se během trendu objevují tři různé typy mezer. Jde o tyto tři typy mezer:

- "Breakaway Gap" - prolamující mezera je typicky první mezerou v daném trendu a přichází často těsně po otočení trendu
- "Runaway Gap" - pro pokračování v trendu. Tato mezera se typicky vyskytuje v průběhu daného trendového cyklu a to při střední velikosti objemu.
- "Exhaustion Gap" - závěrečná mezera se objevuje typicky někde na konci trendového období a to při velkém objemu a velkém posunu v hodnotách. Je takto nazývána proto, že se často jedná o poslední "křečovitý" záchvěv daného trendu. Celková nálada již bývá vyčerpaná, ale poslední doufající investoři ještě naskakují na loď.

Příklad všech tří variant:

Z obrázku by již vyplývalo, že tato rally již uběhla svoji cestu a již se vyčerpala. A i když mezera sama od sebe neurčuje otočení, může to podporovat další signály, které nám grafy dávají. Důležitá je úroveň, kterou nastaví poslední "exhaustion gap". Teoreticky, horizontální úroveň na spodní straně mezery formuje hranici podpory (support) pro index. Jestliže v následujícím čase dojde k uzavření pod touto úrovní (1071.31 z 20.11.2002) u Nasdaq 100 Indexu, tak dojde k potvrzení, že tento pozitivní ("bull") trend je u konce.

Stejně jako výše uvedené příklady pro rostoucí trend, platí uvedené obdobně i pro klesající trend. Mezera (Gap) je velmi silnou zbraní v arzenálu každého technicky orientovaného tradera. Je dobré je sledovat jak na indexech tak i na jednotlivých instrumentech (měny, akcie, futures ...). (18)

3.3.6 Matematické obchodní metody (technické ukazatele)

Aby byl investor úspěšný m obchodníkem, musí trhům rozumět lépe, než jim rozumí jeho protivníci. Pro lepší analýzu trhu je proto výhodné používat počítač. Drtivá většina obchodníků jej využívá. Vzhledem k tomu, že obchodování je hra s informacemi, počítač umožní zpracovat více informací v mnohem kratším čase. Počítačová technická analýza je objektivnější, než ruční kreslení grafů.

K analýze trendů a grafů existují pomůcky, které usnadňují analýzu. Vše zabezpečuje vybraný software pomocí indikátorů. Indikátory bychom mohli rozdělit do tří skupin, přičemž jejich správné skloubení se stává tajemstvím úspěšného obchodování.

Trendové indikátory – zahrnují klouzavý průměr (moving average). MACD, MACD-histogram, On-Balance Volume a další. Tyto indikátory jdou buď shodně nebo opožděně za trendem a jejich vývoj se obrátí, jakmile dojde ke změně trendu.

Oscilátory – pomáhají identifikovat body zvratu. Zahrnují například Stochastic, Rate of Change, William %R, Commodity Channel Index a další. Oscilátory jdou shodně s trendem nebo dokonce i před ním a jejich průběh se často obrátí ještě před změnou cen.

Smišné indikátory – umožňují náhled do intenzity býčích nebo medvědích projevů na trhu. Jedná se například o New High-New Low Index, Put-Call ratio, Bullish Konsensus a další. Jdou shodně s trendem nebo i před ním. Tyto indikátory se moc nepoužívají na trhu měn, proto se jimi nebudu zabývat.

Indikátorů založených na statistice nebo na grafech kterých jsou dnes stovky. Jeden z nejstarších je známý pod souhrnným názvem **Fibonacci**. Matematické zákonitosti tohoto indikátoru jsou staré přes 800 let a stále fungují a platí. Většina dobrých sw platforem různých makléřů samozřejmě Fibonacciho posloupnost (FP) a různé typy FP grafů obsahuje spolu s předdefinovanými hodnotami.

Fibonacci se zabýval teorií čísel, ve které vyřešil řadu problémů. Dnes je na jeho počest pojmenována Fibonacciho posloupnost (0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377 ...), ve které je každé další číslo součtem dvou předchozích a kterou Fibonacci získal jako řešení problému počtu množících se králíků.

Na burzovním a peněžním trhu má Fibonacciho posloupnost (řada) velkou tradici, především u různých grafických aplikací a u klouzavých průměrů (Moving Average – MA), kde se tradičně využívají především FP periody od 5 do 233. Princip u grafických číselných aplikací spočívá v tom, že když se cena přiblíží liniím vycházejícím z FP, dá se očekávat změna trendu. (13)

Trendové indikátory

Klouzavý průměr (Moving Average – MA)

Klouzavý průměr ukazuje průměrnou hodnotu údajů v šíři svého časového rámce. Pětidenní MA značí průměrnou hodnotu za 5 dní, dvacetidenní MA za

posledních 20 dnů atd. Jestliže spojíme hodnotu MA ve všech dnech, vytvoříme křivku klouzavého průměru.

Nejpoužívanějšími typy MA v prostředí FX trhů jsou Simple, Exponential, Weighted a Triangular. Liší se především v aktuálnosti hodnot. Na FX trhu se používá nejvíce tradiční jednoduchý Simple, ale stále více obchodníků dává přednost Exponential a Weighted typům, především pro důraz těchto MA na aktuální hodnoty, které jsou na FX stěžejní a pro typické intradenní obchody na FX trhu i průkaznější. Jednoduchý Simple je využíván většinou traderů jen pro dlouhodobé periody nad jeden měsíc.

Simple Moving Average (SMA) – Jednoduchý

Jedná se o aritmetický průměr posledních hodnot. U SMA je třeba mít na paměti, že čím kratší perioda, tím více může být vysíláno falešných signálů.

Výpočet:

$$\text{SMA} = \text{SUM}(\text{Cena}, n) / n$$

kdy: $n = \text{Perioda}$

Weighted Moving Average (WMA) – Vážený

Data v periodě jsou rozložena lineárně. Největší váhu mají aktuální hodnoty. Obvykle se postupuje tak, že nejstarší hodnotě se přidělí váha 1, druhé hodnotě váha 2 až do současnosti.

Výpočet:

$$\text{WMA} = (\text{Cena} \times n + \text{Cena}(1) \times (n - 1) + \dots + \text{Cena}(n - 1) \times 1) / (n \times (n + 1) / 2)$$

kdy: $n = \text{Perioda}$

Exponential Moving Average (EMA) – Exponenciální

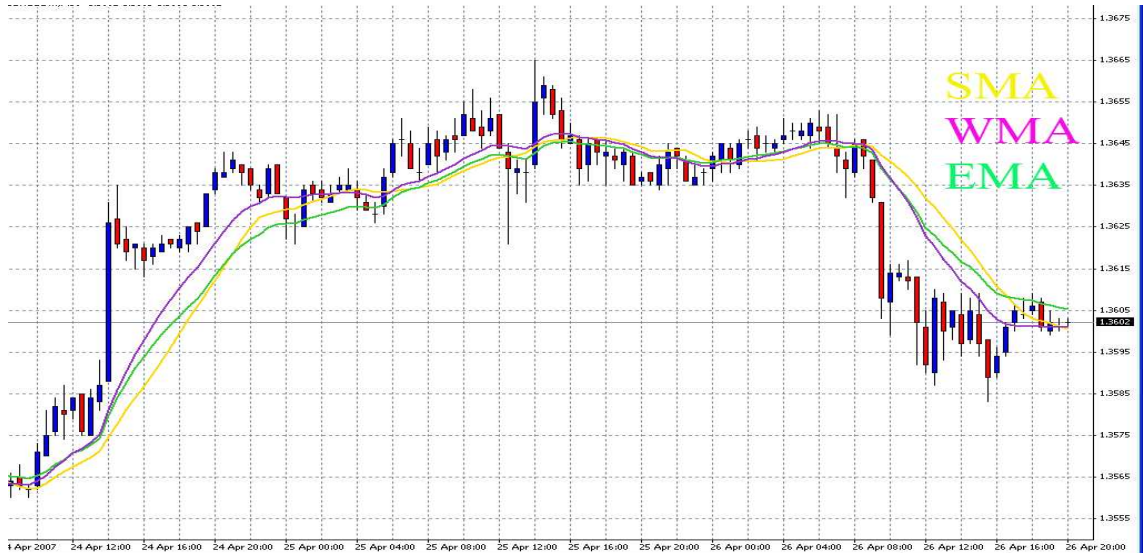
Váhy MA jsou rozděleny exponenciálně. Největší váhu mají aktuální hodnoty MA, nejmenší váhu mají nejstarší hodnoty MA. (16)

Výpočet:

$$\text{EMA} = \text{EMA.1} + (\text{Cena} - \text{EMA.1}) \times K \text{ nebo } \text{EMA} = K \times \text{Cena} + (1 - K) \times \text{EMA.1}$$

kdy: $K = 2 / (n + 1)$, $n = \text{Perioda}$

Rozdíly v grafu při použití různých MA (18 periodový na 30minutovém grafu):

Kombinace klouzavých průměrů se používá ke vstupu do pozic, kdy překřížení “rychlejší” EMA (např. s periodou 9) a “pomalejší” EMA (perioda 12) dává signál ke vstupu, třetí EMA (perioda 26) jen dokresluje nastolený trend. V intradenním obchodování se často používají periody EMA 9,12 a 26 pro rychlejší reakci na trhu. Více o periodách, které se používají bylo v samostatném odstavci o Fibonacciho číslech.

Ukázka kombinace klouzavých průměrů s odlišnou preiodou:

MACD

Indikátor Moving Average Convergence/Divergence (MACD) byl vyvinut G.Appelem v 70 letech. Appel vytvořil ukazatel, který naznačuje jak směr vývoje trendu tak sílu trendu a který je též schopen poukázat na případnou změnu trendu. Tak může být MACD používán jako signál k zahájení nebo ukončení obchodů.

Podstata MACD je ve dvou klouzavých průměrech, jejichž rozdíl znázorňuje. Přes tuto jednoduchou strukturu je MACD dnes jedním z nejčastěji používaných indikátorů.

MACD v sobě spojuje dvě hlavní vlastnosti indikátoru. Má směr určující funkci, neboť sleduje cenu v jejím vývoji ve všech jejích nevyšších i nejnižších nových hodnotách a ukazuje též na sílu vývoje. MACD má ale také vlastnosti oscilátoru, neboť kmitá kolem nulové hodnoty a označuje změny oproti výchozí ceně.

Výpočet MACD - Vypočítají se dva rozdílně dlouhé exponenciální klouzavé průměry. Poté se od hodnoty kratšího odečte hodnota delšího a výsledek je zobrazen jako křivka.

Výpočetní formule MACD:

$$MACD(t) = EMA1(t) - EMA2(t)$$

kde

$$EMA1(t) = EMA_x(C(t)) - \text{Dlouhá perioda}$$

$$EMA2(t) = EMA_y(C(t)) - \text{Krátká perioda}$$

$Trigger(t) = EMA_z(MACD(t))$ - Signální linie MACD (někdy označována jako trigger) je exponenciální průměr z MACD linie posledních 9 dní.

MACD tedy ukazuje rozdíl MA uzavíracích kurzů (close) za posledních např. 9, 12 a 26 dní. Tyto periody jsou nejstálenějšími periodami pro MACD.

Jeden z možných použití indikátoru MACD

Oscilátory

Oscilátory pomáhají identifikovat body zvratu. Zahrnují například Stochastic, Rate of Change, William %R, Commodity Channel Index a další. Oscilátory jdou shodně s trendem nebo dokonce i před ním a jejich průběh se často obrátí ještě před změnou cen.

Williams %R je jednoduchý, ale přitom efektivní oscilátor, popsáný Larrym Williamsem v roce 1973 (I díky jeho pomoci zvítězil ve své první účasti na komoditním šampionátu, kdy proměnil 10000 USD na 1000000USD za méně než jeden rok). Tento indikátor měří poměr sil býků a medvědů při uzavírání denních cen - Williams %R potvrzuje trendy a varuje před přicházejícími zvraty.

$$Wm\%R = 100 * \frac{Hr - C}{Hr - Lr}$$

r = časový rámec vybraný obchodníkem

Hr = nejvyšší High vybraného období

Lr = nejnižší Low vybraného období

C = poslední zavírací cena

Williams %R měří umístění každé zavírací ceny ve vztahu k poslednímu rozpětí High-Low. Vyjadřuje vzdálenost od nejvyššího High k nejnižšímu Low v jejich časovém okně jako 100%. Vzdálenost od poslední zavírací ceny k vrcholu tohoto okna vyjadřuje jako procento z rozpětí v tomto okně. Williams %R je navržen tak, aby se pohyboval mezi 0 a 100%. Hodnoty 0 dosahuje, když býci dosáhnou maxima své moci a zavřou ceny na vrcholu rozpětí. Hodnotu 100% má v situaci, kdy jsou plně u moci medvědi, kteří uzavřeli ceny na dně posledního rozpětí.

Williams %R dává tři typy obchodních signálů. Jsou to divergence, falešné swingy a přeprodání - překoupení.

Jestliže ceny zavřou poblíž horního okraje svého rozpětí, Williams%R dosáhne vrcholu a je překoupený. Když ale ceny zavřou poblíž dna rozpětí, Williams%R klesne a je přeprodáný. Z toho plyne, že medvědi ani býci nemají dostatek sil a proto málokdy dokáží uzavřít ceny poblíž extrému současného rozpětí několik dní za sebou.

Jestliže Williams%R vzroste nad svoji horní referenční linii, varuje před potenciálním dosažením tržního vrcholu a dává signál k prodeji. Naopak jestliže Williams%R klesne pod svou spodní referenční linii, varuje před potenciálním dosažením tržního dna a dává signál k nákupu.

Jeden z možných použití indikátoru Williams%R

Stochastic

Stochastic je oscilátor propagovaný Georgem Lanem. Sleduje vztah každé zavírací ceny k současnému rozpětí High-Low. Je také komplexnější, než Williams%R. Stochastic totiž zahrnuje několik kroků, které vedou k vyfiltrování tržních šumů a odstranění falešných signálů. Skládá se ze dvou křivek: rychlé křivky, nazývané %K, a pomalé křivky, značené %D.

Prvním krokem k výpočtu oscilátoru je získání tzv. čistého Stochastic, nebo-li %K

$$\%K = \frac{C_{tod} - L_n}{H_n - L_n} * 100$$

Kde

C_{tod} = dnešní zavírací cena

L_n = nejnižší bod za vybraný počet dnů

H_n = nevyšší bod za vybraný počet dnů

N = počet dní pro Stochastic vybraný obchodníkem – standardní šířka časového rámce je 5 dní.

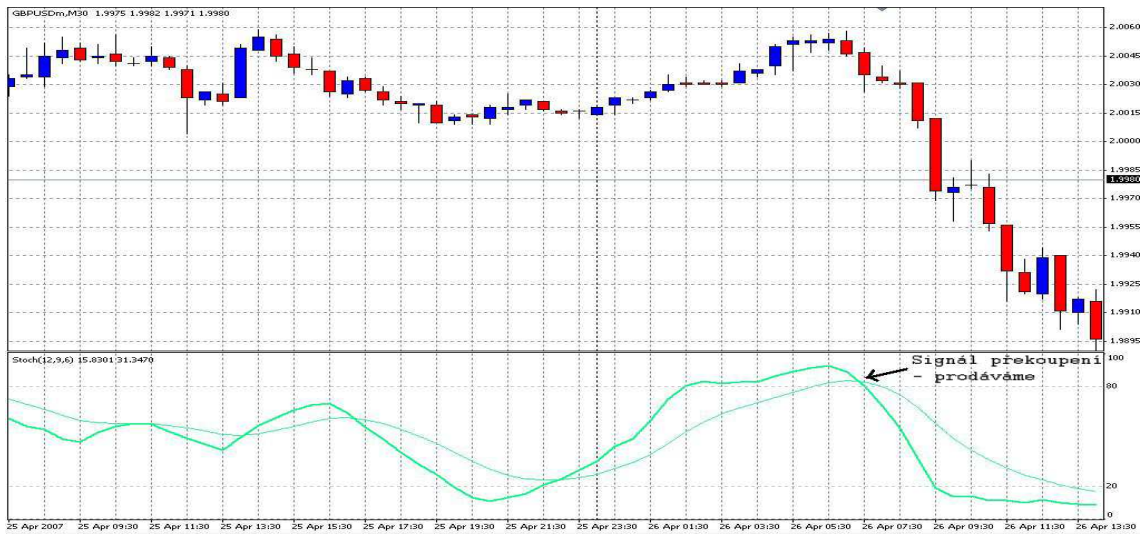
Druhým krokem je získání %D. Toho docílíme vyhlazením %K – obvykle v třídení periodě. To je možné provést například:

$$\%D = \frac{3\text{-denní_suma}(C_{tod} - L_n)}{3\text{-denní_suma}(H_n - L_n)} * 100$$

Stochastic je konstruován tak, aby se pohyboval mezi 0 a 100. Referenční křivky jsou zakresleny na 20 a 80 procentních úrovních, aby vyznačovaly překoupené a přeprodané oblasti.

Stochastic dává tři druhy obchodních signálů: divergence, překoupenost-přeprodanost a směr trendu.

Jeden z možných použití indikátoru Stochastic:

Commodity Channel Index

Commodity Channel Index (CCI) patří mezi velmi populární indikátory z rodiny oscilátorů. Duchovním otcem CCI je Donald R. Lambert, který poprvé uveřejnil CCI v roce 1980. Jak sám autor uváděl, indikátor vznikl z vlastní potřeby, aby zjistil, jak se vyvíjí, jak je silný, kde začíná a kde končí momentální tržní trend. Zjednodušeně tedy řečeno – CCI měří sílu a směr trendu.

Formule pro CCI je: $CCI = (TP - MATP) / (MDTP \times 0.015)$

kdy *TP* je Typical Price (nejvyšší, nejnižší a uzavírací cena daného dne/3)

MATP – jednoduchý MA podle nastavené periody ve vztahu k *TP*

MDTP – vypočtená střední odchylka od *TP* podle vzorce \times koeficient.

I když byl CCI vyvinut původně pro komoditní obchodování, úspěšně používají CCI i FX tradeři. Někteří FX tradeři dokonce tvrdí, že v prostředí velmi volatilních FX trhů CCI signalizuje vše potřebné, co potřebuje trader na FX trhu vědět a obchodují jen na základě „odlivu a přílivu“ FX trhu pouze s indikátorem CCI.

Jak tedy CCI funguje. Obecným základem pro vstupy na základě CCI je oscilace křivky kolem bodu nula (0). Když je křivka nad hodnotou 0, je předpoklad pro vstup na

dlouhé pozice (nákup), když pod hodnotou 0, pak je to signálem pro vstup na krátkou pozici (prodej). Dalším a mnohem důležitějším faktorem CCI je signál, kdy křivka protne hodnotu ± 100 . Zde platí pravidlo tzv. silného trendu, když je křivka nad 100, je to signál pro silný dlouhý trend a když pod -100 pro silný krátký trend. Protože podle CCI trh osciluje v 70 – 80 % případů mezi hodnotami $+100/-100$, tvoří silný signál pro buy nebo sell zbývající procenta (20 – 30 %).

Dalšími možným a hojně využívaným signálem je překročení hodnot ± 200 , kdy křivka obecně signalizuje změnu trendu po překročení této extrémní hodnoty. Nejpoužívanějším nastavením CCI je perioda 14. (19)

I když se z CCI časem vyvinula řada různých modifikací, nejúspěšnějším a také nejvíce proklamovaným indikátorem na bázi CCI je tzv. Woodies CCI (WCCI) vytvořený především pro prostředí komoditních trhů, ale využívaný i na ostatních trzích. Popsat veškeré náležitosti tohoto systému by bylo na samostatnou práci, a proto jej nechám na vlastním studiu zájemcům. Důležité informace lze získat na <http://www.woodiescciclub.com/index.html>.

Jeden z možných použití indikátoru CCI:

Existuje velká spousta dalších použitelných indikátorů, ale těchto uvedených pár nám bude stačit pro vypracování souhrnného příkladu na konci diplomové práce. Proto se nebudu pouštět do dalších s odkazem, že knih (zejména zahraničních) s touto tematikou je spousta a doporučím jednu z nejkompexnějších zabývající se technickou analýzou od J. Murphyho – Technical analysis of the financial markets, ISBN 0-7352-0066-3.

3.4 Money Management

Trhy zabíjejí obchodníky dvěma způsoby. První by se dal charakterizovat jako katastrofická ztráta, která obchodníka s určitostí vyřadí ze hry a druhý způsob jako několik jdoucích menších ztrát, po kterých přijde obchodník o vše, stejně jako při velké ztrátě. Následující dvě pravidla money managementu by měla fungovat jako ochrana před takovými pády.

Ztráta je porušení procentuelních pravidel - Pravidla 2% a pravidla 6%

Pravidlo 2 % - ochrana před velkou ztrátou

Obchodníci, kteří zpětně vyhodnocují své výsledky obvykle zjistí, že většinu škody způsobila jedna velká ztráta nebo série malých ztrát. Kdyby své ztráty ořezali dříve, mohli ušetřit mnoho kapitálu.

Dobrý obchodní systém z dlouhodobého hlediska ukazuje možné hranice, ovšem lidé stále zapomínají na náhodu, která hraje v trzích podstatnou roli. Každý obchod je blízko nenadálému obratu. Zásadním pravidlem je používání Stop-lossu, pro ochránění účtu před ztrátovými obchody.

Technická analýza pomůže při rozhodování, kam umístit stop-loss a snížit tak ztrátu na jeden obchod. Pravidla money managementu umožní ochránit účet. Nejpodstatnějším pravidlem money managementu je snížit případnou ztrátu z každého obchodu tak, aby se nepoškodil účet jako celek.

Při žádném obchodu nesmí být ztráta vyšší než 2% hodnoty účtu.

Pravidlo 2% se týká pouze trading účtu. Nevztahuje se na úspory, hodnotu nemovitého majetku atd. Kapitál pro trading jsou peníze, které se obchodník rozhodl točit v trzích. Je to kapitál, který dává v šanc. Peníze, které riskuje v podnikání na trzích. Jeho součástí jsou volné peníze plus dnešní tržní hodnota nakoupených pozic. Obchodní systém by měl vydělávat peníze, zatímco **pravidlo 2%** má obchodníka ochránit od osudových poklesů.

Dobří obchodníci se snaží držet riziko i hodně pod 2%. Riskovat 2 % je úplné maximum.

Pravidlo 6 % - ochrana před více menšími ztrátami

Obchodník se chrání před velkými pády pravidlem 2%. Ovšem i tak se potřebuje chránit před více menšími propady. Pravidlo 6% chrání obchodníka před tím, aby nepřišel o všechno.

Pokaždé když hodnota obchodníková účtu klesne pod 6% hodnoty účtu z konce předchozího měsíce, je žádoucí přestat obchodovat po zbytek měsíce.

Pravidlo 6% obchodníka chrání před více menšími ztrátami. Může samozřejmě mít otevřeno více než 3 pozice, pokud riskuje méně než 2% na jednom tradu. Pokud bude riskovat 1% hodnoty účtu, může mít otevřeno 6 pozic. Pravidlo 6% chrání účet na základě hodnoty účtu z posledního dne minulého měsíce a nezapočítává do něj zisky, které mohl udělat během současného měsíce.

Pokud se podaří začít nový měsíc obrovskými zisky na otevřených pozicích, musí se posunout stopky a propočítat vše tak, aby se neriskovalo více než 2% na jednotlivém obchodě a 6% na celkovém účtu. Pokud se bude dařit a účet poroste, pravidlo 6% v následujícím měsíci umožní obchodovat s větším objemem peněz. Pokud se nebude dařit a účet poklesne na hodnotě, poklesne pro následující měsíc i kupní síla.

Pravidlo 6% tedy umožní obchodovat s větším objemem v době, kdy se daří a včas zabrání v obchodování pokud to přestane jít. Ve chvíli, kdy trhy jdou správným

směrem, obchodník musí posunout stop-loss nad breakeven a přidá další pozice (pokud chce). Pokud akcie nebo futures jdou proti obchodníkovi predikci, zastaví se na stopce. Přijde tak pouze o maximální možnou částku, kterou si na ten měsíc určil. Ušetří tím valnou část svého účtu na obchodování v následujícím měsíci.

Tato pravidla obchodníkovi umožní dělat tzv. "pyramidování pozic" – přikupování ziskových pozic. Koupí akcii, ona jde nahoru a posune Stop-loss nad breakeven, v tu chvíli může tu samou akcii dokoupit v případě, že na nové pozici nebude riskovat víc než 2% hodnoty účtu a celkově nebude riskovat víc než 6% hodnoty účtu. Na každou pozici je vhodné nahlížet jako na samostatný obchod.

Většina obchodníků prochází emocionálními swingy, jsou naplnění radostí, když se daří a jsou smutní, když pozice klesají. Pokud obchodník chce být disciplinovaný, pravidlo 2% a pravidlo 6% promění tento dobrý záměr v realitu bezpečnějšího tradingu.
(1)

Možností money-managementu je spousta převážně založených na pravděpodobnosti a využití Risk Reward Ratio. Tento jednoduchý money-management 2% a 6% ovšem plně dostačuje k nám potřebnému účelu.

4 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

4.1 Úvod

V této části diplomové práce bych skloubil teorii s praxí na příkladu obchodování po dobu jednoho měsíce. Budu zaznamenávat veškeré obchody a k nim důležité komentáře a důvody, které mě vedly k těmto obchodům. Tímto bych chtěl demonstrovat možnosti, které nabízí trh Forex pro každého, kdo by měl zájem do něj proniknout a pokud se bude držet pevného plánu i zhodnotit peníze do něj vložené.

Ještě dříve, než kdokoliv začne přímo obchodovat na měnovém trhu, je nutné určit si vhodnou strategii. Jaké grafy budeme sledovat, kterým fundamentálním zprávám je vhodné věnovat pozornost a v neposlední řadě si určit které technické indikátory si zvolíme pro obchodování. Pominu výběr zprostředkovatele, výběr vhodného hardwaru a softwaru, který budeme používat – což si zvolí každý dle libosti.

Je nutné blíže si určit, jaké měnové páry budeme obchodovat. Jestliže si vybereme hodně párů, což není pro začátečníka vhodné, nebudeme se moci dostatečně věnovat veškerým detailům, které by bylo vhodné sledovat. Důvodem je těžká orientace ve spoustě informací, mnoho sledovaných zpráv a grafů. Pro každého začátečníka je vhodné začínat s jedním, dvěma páry, které se naučí vhodně číst a rozpoznávat různé zprávy, které tento pár více, či méně ovlivňují.

Další nutné zjištění je zdali budeme vyznávat spíše dlouhodobé strategie, či krátkodobé. Ne každému vyhovuje sledovat 1–5 minutové grafy a na nich dosahovat krátkodobých zisků vlivem jejich drobných výkyvů. Ne každý má také čas trávit u počítače několik (i desítek) hodin denně. Dalším vlivem je charakter každého obchodníka, někdo rád takto riskuje a spoléhá na tyto výkyvy, další pak spíše těží z dlouhodobé předpovědi. Pro začátečníky, je vhodnější přistoupit na druhý způsob obchodování, volit spíše dlouhodobější strategie a nespoléhat mnohdy na náhodu. Jakmile obchodník získá dostatek zkušeností, není pak pro něj problém přejít ke kratším

periodám a krátkodobějšímu obchodování. To ovšem vyžaduje praxi a “čich“ na možné situace.

Další podmínkou je určit si vhodný money-management, kterým se budeme řídit. Vsadit vše na jednu pozici, nebo i více a doufat, že tentokrát se to již otočí, většinou nefunguje a mnoho obchodníků skončilo právě na tomto bodě. V našem případě a dle jednoduchého pravidla riskovat maximálně 2% účtu na jednu pozici a 6% na více pozic, by nemělo být těžké chvíli s účtem vydržet. Dále je nutné určit si stop-loss – ztrátu, pod kterou při každém obchodu nepůjdeme a také zisk, který v případě jeho dosažení vezmeme a zisk si připíšeme.

V mém případě půjde o záznam měsíčního obchodování s veškerými poznámkami, které mne vedly ke vstupům na pozice a výstupu z nich.

4.2 Určení strategie

Pro snadnější orientaci v mém obchodování je nutné určit si základní pravidla, kterými se budu během obchodování řídit. Pro své obchodování využívám služeb amerického obchodníka InterbankFX, má přijatelné spready – 2–5 pips. Ale co se týče obchodování fundamentů, tak bych jej nedoporučoval, vzhledem k natahování spreadu během zvýšené volatility páru. Pro názornost také budu obchodovat pouze jeden měnový pár a to GBP/USD.

Krok 1 – určení time frame grafu

Jako první je třeba si určit periodu grafů, dle kterých budu obchodovat. Má strategie bude držet pozici minimálně několik hodin, vše bude zajištěno stop-lossem pro případ neodhadnutí trendu. Používat tedy budu 15 minutový graf, který by pro tento způsob obchodování měl být dostačující. Samozřejmě je nutné také sledovat grafy s delší periodou pro analýzu trendu.

Krok 2 – určení primárního indikátoru

Nyní je vhodné zvolit primární indikátor, dle kterého se budeme řídit. Většinou se jedná o indikátory, které napomůžou k odhalení trendu a jeho změn. Já volím Pohyblivé průměry v kombinaci rychlého a pomalého protnutí exponenciálního průměru, pro dokreslení trendu používám extra dlouhý exponenciální průměr pro určení dlouhodobějšího trendu. Tedy vstupy do pozic se řídí překřížením 9EMA s 14EMA, pro určení dlouhodobějšího trendu slouží 50EMA.

Krok 3 – určení potvrzujících indikátorů

To, že se investor rozhodl správně, je většinou třeba potvrdit na více indikátorech. Jeden indikátor neposkytuje dostatečnou přesvědčovací sílu ke vstupům na pozice. Je třeba zvolit indikátor, který by potvrdil původní záměr ke vstupu. Většinou se používá indikátor z kategorie oscilátorů pro přehled překoupenosti - přeprodanosti a dále indikátor momentu vhodného vstupu na pozici, který nám určí, kdy je ten pravý čas vstoupit. V mém případě k těmto účelům bude sloužit oscilátor Stochastic a indikátor CCI pro potvrzení trendu a momentu vstupu na pozici.

Krok 4 – definování risku

Jak již bylo uvedeno dříve, sám se budu řídit pravidlem 2% a 6% maximálního objemu riskovaných peněz z účtu při obchodování. Tato strategie se jeví jako přiměřená a šetrná k účtu začínajícího obchodníka. Dále si určím zisk při jednotlivých obchodech v poměru 3:1, což značí, že si mohu dovolit ztratit dva obchody k jednomu ziskovému, který mi přinese "náhradu" + zisk za tyto dva neúspěšné obchody.

Krok 5 – určení vstupu na pozice

Poté co jsem určil, kolik jsem ochoten riskovat, je nutné si zvolit, v jakém bodě budu vstupovat na pozice a kdy z nich vystupovat. Možností je několik, můžeme vstupovat v průběhu utváření svíčky nebo si počkat na její ukončení. Což budu

praktikovat na svém příkladě. Jedná se o vhodnější variantu, protože nebudu obchodovat krátké intervaly. Tento postup se více hodí k opatrnější strategii. Vstupy byly popsány již dříve v kroku 1. Výstupy budou analogické po potvrzení překřížení EMA i od podpůrných indikátorů. Výjimkou bude vyhnout se swingu při důležitých fundamentálních datech, které by mohly uzavřít pozici vteřinovým protnutím Stop-lossu. Je i možnost, že bych uzavřel pozici při velmi důležitých a nejistých fundamentálních zprávách.

Shrnutí strategie

Začátek 2. 4. 2007

Konec 30. 4. 2007

Měnový pár GBP/USD

Obchodování na 15 minutovém grafu

9 EMA aplikovaná na uzavírací cenu

14 EMA aplikovaná na uzavírací cenu

50 EMA aplikovaná na uzavírací cenu

Stochastic (10, 9, 6)

Commodity Channel Index (14)

Pravidla vstupu:

1. Vstup do Long pozice:
 - 9 EMA překříží zespodu 14 EMA a obě Stochastic linie směřují vzhůru (nevstupovat do pozice jestliže se Stochastic linie nacházejí v překoupené oblasti)
 - Křivka CCI překročila stupeň 0 a směřuje vzhůru ke stupni 100

2. Vstup do Short pozice:
 - 9 EMA překříží shora 14 EMA a obě Stochastic linie směřují dolů (nevstupovat do pozice jestliže se Stochastic linie nacházejí v přeprodané oblasti)
 - Křivka CCI překročila stupeň 0 a směřuje dolů ke stupni 100

Pravidla výstupu

Výstup z pozice jakmile se 9 EMA překříží s 14 EMA v opačném směru, než je původní směr obchodu. Nebo CCI překročí stupeň 0 (stupeň 100 slouží jako upozornění). Dosažení target-profitu.

4.3 Dlouhodobá strategie

Měnový pár GBP/USD, který obchoduji, je v tomto období na vzestupu. Většina ekonomů očekává příští měsíc zvýšení úrokových sazeb u GBP, proto očekávám, že trend bude býčí v očekávání těchto změn. Vliv změny úrokových sazeb a dobrých výsledků Velké Británie znamená růst libry v řádu několika měsíců. Možnost změny bych očekával pouze za extrémně dobrých výsledků americké ekonomiky, které se ovšem neočekávají. Ekonomika USA poslední dobou stagnuje a neočekává se, že by FED intervenoval ve prospěch USD. Věřím, že je možnost, že uvidíme hodnotu nad 1.9850 nebo výše ještě před začátkem května a velmi překvapen bych byl, jestliže by hodnota klesla pod 1.9550. Pokud by přeci jen tato situace nastala, musela by se udát vlivem nějakých extrémně pozitivních US zpráv. Nákup libry v hodnotách do 1.9600 by tedy mohlo znamenat velmi zajímavý dlouhodobý růst. Růst až na hranici 2.0000 by byl pro mě velmi nečekaný a jestliže by tato hranice byla atakována, očekávám její odolávání v delším období.

4.4 Krátkodobé strategie a záznam obchodování

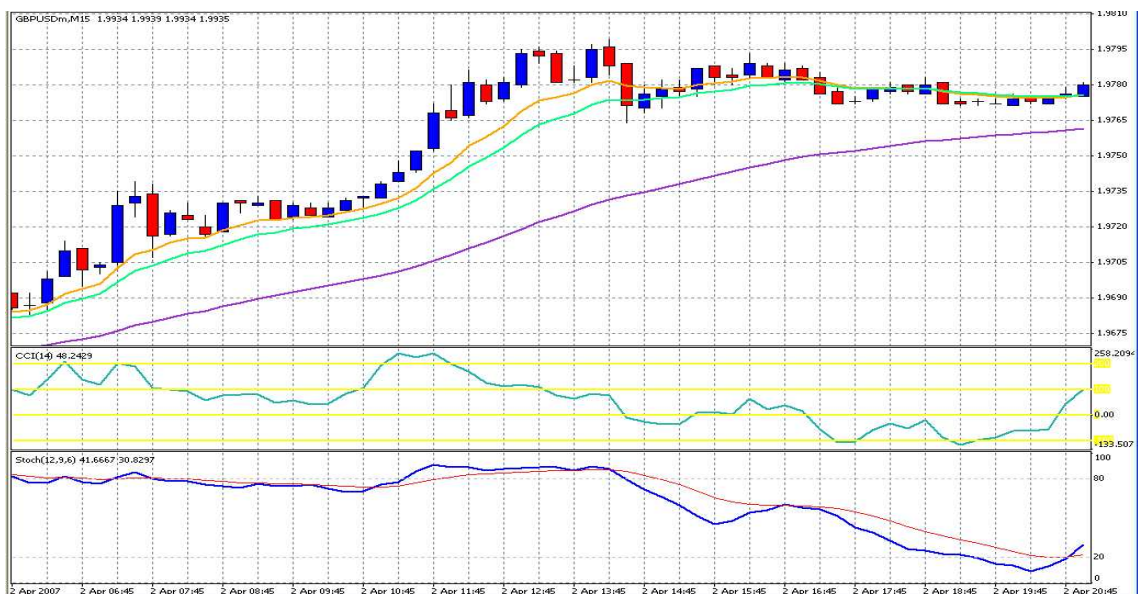
2. 4. 2007

Dnešní den by měl sloužit na prozkoumání situace na trhu, určení dlouhodobějšího trendu a rozboru důležitých fundamentálních zpráv. Obchodovat začínám od 9:00

Fundamentální analýza dne

- UK Manufacturing PMI – očekává se hodnota kolem 55 oproti 55.4 minulý měsíc, což by znamenalo lehké snížení proti minulému měsíci, vlivem příliš silné libry. Jestliže by hodnota dosáhla hranice 50.7 – což by byla nejmenší hodnota za rok, bylo by to špatné pro libru a očekával bych pokles o 50 bodů proti dolaru. Naopak, jestliže by hodnota dosáhla hranice 57 – jednalo by se o nejvyšší dosud dosaženou hodnotu během existence tohoto indikátoru a znamenalo by to růst alespoň o 50 bodů proti dolaru. Znamenalo by to, že měna je silná, stejně tak jako průmyslová výroba.
- US ISM Manufacturing – očekává se hodnota 51.3 oproti 52.3 z minulého měsíce. Jestliže by hodnota byla menší, než 49 – což by byla nejmenší hodnota od dubna 2003, znamenalo by to, že průmyslová výroba klesá stejně tak i hodnota dolaru. Očekával bych v tomto případě pokles až o 50 bodů oproti libře. Na druhou stranu, jestliže hodnota bude nad 53, očekávám růst o 50 bodů oproti libře.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

- dnes žádný

Technická analýza dne

Z grafu je vidět, že 9EMA se neprotнула s 14EMA během sledovaného období, což mi nedalo žádný podnět ke vstupu na pozice. Z 50 EMA lze vyčíst silný růst libry na úkor dolaru především v dopoledních a ranních hodinách. Stochastic vykazuje překoupení a pokud bychom sledovali pouze její, vstupovali bychom ke konci dne do krátké pozice. Stejně tak i CCI protíná hranici 0, ovšem není to potvrzeno pohyblivými průměry, tudíž dnes žádný obchod.

Stav = 0 pips

3. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- Včerejší hodnoty UK Manufacturing PMI a US ISM Manufacturing vyšly skoro přesně dle očekávání, nijak výrazně to tedy neovlivnilo nastolený býčí trend.
- Dnes nejsou žádné důležité zprávy

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Sell na hodnotě 1.9783 – Stop-loss 20 pips, Target-profit 60pips, Close 1.9758 = + 25 pips

Technická analýza dne

Ráno došlo k překřížení 9 EMA s 14 EMA, Stochastic potvrdil překoupený stav i CCI protnul hodnotu 0, došlo tedy ke vstupu do krátké pozice. Výstup z pozice znamenal protnutí CCI hranice 0. Celkový výsledek z obchodu byl +25 pips. Večer došlo k další dobré možnosti ke vstupu, ale té jsem již nevyžil vzhledem k tomu, že neobchoduji večerní seance.

Stav = + 25 pips

4. 4. 2007

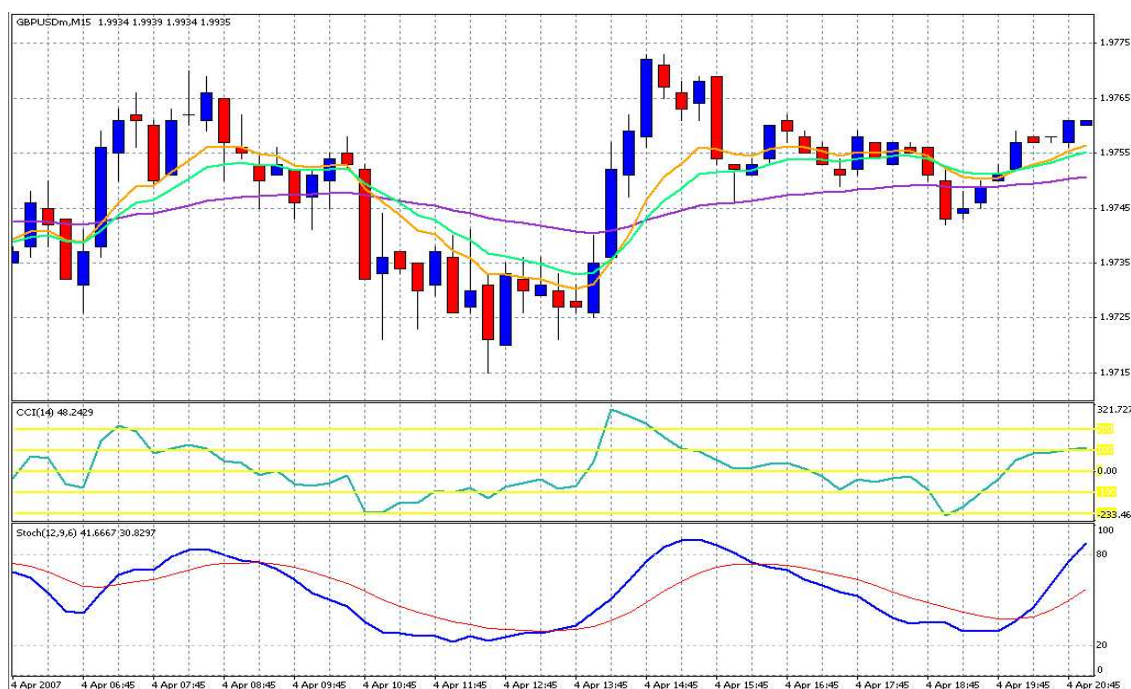
Fundamentální analýza dne

- Services PMI (UK) – tento indikátor měří sektor služeb ve Velké Británii, ty představují až 80% celkového HDP. Velká Británie klade na tento indikátor větší důraz, než ostatní státy. Očekává se hodnota podobná minulému měsíci – 57,4. Jestliže bude hodnota kolem 60 a více, očekávám zhodnocení měny od 30–50 bodů. Jestliže hodnoty budou nižší, než 54,9, což by bylo neočekávaně málo, předpokládám pokles o 30 až 50 bodů.

- ADP Nonfarm Employment (US) – tento indikátor je poměrně nový (od léta 2006) a předpovídá hodnotu Non-farm payroll. Poslední dobou, ale vydává značně nevyrovnaná čísla, která neodpovídají následně jejich nutné korekci.

- ISM Non-Manufacturing (US) – jedná se o určitého brášku ISM Manufacturing, ale lidé prozatím neví jak k němu přistupovat, proto bych jej raději neobchodoval z důvodu jeho těžkého čtení.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Sell na hodnotě 1,9732, Stop-loss 20 pips. Target-profit 60 pips. Close na 1,9752 (protnutím stop-loss) = – 15 pips

Technická analýza dne

Ranní překřížení pohyblivých průměrů, potvrzený zbylými indikátory znamenalo vstup do krátké pozice. Tato pozice byla uzavřena protnutím nastaveného ochranného stopu. K neočekávané situaci došlo vlivem velmi špatných zpráv ISM Non-Manufacturing indexu. Stochastic se nenacházel v přeprodané zóně a také z důvodu rychlého obratu a natažení spreadu měn nedošlo k opačnému vstupu do dlouhé pozice.

Stav = + 5 pips

5. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- Industrial production (UK) – všeobecně se očekává, že bude pozitivní někde kolem 0,2% hlavně po UK Manufacturing PMI z posledního měsíce, který byl rekordně

vysoký. Hodnoty na 0,2 % budou mít pozitivní vliv na libru, hodnoty pod tuto hranici negativní. Pokud by se hodnota vyšplhala nad 0,6 % očekával bych pohyb i 50 pips a naopak.

- UK interest rate – oznámení o změně úrokové sazby většinou znamenají velké pohyby měny. V tomto případě se ale z 90% očekává setrvání na hodnotě 5,25%. Pokud by došlo ke změně, měna by zaznamenala skok o více než 100 pips během prvních 30 minut.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Sell na hodnotě 1,9736, Stop-loss 20 pips. Target-profit 60 pips. Close na 1,9676 (uzavřením na hranici TP) = + 60 pips

Technická analýza dne

V 9:30 vlivem špatných výsledků Industrial Production, došlo k posílení dolaru. EMA reagovaly protnutím, které potvrdily i další indikátory. Došlo k otevření krátké pozice, která byla uzavřena dosažením target-profitu. Což se posléze projevilo, jako výhodný stav, protože po oznámení o setrvání na stejné úrokové sazbě (GBP) došlo k prudkému růstu, který by znamenal výrazný pokles dosaženého zisku.

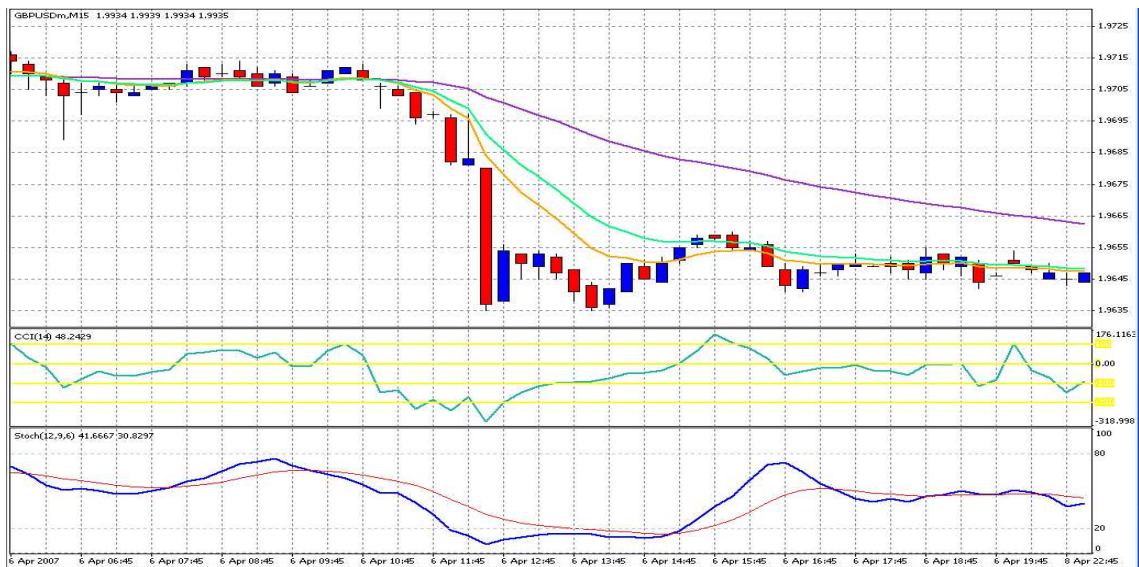
Stav = + 65 pips

6. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- US Non-Farm Payroll je očekáván na hodnotě 130K, což by znamenalo ozdravení proti minulému měsíci, kdy bylo dosaženo 97K. Jestliže bude dosaženo 200K nebo víc, mohlo by to znamenat posílení dolaru až o 120 pips během první hodiny po zprávě. Jestliže hodnota bude menší než 50K znamenalo by to naopak růst libry až o 120 pips. Dále je důležité sledovat ve stejnou chvíli oznámení o nezaměstnanosti (Unemployment rate), které se očekává kolem 4,6%.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Sell na hodnotě 1,9706, Stop-loss 20 pips. Target-profit 60 pips. Close na 1,9646 (uzavřením na hranici TP) = + 60 pips

Technická analýza dne

Den začal očekáváním fundamentálních zpráv a z toho plynoucím vyčkáváním. Vše se obrátilo kolem 12 hodiny, kdy se začalo mluvit o možných dobrých výsledcích ve prospěch dolaru. EMA se překřížily ve směru posílení dolaru, Stochastic potvrdil

překoupenost a klesá, stejně tak jako CCI indikátor. Krátká pozice byla otevřena ve 13:00 s utáhnutým stop-lossem v případě nepotvrzení dobrých zpráv. Z pozice jsem byl vystoupen protnutím Target-profitu (následným potvrzením CCI), z čehož plynulo +60pips. Následná korekce přinesla lehký vzestup a pokračování v tradičním ospalém pátku.

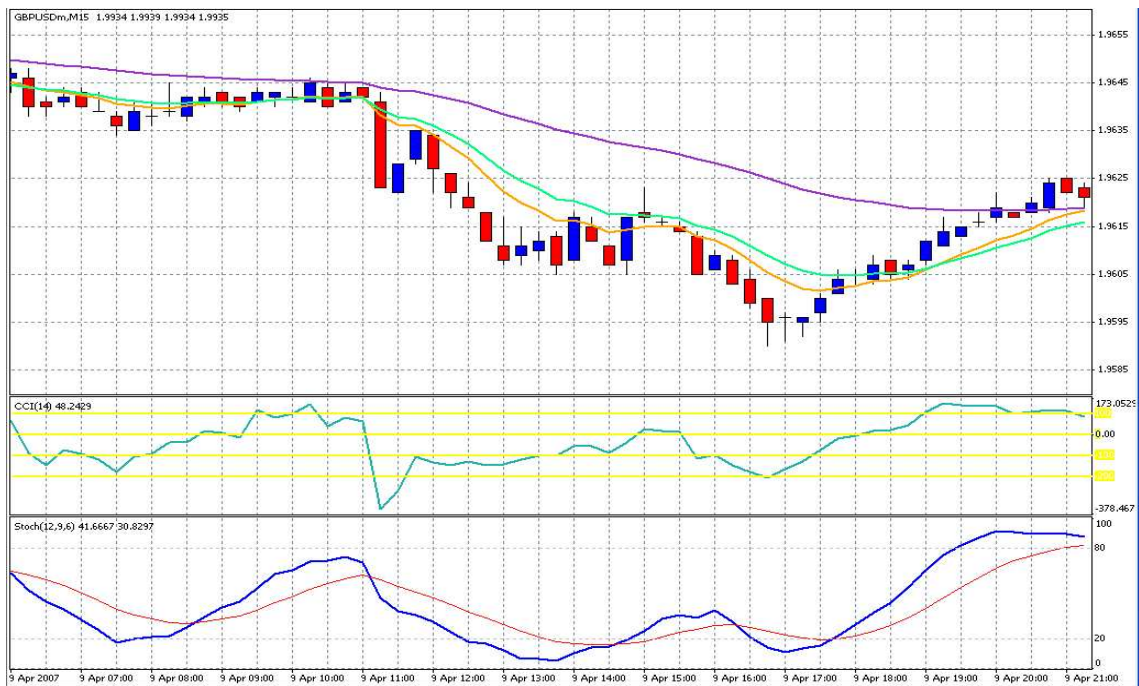
Stav = + 125 pips

9. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- Dnes nejsou očekávány žádné důležité zprávy

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Sell na hodnotě 1,9623, Stop-loss 15 pips. Target-profit 45 pips. Close na 1,9638 (uzavřeno protnutím Stop-lossu) = -15 pips

Technická analýza dne

Dnes bohužel nebyl dobrý den pro můj odhad, vstup do pozice nastal při překřížení EMA, potvrzení od CCI a těsném potvrzení od Stochastic. Špatnou volbou ochranného stopu následná korekce protнула tuto hranici a pozici uzavřela, nebýt toho mohlo dojít ke slušnému zisku cca 50pips. V tomto případě tedy – 15 pips.

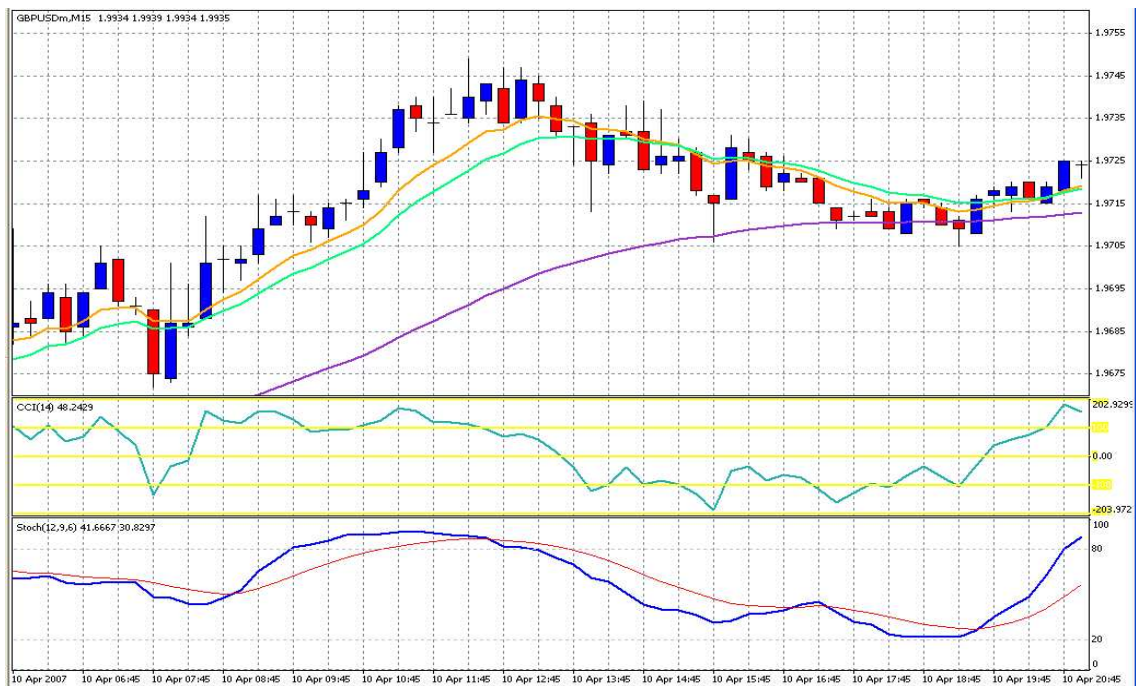
Stav = + 110 pips

10. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- Dnes nejsou očekávány žádné důležité zprávy

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

- dnes žádný

Technická analýza dne

Dnes bylo možné vstoupit na základě velmi silného trendu, který započal už v pondělí. V tu dobu jsem ale již neobchodoval a tak jsem neuzavřel long pozici, ač by měla

všechny potřebné náležitosti obchodního plánu. Dnes vzhledem k nesplnění základních podmínek pro vstup do pozice - překřížení EMA nedošlo k žádnému obchodu.

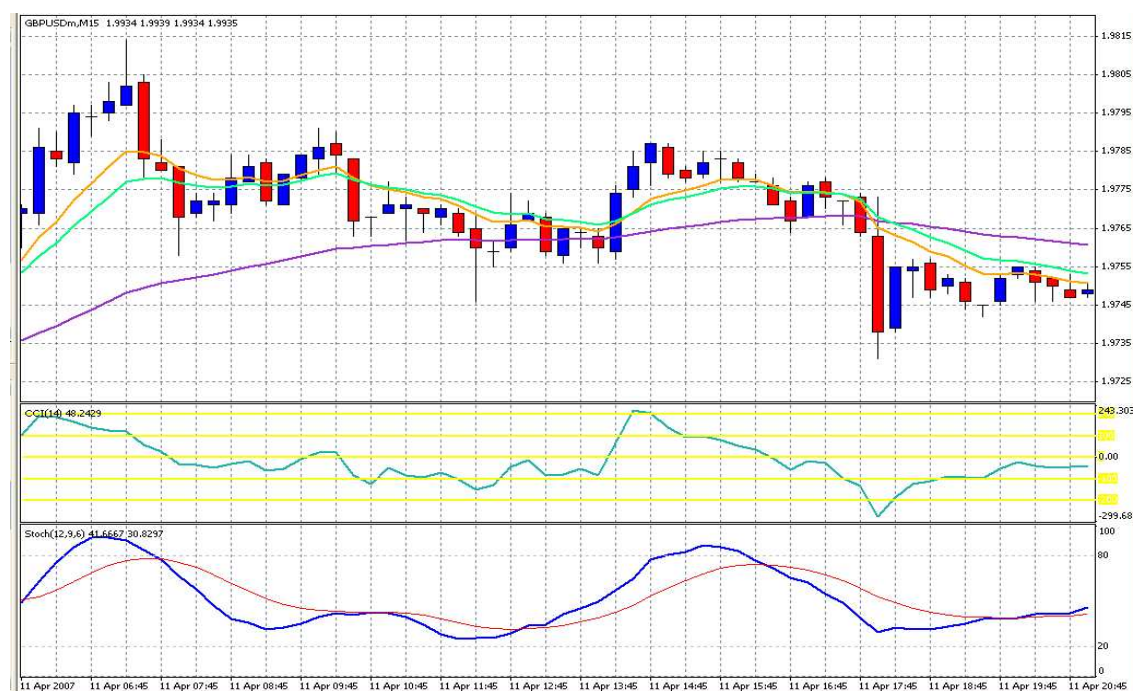
Stav = + 110 pips

11. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- FED Chairman Bernanke speaks – jedná se o řeč představitele FEDu, kdy bude mluvit o situaci a stavu americké ekonomiky a dolaru. Nepředpokládám žádný větší pohyb.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

- dnes žádný

Technická analýza dne

Situace na trhu dnes byla poklidná, vstoupit bylo možné okolo 10:00 do krátké pozice v důsledku překřížení EMA, nebyly ale splněny podmínky u zbylých indikátorů.

Později byl zaznamenán pokles z důvodu Bernankeho řečnického umění, ale to jsem již neobchodoval, tudíž dnes také žádný obchod.

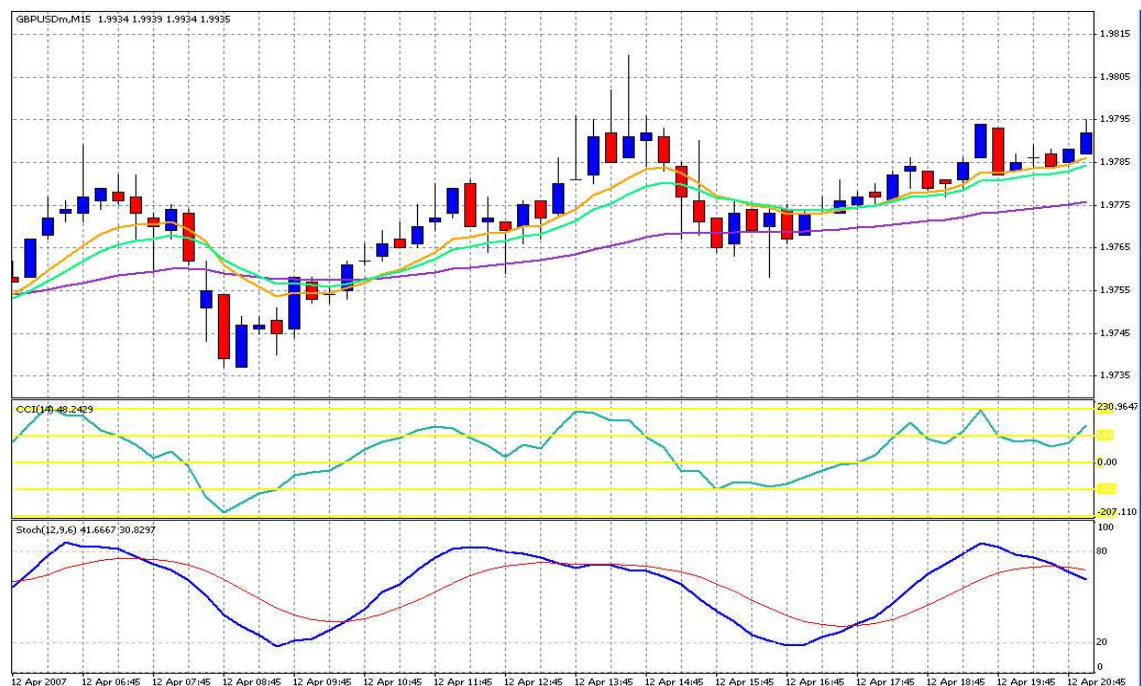
Stav = + 110 pips

12. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- UK Trade balance – očekává se hodnota -6,4 miliardy, jestliže by výsledek byl více negativní, mělo by to špatný vliv na libru a ta by mohla krátkodobě oslabit. Jestliže by dosáhla až hodnoty -8,2 miliard, jednalo by se nejvyšší rozdíl za poslední roky. V tomto případě bych očekával propad až o 50 pips během prvních 30 minut po zprávách. Jestliže by hodnota byla výše než -5 miliard, jednalo by se o neočekávaně pozitivní hodnoty a znamenaly by skok až o 50 pips ve prospěch libry.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Sell na hodnotě 1,9751, Stop-loss 15 pips. Target-profit 45 pips. Close na 1,9761 =-10 pips

Buy na hodnotě 1,9766, Stop-loss 15 pips. Target-profit 45 pips. Close na 1,9777 = +11 pips

Buy na hodnotě 1,9782, Stop-loss 30 pips. Target-profit 90 pips.

Technická analýza dne

Po ranních fundamentálních zprávách došlo k oslabení libry, následovalo EMA překřížení a potvrzení od obou podpůrných indikátorů. Jednalo se ovšem pouze o dočasný pokles a k výstupu z pozice došlo na základě indikátoru CCI. Následně přišly signály ke vstupu do long pozice, která dosáhla velmi zajímavého maxima, bohužel o 1 pip neprotla Target-profit, tudíž závěrečný zisk byl pouze 11 pips. V odpoledních hodinách byla otevřena long pozice na hodnotě 1,9782, která vykazovala dobrý signál od všech indikátorů i při pohledu do 60 minutového grafu. Pozice nebyla tento den uzavřena.

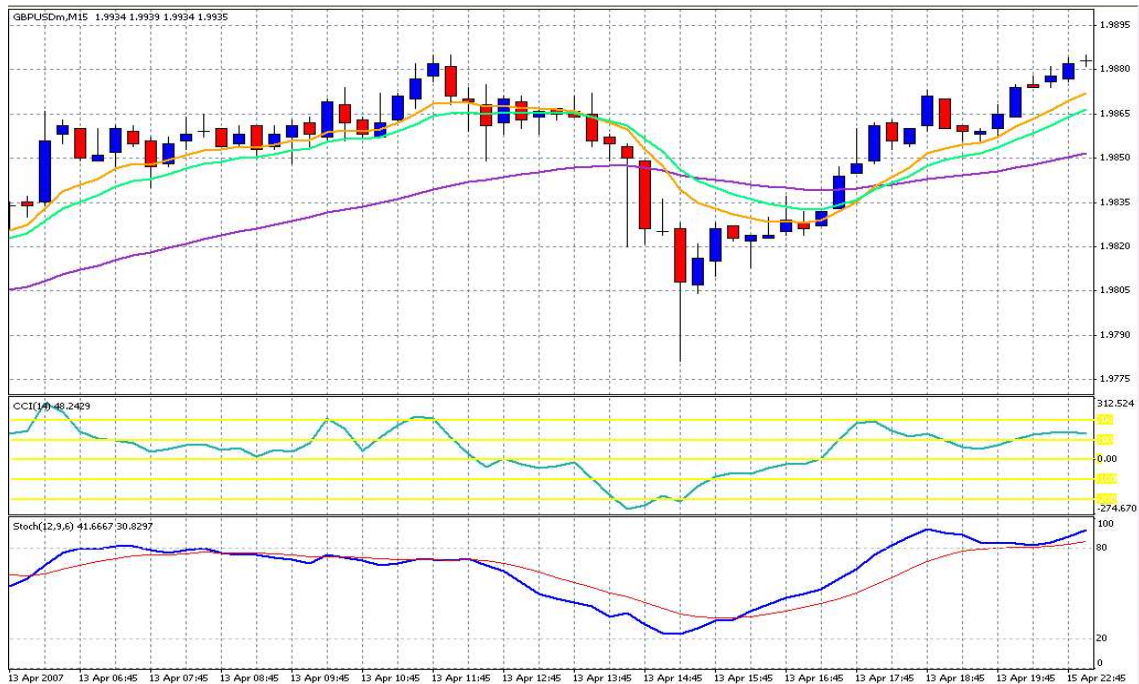
Stav = + 111 pips

13. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- US Trade balance a PPI přijdou na řadu ve stejný okamžik. Jedná se o těžký odhad situace vzhledem k tomu, že tyto dva indikátory mohou být ve vzájemném konfliktu. Dle mého názoru budou důležitější výsledky PPI, které odrážejí inflační tlak ve spojených státech. Předpokládá se hodnota kolem 0,2 %. Jestliže bude 1,2% a více očekával bych posílení dolaru o 30 pips, jestliže čísla vyjdou -0,8% a méně očekával bych vzestup až o 50 pips během hodiny od vyhlášení zpráv.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Včerejší příkaz – Buy na hodnotě 1,9782, Stop-loss 30 pips. Target-profit 90 pips. Close na hodnotě 1,9872 (dosažením Target-profitu) = +90 pips

Sell na hodnotě 1,9850, Stop-loss 15 pips. Target-profit 45 pips. Close 1,9805 (dosažením Target-profitu) = +45 pips

Technická analýza dne

V průběhu dne došlo k uzavření pozice z předešlého dne dosažením jeho Target-profitu. Odpoledne po přijatelných US zprávách došlo ke krátkodobému poklesu, který potvrdilo protnutí EMA, CCI i Stochastic. Dal se předpokládat pouze krátkodobý pokles z důvodu nastoleného silného býčího trendu. Předpoklad se vyplnil a pozice byla uzavřena opět protnutím protnutím Target-profitu. Dnes byl velmi úspěšný den, který vynesl v součtu +135 pips.

Stav = + 246 pips

16. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- Core Retail Sales (US) – jak je známo máme dva druhy měření maloobchodního prodeje, bez automobilů a s nimi. Mě bude zajímat maloobchodní prodej bez automobilů. Očekává se hodnota kolem 0,9%, jestliže by hodnoty vyšly 2,0% a více očekával bych růst libry až o 50 pips, naopak výsledek kolem 0,0% a méně, což by byl negativní výsledek po dva měsíce, by znamenalo ne moc dobré chvíle pro dolar. Jestliže by byl negativní výsledek, očekával bych krátký pokles o 30 pips, který ovšem pravděpodobně bude posléze pohlcen silným byčím trendem.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

- dnes žádný

Technická analýza dne

Ranní seance přinesla překřížení EMA, které ovšem nebylo potvrzeno sekundárním indikátorem Stochastic. Potvrzení přišlo, ale bylo již pozdě na vstup. Z toho plyne, žádný obchod dnes. V období US zpráv, došlo k mírnému poklesu kurzu, který opět

nebyl potvrzený indikátorem Stochastic. Na grafu se dala zaznamenat rezistence na hodnotách 1,9940.

Stav = + 246 pips

17. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- UK CPI – prezentuje se třemi různými čísly. Existuje měsíční CPI, roční CPI a Core CPI. Asi nejvíce sledované je roční CPI. Roční CPI se očekává kolem hodnoty 2,8% stejně jako minulý měsíc. Jestliže by bylo dosaženo hodnoty 3,1% a více, znamenalo by to nejvyšší hodnotu za mnoho let. V tomto případě bych očekával růst libry až o 80 pips. Jestliže by byly ohlášeny hodnoty menší než 2,4%, očekával bych pokles až o 80 pips.
- US CPI – co se týče US CPI, zde se sledují především měsíční hodnoty. Ty jsou očekávány na hodnotě 0,2%. Hodnoty 0,4 % a více by znamenaly nejvyšší hodnotu od listopadu 2001. To by znamenalo, že inflace se začíná vymykat kontrole. V USA by poté měli zvážit, zda v blízké době nesníží úrokové sazby. Očekával bych zhodnocení dolaru o 70 pips. Jestliže by výsledek byl 0%, jednalo by se o první nulový výsledek od června 2005 a znamenalo by to, že inflace je na ústupu. Pokles dolaru bych očekával v rozmezí 70 pips.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

- dnes žádný

Technická analýza dne

Dnes byla velmi dobrá možnost k výdělku, můj určený systém ale neumožnil vstup na základě splnění jeho podmínek. Po velmi dobrých UK zprávách přišel silný vzestup libry, za celý den cca o 150 pips. Můžeme pozorovat přeprodanost na indikátoru Stochastic, rostoucí trend u pohyblivých průměrů, CCI také nenaznačuje změnu trendu. Při včasném vstupu do pozice, případně za jiných okolností vstupů to mohl být velmi ziskový den.

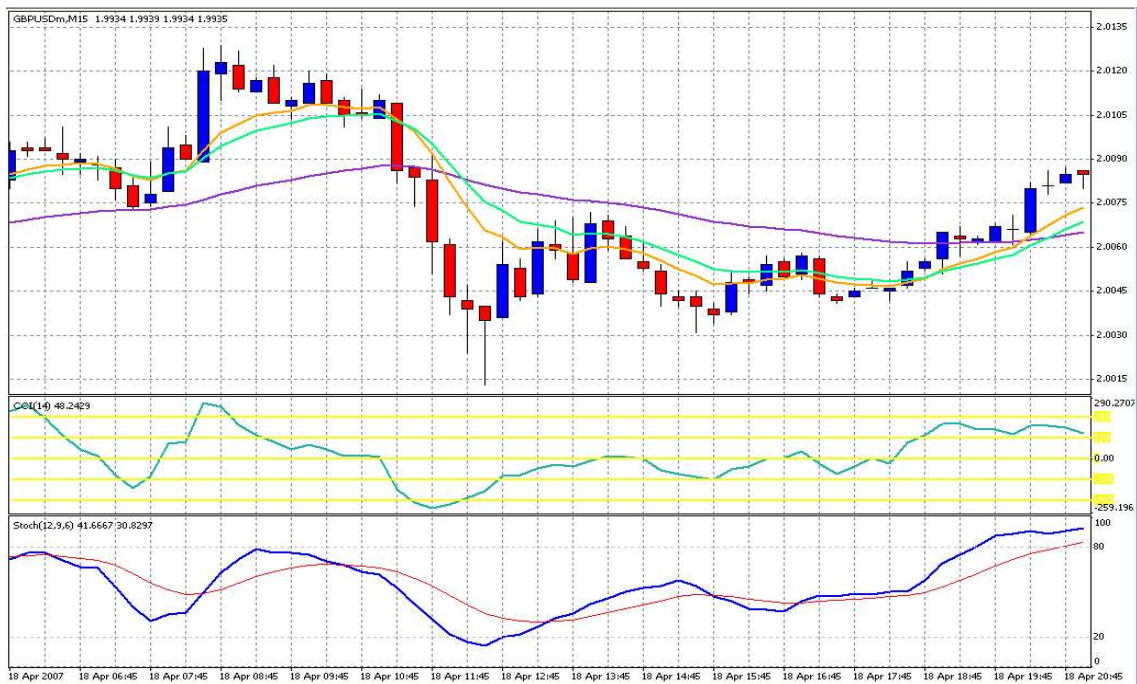
Stav = + 246 pips

18. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- BOE minutes (UK) – jednání Bank of England, kde se představitelé volbou rozhodují pro změnu úrokové sazby pro příští měsíc. Minulý měsíc dopadlo hlasování 8:1 pro zachování, tento měsíc se očekává podobný výsledek – 7:2. Jestliže by hlasování dopadlo 5:4, očekávám zhodnocení libry o 50 pips. Naopak hlasování 9:0 by mohlo znamenat znehodnocení až o 50 pips a žádnou snahu v blízké době o změnu úrokové sazby.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Buy na hodnotě 2,0120 Stop-loss 25 pips. Target-profit 75 pips. Close na 2,0095 (protnutím Stop-loss) = -25 pips

Technická analýza dne

Z počátku dne jsem očekával pokračování býčího trendu. Překřížení EMA, potvrzení od CCI a těsné dodržení pravidla u Stochastic dalo nárok pro vstup do pozice. Vstup byl potvrzen pozdě a jeho cena byla již moc vysoko. Tato long pozice byla uzavřena protnutím Stop-lossu se ztrátou 25 pips. Následné překřížení EMA a potvrzení od sekundárních indikátorů nebylo využito z důvodu mé nepřítomnosti. Zpětně hodnotím, že obchodní příkaz neměl být uzavřen, protože nebyly splněny podmínky obchodního plánu u indikátoru Stochastic.

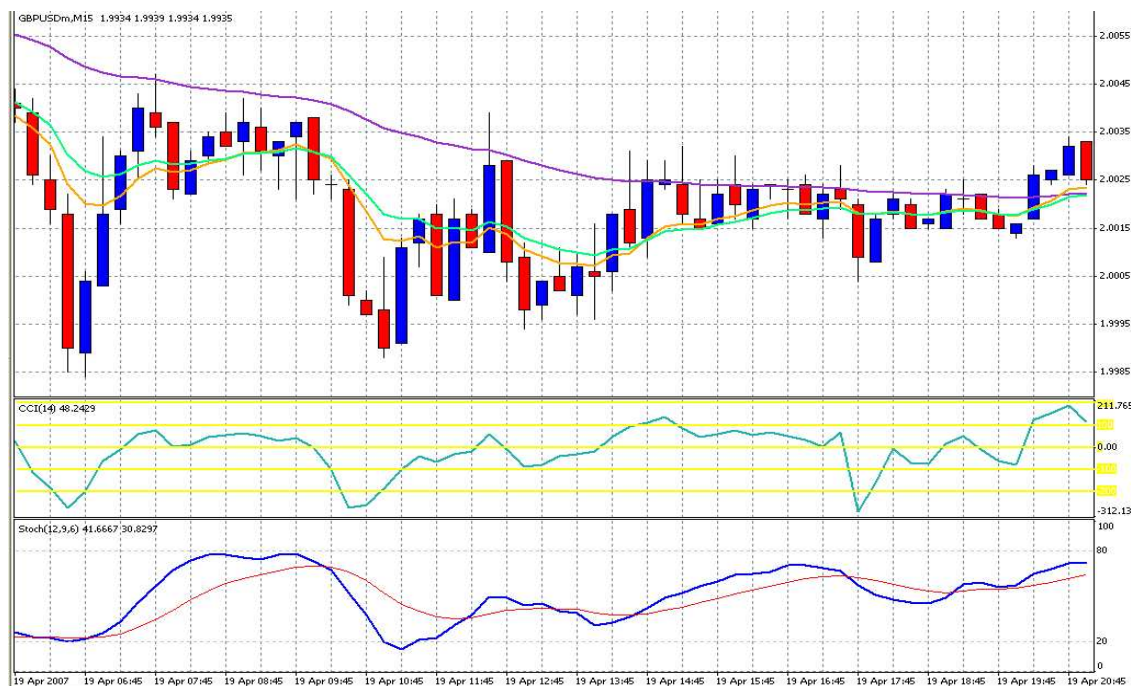
Stav = + 221 pips

19. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- Dnes nejsou žádné důležité zprávy

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Sell na hodnotě 2,0001 Stop-loss 20 pips. Target-profit 60 pips. Close na 2,0021 =-20 pips

Buy na hodnotě 2,0025, Stop-loss 15 pips. Target-profit 45 pips. Close na 2,0010 (protnutím Stop-loss) =-15 pips

Technická analýza dne

Hned po ránu došlo k silnému posílení dolaru, ale v zápětí došlo ke korekci. Díky následnému překřížení EMA i potvrzení od sekundárních indikátorů, došlo ke vstupu do krátké pozice. Ke vstupu došlo na konci svíčky, což bylo již ke konci nastoleného poklesu. Z pozice jsem vystoupil se ztrátou 20 pips protnutím Stop-lossu. V odpoledních hodinách došlo ke vstupu do long pozice s opatrnějším nastavením Stop-

loss hranice. A právě vlivem špatného nastavení této hranice došlo k jejímu protnutí ve večerních hodinách a k uzavření pozice.

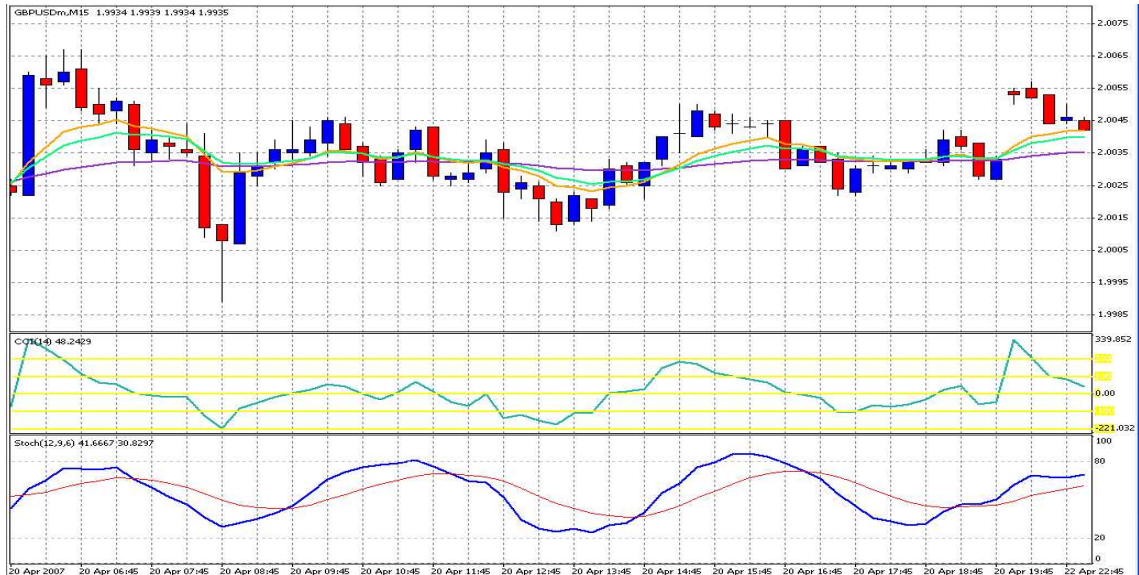
Stav = + 186 pips

20. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- UK Retail sales – dnes se očekává hodnota kolem 0,5% po předchozím velkém zvýšení (1,4%). Jestliže dosáhne hodnoty 1,0% nebo více, bude to znamenat dobrý signál pro libru a očekávám pohyb až 50 pips během prvních 30 minut od vyhlášení. Jestliže budou ohlášeny hodnoty 0,0% a méně, v krátkém období to bude znamenat oslabení libry až o 50 pips. Zde je třeba dávat pozor, protože obchodníci by mohli v nastalém nízkém kurzu hledat možnost levně v býčím trendu nakoupit a kurz by mohl v krátké době hodně posílit.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

- dnes žádný

Technická analýza dne

Ihned po vyhlášení zpráv, které byly horší než očekávání, kurz libry oslabil. Signál překřížení EMA proběhl, stejně jako potvrzení od sekundárních indikátorů. Bohužel jsem ale nebyl u počítače, obchod tak neproběhl. V tomto případě se potvrdilo mé očekávání, kdy jsem předpokládal rychlý návrat po špatných zprávách do předešlých hodnot. Kurz posléze narážel na vytvořenou resistenci na hodnotě 2,0050 a support hranice 2,0020. V příštích dech očekávám podobně stagnující trh, kdy se bude bojovat o magickou 2,0000 hranici.

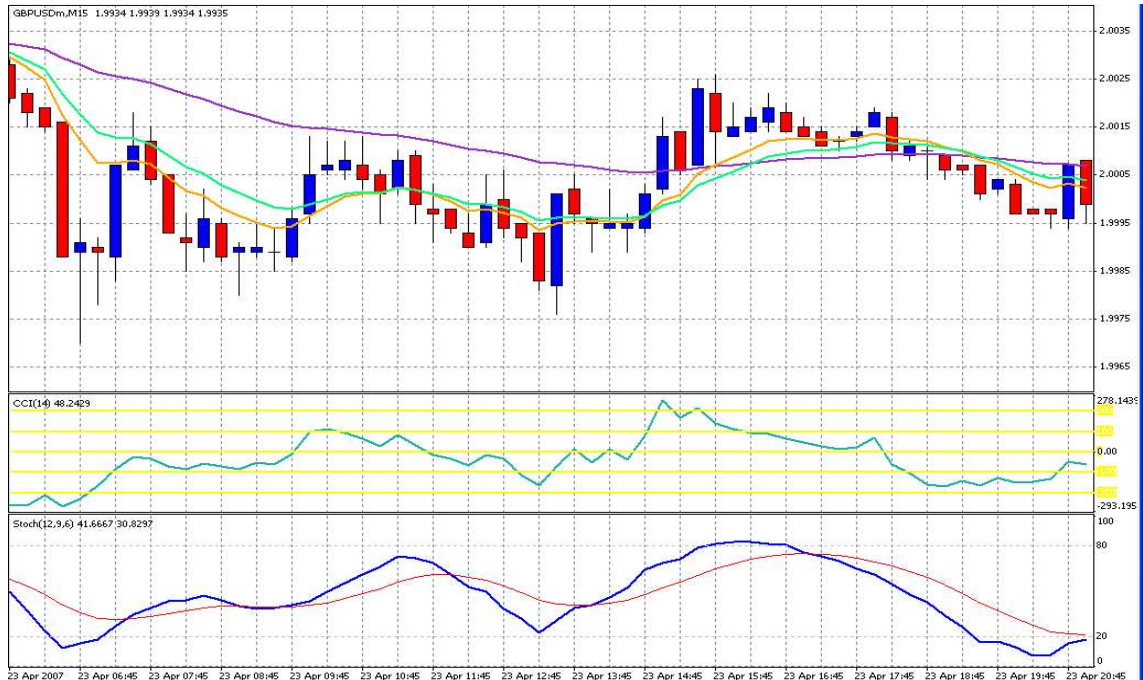
Stav = + 186 pips

23. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- Dnes nejsou žádné důležité zprávy

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Sell na hodnotě 2,0006, Stop-loss 20 pips. Target-profit 60 pips.

Technická analýza dne

Dnes byl velmi ospalý den s nepotvrzeným signálem během poledne. Ke vstupu na pozici došlo večer, kdy byl potvrzený signál překřížení EMA včetně dobrých signálů od podpůrných indikátorů. Pozice nebyla přes noc uzavřena v očekávání mírného poklesu měny.

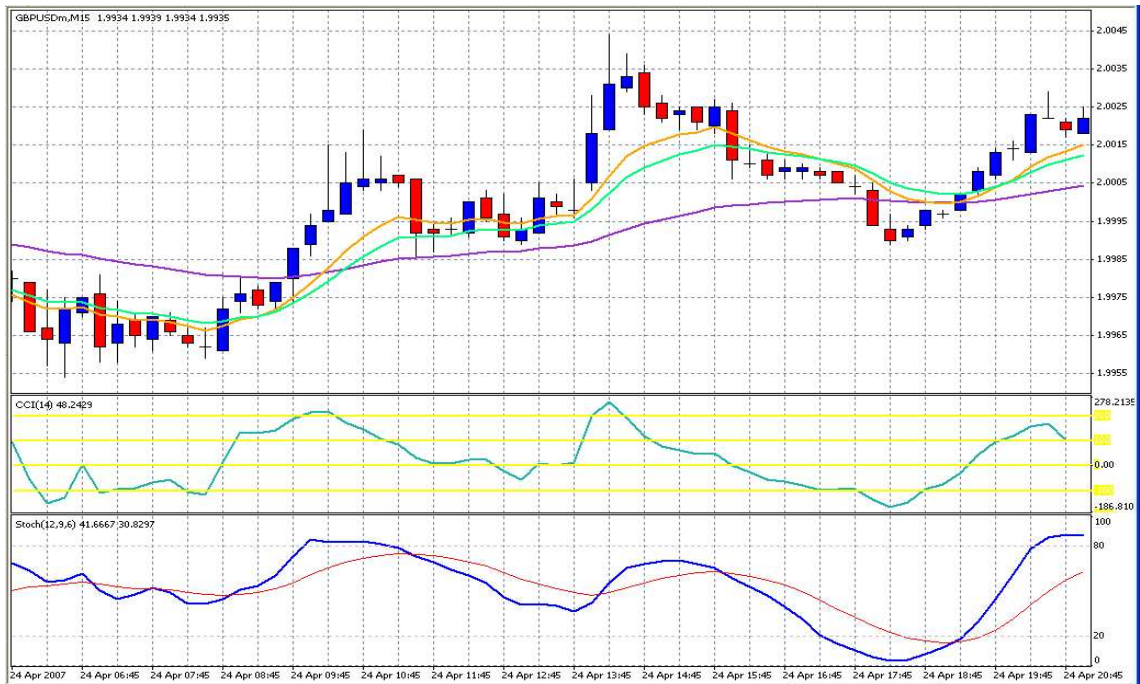
Stav = + 186 pips

24. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- MPC Treasury Committee Hearings – jedná se o důležitá prohlášení BOE, kdy její vyslanci informují vládní vyjednavče o budoucích fiskálních plánech. Tyto informace mohou mít velmi silný vliv na kurz libry. Jestliže by BOE oznámilo do budoucna zvýšení úrokových sazeb až dvakrát, mohlo by to znamenat růst o 50 pips. Jestliže oznámí pouze jeden možný pochyb a dále budou vyčkávat před tím, než udělají další, měna by díky této informaci mohla oslabit přibližně o 50 pips.
- US existing home sales a US consumer confidence – Obě zprávy jsou velmi důležité právě v tento moment v US ekonomice. Nějaká větší překvapení v prodeji domů by byl překvapivý. Consumer confidence se odvíjí od ceny nafty. Spokojenost zákazníků roste s nízkou cenou nafty a naopak. Vzhledem k tomu, že cena nafty roste, všeobecně se tak očekává nižší hodnota než v minulém měsíci. Očekávaná hodnota je 105,0 oproti minulému měsíci 107,2. Výsledek 108,0 a více by byl překvapivě dobrý pro dolar a očekával bych jeho posílení až o 50 pips. Naopak jestliže hodnota klesne pod 100,0 znamenalo by to nejnižší spokojenost od konce roku 2005 a očekával bych oslabení dolaru o 50 pips. Jestliže prodej domů, který je očekáván 6,4 miliony bude jiný přibližně o 0,2 a více a nebude odpovídat zprávám zákaznické spokojenosti, byl bych velmi opatrný ke vstupům do pozic z důvodu nevyjasněného pohybu kurzu.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Včerejší příkaz – Sell na hodnotě 2,0006, Stop-loss 20 pips. Target-profit 60 pips. Close na hodnotě 1,9972 = +34 pips.

Technická analýza dne

Včerejší příkaz byl uzavřen během rána překřížením EMA včetně potvrzení CCI na hodnotě 1,9972. Během rána došlo k dobrým zprávám BOE, které se v grafu projevíly překřížením EMA, potvrzeným od CCI, ale nepotvrzeným od Stochastic, proto nedošlo ke vstupu do long pozice, která zpětně by byla zajímavá, co se týče výnosu.

Stav = + 220 pips

25. 4. 2007

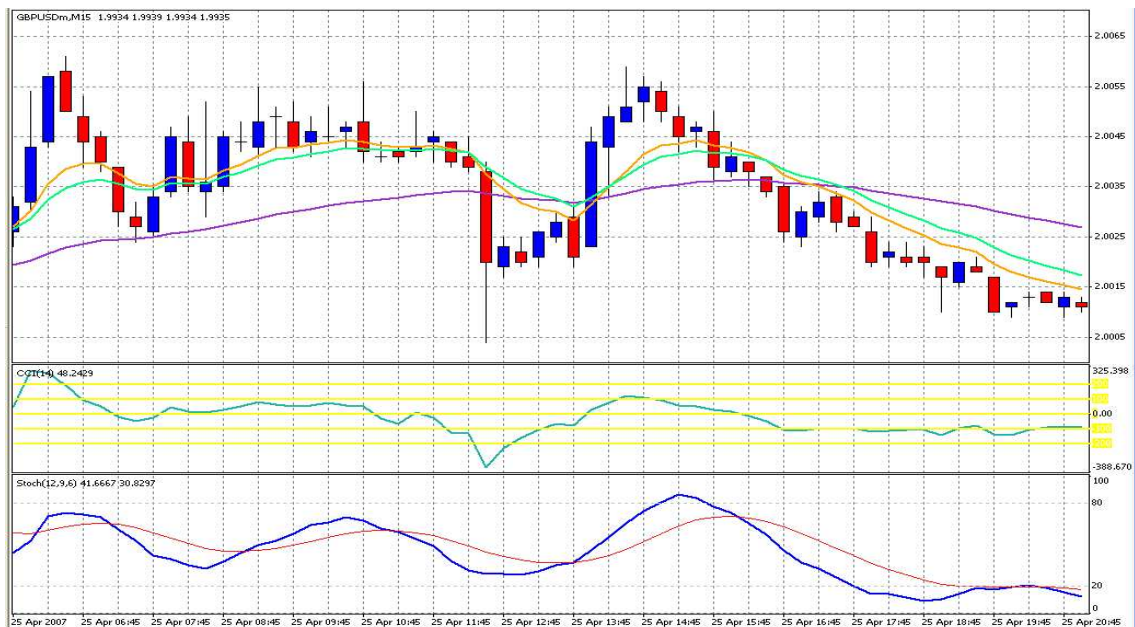
Fundamentální analýza dne

- UK GDP – oznámení GDP za první kvartál 2007 je důležitou zprávou, která může kurz měny velmi ovlivnit. Očekávaná hodnota je 0,6%, jestliže by byla vyšší než 1,0% jednalo by se o největší hodnotu od roku 2003. Následně bych očekával

zhodnocení libry až o 80 pips. Jestliže hodnota bude 0,3 a nižší, jednalo by se o nejnižší hodnoty od roku 2001 a oslabení libry bych očekával až o 80 pips.

- US Core Durable Goods – tento indikátor nemám moc rád, proto jej nesleduji z důvodu špatného čtení a celkem nízkého vlivu na pohyby kurzu.
- US New Home Sales – očekáván je zvýšený prodej nových domů oproti minulému měsíci a to na hodnotě 890 tis.. Jestliže by zvýšení bylo o více než 1200 tis., jednalo by se o nejvyšší hodnoty od konce roku 2005 a měna by reagovala posílením až o 50 pips. Na druhou stranu jestliže hodnoty budou 690 tis., jednalo by se o silně podprůměrný prodej a očekával bych dolarové oslabení až o 50 pips.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Sell na hodnotě 2,0021, Stop-loss 30 pips. Target-profit 90 pips.

Technická analýza dne

Dnes v období amerických zpráv došlo ke splnění dvou podmínek obchodního plánu, což ovšem nedávalo možnost ke vstupu do pozice. Večer byl vydán již platný signál k prodeji, potvrzený od všech indikátorů. Tato pozice nebyla dnes uzavřena. Na grafech lze sledovat nekolikadenní boj býků a medvědů o hranici 2,0050. Na této hranici se vytvořil nekolikadenní strop/rezistence a jen další dny ukáží, která strana zvítězí.

Stav = + 220 pips

26. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- Dnes nejsou žádné důležité zprávy

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Včerejší příkaz – Sell na hodnotě 2,0021, Stop-loss 30 pips. Target-profit 90 pips. Close na hodnotě 1,9931 (dosažením Target-profitu) = +90 pips.

Technická analýza dne

Dnešní den byl ve znamení posilování dolaru. Příkaz, který plynul od včerejšího večera, byl uzavřen dosažením Target-profitu. Po zbytek dne se již neobjevil vhodný případ potvrzený všemi indikátory, aby mohlo dojít ke vstupu do některé z pozic. Dalo by se předpokládat, že ač nebyly žádné zprávy, dnes došlo k silné převaze medvěďů a tím k pohybu o více než 100 pips. Při pohledu na dlouhodobější grafy by se mohlo jednat o korekci z důvodu výběru zisků.

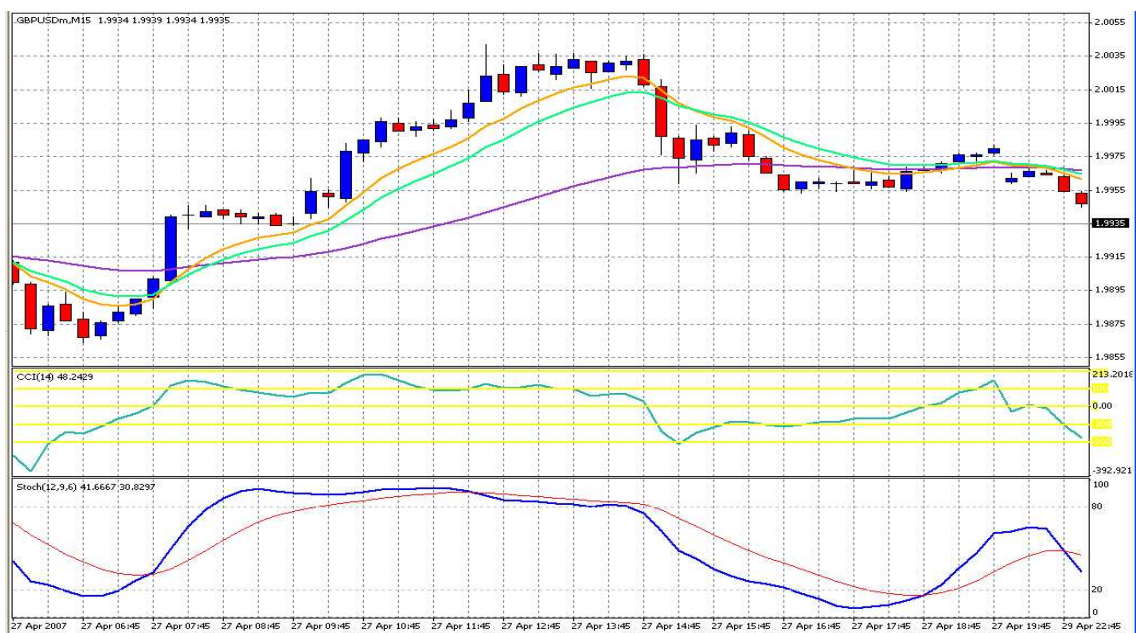
Stav = + 310 pips

27. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- US GDP – hrubý domácí produkt za první čtvrtletí 2007. Jedná se o první předběžné odhady, proto bych očekával možné značné odchylky od skutečnosti. Očekávané hodnoty jsou 1,6 – 2,0%. Hodnoty vyšší než 2,5% by znamenaly super silný domácí produkt, stejně jako v posledním čtvrtletí loňského roku a čekal bych zhodnocení dolaru až o 70 pips. Naopak hodnoty pod 1,4% by znamenaly překvapivě nízkou hodnotu a z toho by plynulo oslabení dolaru až o 70 pips.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

Buy na hodnotě 1,9945, Stop-loss 20 pips. Target-profit 60 pips. Close na 2,0005 (protnutím Target-profit) = +60 pips.

Sell na hodnotě 1,9968, Stop-loss 20 pips. Target-profit 60 pips. Close na 1,9970 = -2 pips.

Technická analýza dne

Hned ráno došlo ke splnění všech podmínek obchodního plánu, překřížení EMA, potvrzené CCI i oscilátorem Stochastic. Zvolil jsem 60 pips target-profit z důvodu obavy před výsledky amerického GDP. Došlo k jeho protnutí, tudíž k uzavření dané pozice. Následný příkaz k prodeji byl spíše chybou, vlivem nastalé korekce během US zpráv. Došlo ovšem k potvrzení všemi indikátory a následně k uzavření pozice díky protnutí CCI 0–50 hranice. Na grafu je viditelná divergence, kdy ceny rostou, ale indikátory naznačují klesající trend.

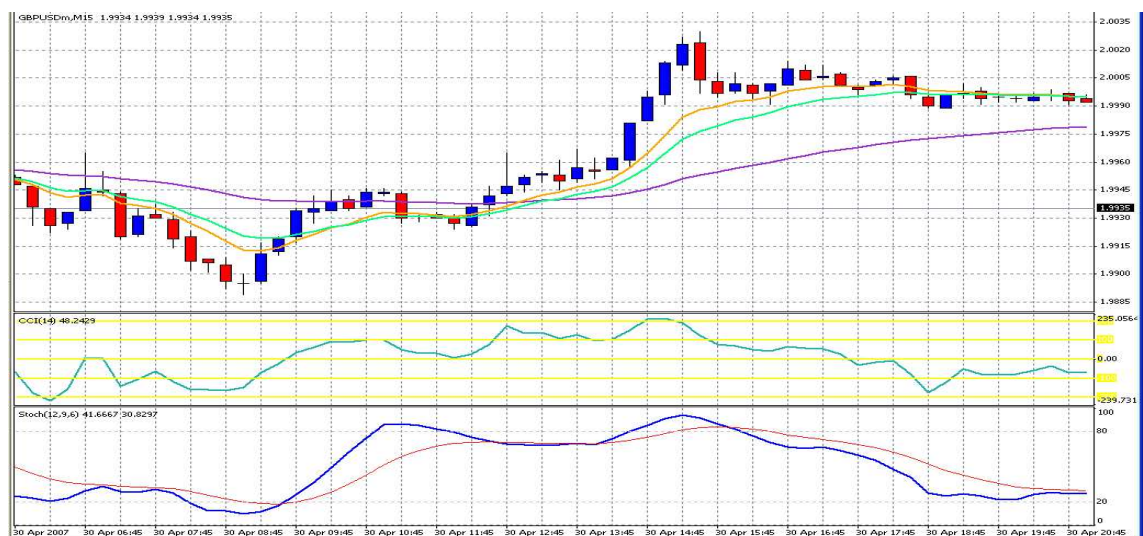
Stav = + 368 pips

30. 4. 2007

Fundamentální analýza dne

- Chicago PMI – dalo by se říci, že tento indikátor dává určitou předzvěst, jaká bude hodnota ISM Manufacturing. Všeobecně se očekává hodnota kolem 54. Jestliže skutečnost bude nižší než 49,9, tak bych očekával oslabení dolaru o 30 pips. Jestliže přijde s hodnotou 60 a více, znamenalo by to, že předchozí 61,7 hodnota nebyla jen náhoda a průmyslová výroba se zvedá. Následně bych očekával posílení dolaru o 30 pips.

Graf průběhu obchodního dne:

Obchodní příkazy

- dnes žádný

Technická analýza dne

Dnešní poslední den mého obchodování byl ve znamení několika překřížení EMA, bohužel nepotvrzených od zbývajících indikátorů. Proto nedošlo k žádnému obchodu. Jak již bylo dříve uvedeno, býkům se nedaří prorazit hranici 2,0050, kde se vytvořila silná resistance. V příštích měsících bych očekával boj o tuto hranici, který zvítězí GBP vzhledem ke svým dobrým ekonomickým výsledkům a ke špatným výsledkům US ekonomiky.

Stav = + 368 pips

4.5 Statistické vyhodnocení

Mé obchodování jsem začal s 1000\$ na účtu, zvolen byl mini-forex účet vzhledem k možnostem drobných investorů. Samozřejmě je možné otevřít klasický forex účet, který by poté dával desetinasobné výsledky. U mini účtu se rovná jeden lot 10 000\$, kdežto u klasického účtu se jeden lot rovná 100 000\$.

Souhrn obchodů:

Obchodní den	Příkaz	Počáteční hodnota	Uzavírací hodnota	Úvodní stav (\$):	1000
				Zisk / Ztráta	
2. 4. 2007					1000
3. 4. 2007	Sell	1,9783	1,9758	25	1025
4. 4. 2007	Sell	1,9732	1,9752	-20	1005
5. 4. 2007	Sell	1,9736	1,9676	60	1065
6. 4. 2007	Sell	1,9706	1,9646	60	1125
9. 4. 2007	Sell	1,9623	1,9638	-15	1110
10. 4. 2007					1110
11. 4. 2007					1110
12. 4. 2007	Sell	1,9751	1,9761	-10	1100
	Buy	1,9766	1,9777	11	1111
	Buy	1,9782	1,9872	90	1201
13. 4. 2007	Sell	1,9850	1,9805	45	1246
16. 4. 2007					1246
17. 4. 2007					1246
18. 4. 2007	Buy	2,0120	2,0095	-25	1221
19. 4. 2007	Sell	2,0001	2,0021	-20	1201
	Buy	2,0025	2,0010	-15	1186
20. 4. 2007					1186
23. 4. 2007	Sell	2,0006	1,9972	34	1220
24. 4. 2007					1220
25. 4. 2007	Sell	2,0021	1,9931	90	1310
26. 4. 2007					1310
27. 4. 2007	Buy	1,9945	2,0005	60	1370
	Sell	1,9968	1,9970	-2	1368
30. 4. 2007					1368
			Součet:	368	

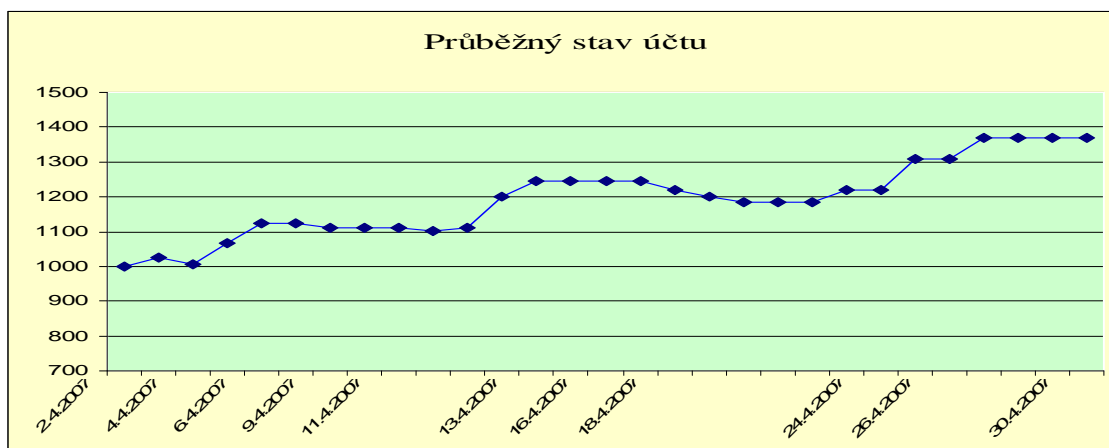
Po 30 dnech tradingu dle obchodního plánu jsem se dobral zisku 368 pips. To odpovídá 368 dolarům. Procentuální výnos za jeden měsíc tedy byl 36,8 %.

Přehled výsledku obchodování:

Short positions (z celku %)	11	68,75%
Long positions (z celku %)	5	31,25%
Výdělečné obchody (z celku %)	9	56,25%
Prodělečné obchody (z celku %)	7	43,75%
Celkový počet obchodů	16	
Po sobě jdoucí výhry	3	
Po sobě jdoucí prohry	3	
Po sobě jdoucí zisk	146	
Po sobě jdoucí ztráta	-60	
Maximální zisk	90	
Maximální ztráta	-25	
Celková ztráta	-107	
Celkový zisk	475	
Čistý zisk	368	

Ačkoliv již na počátku obchodování jsem avizoval, že očekávám silné posílení libry, bylo 68,75% pozic uzavřeno v očekávání růstu dolaru. Celkem bylo uzavřeno 16 pozic, ze kterých bylo 9 ziskových (56,25%). Ačkoliv poměr výdělečných obchodů byl téměř v poměru 1:1, bylo dosaženo zisku, díky zvolenému money-managementu (RRR 3:1 a riskování max. 2% účtu na jednu pozici). Maximální zisk z jednoho obchodu činil 90\$, oproti maximální ztrátě 25\$.

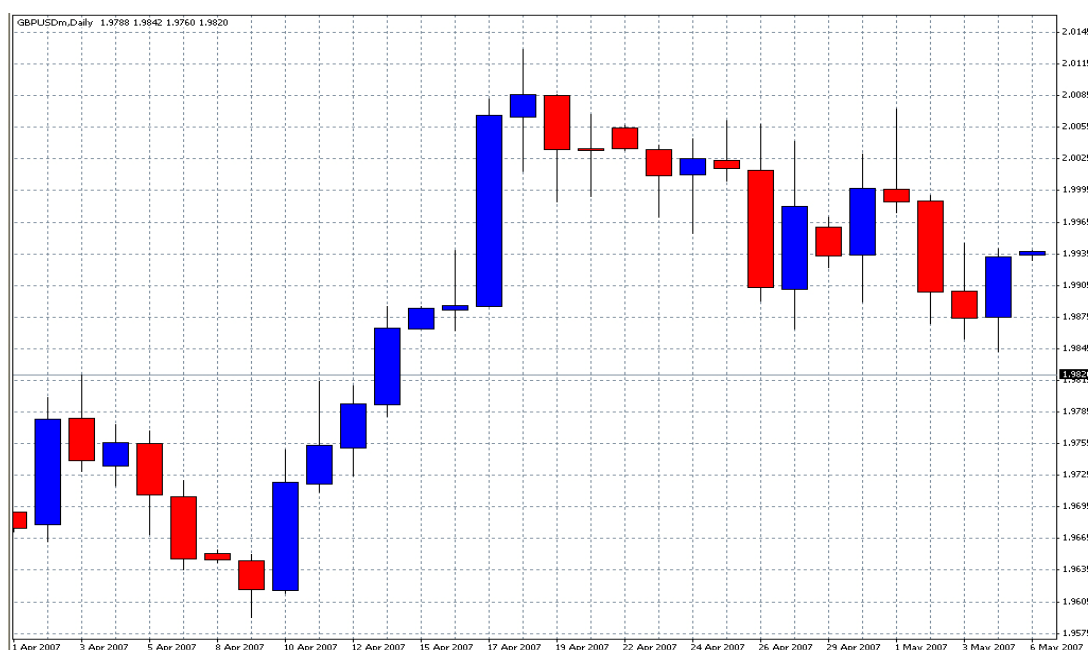
Průběžný stav účtu:

4.6 Analýza slabých míst strategie

Nastavený obchodní plán vyprodukoval velmi dobrý výsledek, což ovšem neznamená, že stejného nebo i lepšího výsledku by nevykázal jiný plán. Již například z prostého pohledu na graf s delší periodou můžeme vyčíst, že pokud bych investoval někde kolem hodnot 1,9600 a uzavíral na hodnotách 2,100, výsledek by byl ještě lepší. Tuto možnost jsem ostatně uváděl již na počátku v uvedené dlouhodobé strategii.

Graf pohybu měny během celého obchodovaného období:

Změnu ve strategii bych viděl, například ve zkrácení periody u rychlejší EMA (9), která nereaguje na změny dostatečně rychle. Což by ale mohlo znamenat více falešných signálů pro vstupy a z nich plynoucích ztrát. Prodloužení periody u CCI by také mohlo přinést dobrou změnu, protože někdy došlo k výstupu z pozice z důvodu jejího protnutí 0 hranice. Trend přitom přinesl dalších i 100 pips v původním směru. Stochastic mi vyhovoval, jen jsem jej nepoužíval v plných jeho možnostech, které skýtají velmi dobře vypovídající divergence. Jeho vypovídací hodnota překoupenosti a přeprodanosti byla ale dostatečná.

Jiné strategie bych volil při obchodování čistě fundamentálních zpráv, kdy bych používal časem omezené enter-limity/stopy v očekávání sekundových a minutových skoků. Jinak bych postupoval i při trend tradingu, ke kterému je ale také třeba většího účtu. Možností, jak přistupovat k obchodování je nepřeberné množství, je proto na každém, jaký styl bude právě jemu vyhovovat. Volba indikátorů je také čistě na preferencích obchodníka a jeho náchyllosti k riskování. Strategie, kterou jsem já používal, bych doporučil jako určitý startovní krok k obchodování na měnovém trhu, díky jeho jednoduchosti a dobré čitelnosti.

4.7 Srovnání dosažených výsledků

Srovnání na bázi dosažených výsledků je docela obtížné vzhledem k délce obchodování. Pro příklad tedy uvedu nejvýkonnější investiční fondy, zvolené akciové indexy a možnosti výtěku, které by přinesl vklad do některé z bankovních institucí.

Tabulka srovnání jiných možností investování a jejich měsíčního výnosu.

Investiční příležitost	Měsíční výnos (2. 4. - 30. 4. 2007)
ING český akciový	3,30 %
AKRO akciový fond nových ekonomik	3,14 %
ESPA STOCK ISTAMBUL VT	2,62 %
Index PX	5,50 %
Index RM	7,32 %
Dow Jones Industrial Average	5,49 %
GE Money Bank <i>(pro měnu USD, délku vkladu 1 měsíc a částku 1 000 USD)</i>	0,36 %
Českomoravská obchodní banka <i>(pro měnu USD, délku vkladu 1 měsíc a částku 1 000 USD)</i>	0,30 %
FOREX <i>(mnou zvolená strategie)</i>	36,8 %

(nejsou započítány transakční náklady)

Vypovídací hodnota srovnání není moc dobrá, vzhledem ke značné rizikovosti obchodování na Forexu oproti ostatním. Lépe by se srovnávalo s jiným aktivním obchodníkem, který by například investoval do komodit, případně akcií. Srovnáváno je tu také investování za použití pákového efektu, což u zbylých použito nebylo. Tabulka tedy louží spíše k nastínění možnosti výtěžku oproti běžným možnostem.

5 ZÁVĚR

Trading je oblast, která láká svým potenciálem obrovské množství zájemců. Většina z nich v této oblasti bohužel neuspěje. Ne proto, že by byli málo chytrí nebo málo odhodlaní, ale často proto, že se od začátku dívají na své první výsledky v obchodování špatnou perspektivou, nemají důvěru ve svůj systém a v podstatě "odpadnou" při prvním neúspěchu. Cílem této diplomové práce bylo určit fungující strategii, která by přinesla menším obchodníkům zisk, což bylo splněno.

Forex je relativně nový trh, který do již známých možností výtěžku přináší další možnost, jak zhodnotit kapitál. Trh se zahraničními měnami není příliš známý vzhledem ke špatné informovanosti a zastoupení zprostředkovatelů v České republice. S rozvojem internetu a online platform, ale očekávám růst jeho oblíbenosti mezi zástupci obchodníků, kteří o svých výtěžcích rozhodují raději sami.

Výhodou tohoto trhu jsou minimální nároky pro začátek obchodování, nepřetržitý provoz, nepřeberné možnosti využití technické analýzy a v neposlední řadě možnost pro každého vyzkoušet obchodování nanečisto, pomocí demo-úctu u drtivé většiny brokerských společností.

Základem veškerého tradingu je obchodní systém, který by měl být co nejjednodušší. Čím jednodušší systém je, tím větší je šance, že bude v budoucnu fungovat. Často si lidé myslí, že mít úspěšný obchodní systém je alfa-omega úspěšného obchodování. Pravdou ale zůstává, že obchodní systém je pouze část úspěchu. Pokud investor nebude mít vůli vydržet se zvoleným systémem i během série ztrát a nedokáže obchodovat disciplinovaně, žádný systém na světě jej neochrání před ztrátami.

Moje diplomová práce zdaleka neobsáhla veškeré okolnosti, které je nutné znát pro úspěšné obchodování, ale věřím, že nasměrovala dobrým směrem. Jestliže chce být obchodník úspěšný, je nutné, aby se neustále vzdělával a přizpůsoboval okolnostem na trhu. Trhy nestojí na místě a ostatní obchodníci určitě nebudou čekat na to, až se rozmyslí co dál. Dalším vzděláváním trader získá lepší přehled a lepší odhad na situace, které mohou nastat a tím pádem pružněji reagovat a uchránit se tak před ztrátami.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1) ELDER, Alexander. *Tradingem k bohatství : psychologie, obchodní systémy, money management*. 1. vyd.. Tetčice: Impossible, 2006. 305 s. ISBN: 80-239-7048-8.
- 2) GLADIŠ, Daniel. *Naučte se investovat. 2., rozš. vyd.*. Praha : Grada, 2005. 174 s. ISBN: 80-247-1205-9.
- 3) JÍLEK, Josef. *Finanční a komoditní deriváty v praxi*. 1. vyd.. Praha : Grada, 2005. 630 s. ISBN: 80-247-1099-4.
- 4) KATZ, Jeffrey. *The Encyclopedia of Trading Strategies*. 1st ed. b.m.: McGraw-Hill, 2000. 376 p.. ISBN: 0070580995.
- 5) STRIDSMANN, Thomas. *Tradings Systems That Work: Building and Evaluating Effective Trading Systems*. 1st ed. b.m: McGraw-Hill, 2000. 356 p.. ISBN: 007135980X.
- 6) REJNUŠ, Oldřich. *Teorie a praxe obchodování s cennými papíry*. 1. vyd.. Praha : Computer Press, 2001. 257 s. ISBN 80-7226-571-7.
- 7) MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. 1. vyd.. Praha : Ekopress, s.r.o., 2002. 459 s. ISBN 80-86119-55-6.
- 8) SOJKA, Zdeněk. *Cenné papíry a burzy*. 1. vyd.. Brno : VUT v Brně, 2001. 184 s. ISBN: 80-214-1975-X.
- 9) ELDER, Alexander. *Come Into My Trading Room*. 1 st ed.. New York : John Wiley & Sons, Inc., 2002. 313 p. ISBN: 0-471-22534-7.
- 10) MURPHY, John. *Technical analysis of the financial markets*. New York : New York Institute of Finance, 1999. 542 p.. ISBN: 0-7352-0066-1.
- 11) KOZA, Richard. *Základní typy tradingu* [online]. c2007, [cit. 2007-04-15]. Dostupné z: <<http://www.traders.cz/content.asp?IDKAT=1420>>.
- 12) *Obchodujeme FOREX II*. [online]. c2005, poslední revize 22.06.2005, [cit. 2007-04-14]. Dostupné z: <<http://www.financnik.cz/komodity/zkusenosti/forex-II.html>>.
- 13) *Obchodujeme FOREX VII*. [online]. c2005, poslední revize 01.08.2005, [cit. 2007-04-14]. Dostupné z: <<http://www.financnik.cz/komodity/zkusenosti/forex-7.html>>.

- 14) REJNUŠ, Oldřich. Informační projekt Info-vest Economic Consultant. *Psychologická analýza* [CD-ROM]. c2003, [cit. 2007-04-17]. Adresář: <\vyuka\psychanal>.
- 15) KOS, P. Informační projekt Info-vest Economic Consultant. *Indikátory* [CD-ROM]. c2003, [cit. 2007-04-118]. Adresář: <\vyuka\fundanal>.
- 16) *Obchodujeme FOREX IX*. [online]. c2005, poslední revize 08.09.2005 [cit. 2007-04-14]. Dostupné z: <<http://www.financnik.cz/komodity/zkusenosti/forex-9.html>>.
- 17) KOZA, Richard. *Candlesticky – základní úvod* [online]. c2005, [cit. 2007-04-11]. Dostupné z: <<http://www.traders.cz/content.asp?IDKAT=1549>>.
- 18) KOZA, Richard. *Mezery – Gaps* [online]. c2005, [cit. 2007-04-11]. Dostupné z: <<http://www.traders.cz/content.asp?IDKAT=1512>>.
- 19) KOZA, Richard. *Indikátory* [online]. c2005, [cit. 2007-04-20]. Dostupné z: <<http://www.traders.cz/content.asp?jis=2152007114836&IDKAT=1487>>.

REJSTŘÍK POUŽITÝCH POJMŮ

Bear (medvěd) - člověk, který věří, že ceny poklesnou.

Bear Market (medvědí trh) - trh charakterizovaný klesáním.

Bid (nabídka) - sazba, za kterou chce dealer nakoupit základní měnu.

Bull (býk) - člověk, který věří, že ceny porostou.

Bull Market (býčí trh) - trh charakterizovaný růstem cen.

Cable (kabel) - dealerský slang pro směnný kurz britský sterling / USD.

Day Trading (denní obchodování) - týká se otevření a uzavření téhož místa nebo míst v rámci denního obchodování.

Dollar Rate (dolarová sazba) - když je proměnná částka cizí měny uváděna vůči jedné jednotce USD, bez ohledu na to, kde dealer je nebo ve které měně údaj požaduje. Velkou výjimkou je kabel – sazba britský sterling / USD, který se uvádí coby jednotky USD vůči britskému sterlingu.

FED - zkratka pro Federal Reserve System (Systém federálních rezerv) USA. V domácím kontextu Fed obvykle znamená jeho radu guvernérů, nebo Federal Reserve Bank (Banka federálních rezerv) v New Yorku; v kontextu devizového obchodu to obvykle znamená druhou uvedenou variantu.

Forex (FX) - zkratka pro cizí měnu (Foreign Exchange) nebo také pro devizový trh (Foreign Exchange Market).

Fundamental Analysis (základní analýza) - analýza založená na ekonomických faktorech

Futures (termínové obchody) - smlouvy uvádějící závazek nakoupit nebo prodat aktivum ve stanovené datum v budoucnosti.

GDP - Gross domestic product - Hrubý domácí produkt - celková hodnota zboží a služeb vyprodukovaných na území daného státu ve specifické periodě.

Hedging (pojištění proti ztrátě) - transakce pojištění proti ztrátě je transakcí, která chrání aktivum nebo pasivum proti kolísání směnného kurzu.

Initial Margin (počáteční marže) - úložka vyžadovaná předtím, než klient může provést obchod.

Leverage (pákový nástroj) - prostředek, kdy malá úložka marže může kontrolovat mnohem větší celkovou hodnotu smlouvy, mechanismus, který určuje schopnost vytvářet výjimečné zisky se současným udržováním rizikového kapitálu na minimu.

Limit Order (limitovaný příkaz) - vydaný příkaz, který má omezení ke svému provedení. Klient specifikuje cenu a příkaz může být proveden jen tehdy, když trh dosáhne této ceny.

Long Position (dlouhodobá pozice) - pozice, kdy klient nakoupil měnu, kterou už nevlastní. Normálně vyjadřovaná v základních měnových termínech, např. dlouhé USD (krátké německé marky)

Lot - jednotka obchodování.

Margin (marže) - hotovost, záloha na obchodování složená klientem.

Maturity (splatnost) - datum vyrovnání

Point/pip (bod) - 0.0001 nějaké jednotky; např. jestliže GBP/USD je 1.6220, pak 1.6219 je o jeden bod nižší.

Resistance (odpor) - cenová úroveň, při které byste očekávali konání prodeje v důsledku technické analýzy. Odporová úroveň jedné měny je podpůrnou úrovní pro druhou.

Rollover (přesun do budoucnosti) - tam, kde vyrovnaní nějakého obchodu je přesunuto dopředu na jiné datum účinnosti na základě rozdílu úrokových sazeb obou měn.

Short (krátká) - tržní pozice, kde klient už prodal měnu, kterou už nevlastní. Normálně se vyjadřuje v termínech základní měny, např. krátké USD (dlouhé euro).

Speculation (spekulace) - nákup nebo prodej měny v očekávání pohybu směnného kurzu, aby bylo dosaženo zisku, a to buď na témž trhu, nebo mezi dvěma různými trhy, např. hotovostními trhy cizích měn a trhy odvozenin.

Spot (okamžitý) - okamžitý znamená, že datum vyrovnaní obchodu je dva pracovní dny vpředu.

Spread (rozpětí) - rozdíl v cenách mezi nabídkovou a poptávkovou sazbou

Stop-loss Order (ztrátový příkaz) - příkaz k nákupu nebo prodeji, když je dosaženo určité ceny buď nad, nebo pod cenu, která převažovala, když byl příkaz vydán.

Support (podpora) - cenová úroveň, při které očekáváte uskutečnění nákupu

Technical Analysis (technická analýza) - analýza založená na činnosti trhu prostřednictvím technické studie, klouzavých průměrů, objemu, otevřeného zájmu, kolísání, tvoreb, stochastiky a dalších technických ukazatelů.

Volatilita (nestálost) - míra cenového kolísání

PŘÍLOHY

Seznam příloh:

Příloha číslo 1 – Ekonomický kalendář

Příloha číslo 2 – Přehled hlavních brokerských společností

Příloha číslo 3 – Obchodní okno programu Meta-trader

Příloha číslo 1:

Ukázka ekonomického kalendáře:

Forex Calendar for April 1 - April 7							Filter On ▾	
Date	11:35	Currency		Impact	Actual	Forecast	Previous	Detail
Sun	Apr 1							
Mon	Apr 2	9:30	GBP	Manufacturing PMI	54.4	55.0	55.4	
		15:00	USD	ISM Manufacturing Index	50.9	51.3	52.3	
		15:00	USD	ISM Manufacturing Prices	65.5	60.0	59.0	
		17:30	USD	St. Louis Fed President Poole Speaks				
Tue	Apr 3	9:30	GBP	Construction PMI	58.9	57.5	57.3	
		Tentative	USD	Domestic Vehicle Sales	12.2M	12.8M	12.8M	
Wed	Apr 4	0:01	GBP	Consumer Confidence Index	88	86	85	
		9:30	GBP	Services PMI	57.6	57.5	57.4	
		10:30	GBP	BRC Shop Price Index y/y	0.7%		1.8%	
		13:15	USD	ADP Nonfarm Employment Change	106K	125K	65K↓	
		15:00	USD	ISM Non-Manufacturing Index	52.4	54.8	54.3	
		15:00	USD	ISM Non-Manufacturing Prices	63.3	53.0	53.8	
		15:00	USD	Factory Orders m/m	1.0%	1.9%	-5.7%↓	
		15:30	USD	Crude Oil Inventories	4.3M		-0.9M	
Thu	Apr 5	9:30	GBP	Industrial Production m/m	-0.2%	0.2%	0.0%↓	
		9:30	GBP	Manufacturing Production m/m	-0.6%	0.3%	-0.2%	
		12:00	GBP	Interest Rate Statement	5.25%	5.25%	5.25%	
		13:30	USD	Unemployment Claims	321K	314K	310K↓	
Fri	Apr 6	0:01	GBP	NIESR GDP Estimate	0.5%		0.5%	
		13:30	USD	Nonfarm Employment Change	180K	135K	113K↓	
		13:30	USD	Unemployment Rate	4.4%	4.6%	4.5%	
		13:30	USD	Average Hourly Earnings m/m	0.3%	0.3%	0.4%	
		15:00	USD	Wholesale Inventories m/m	0.5%	0.4%	0.6%↓	
		20:00	USD	Consumer Credit m/m	3.0B	5.5B	6.6B↓	
Sat	Apr 7							

Příloha číslo 2:

Přehled hlavních brokerských společností:

Brokerage Firm	FX Division Founded	Regulated by	Languages	Leverage	Com.	Pip Spread on Majors	Mini Account Size	Regular Account Size
	2003	NFA, FSA, CFTC	Eng, Ita, Jap, Rus	100:1	None	2 pip	\$500	\$2,500
	2002	N/A	Eng, Bul, Chi, Pol, ...	100:1 and 200:1	None	2/3 pip	\$500	\$5,000
	1870	FSA	Eng, Ara, Chi, Fre, ...	Maximum 100:1	None	Variable		\$5,000
	2001	NFA, CFTC	Eng, Bul, Chi, Fre, ...	100:1	None	2/3 pip	\$250	\$2,500
	1995	NFA, FSA, CFTC	Eng, Ara, Chi, Far, ...	100:1	\$1.25/lot transactio	2/3 pip	\$500	N/A
	2005	SFDF	Eng, Ara	You choose	None	1 pip	\$300	\$1,000
	1999	NFA, CFTC	Eng, Ara, Can, Chi, ...	400:1	None	3/4 pip	\$200	\$200
	1999	NFA, CFTC	Eng, Ara, Chi, Rus	100:1 and 200:1	None*	3/4 pip	\$250	\$2,500
	2002	SFDF	Eng, Ara, Fre, Ger, ...	1%	None	2/3 pip		\$5,000
	1992	FSA	Eng, Ita	40:1	None	0/3 pips		\$25,000
	1992	NFA, CFTC	Eng, Chi, Fre, Rus, ...	400:1	None	3/5 pip	\$200	\$200
	2001	NFA, CFTC	Eng, Ara, Chi, Spa	Up to 400:1	None	3/4 pip	\$250	\$2,000
	1989	NFA, FSA, ASIC, BAFIN, OSC	Eng, Chi, Ger, Rus, ...	100:1	None	2/3 pip	\$2,000	\$2,000
	1997	FSA, CFTC, SEC, ASIC	Eng, Chi, Fre, Ger, ...	Up to 400:1 *	None *	3/5 pip	\$250	\$2,500
	1992	DFSA	Eng, Ara, Chi, Cze, ...	100:1	None	2/3 pip	\$2,000	\$10,000
	2005	OAR-G	Eng, Ara, Fre, Ger, ...	200:1	none	2/3 pip	\$5,000	\$5,000
	2003	SFDF	Eng, Ara, Fre, Ger, ...	200:1	None	2 pip	\$2,000	\$2,000
	1999	NFA, FSA, CFTC	Eng, Afr, Ara, Chi, ...	200:1*	Bid /Ask Max	Typically 3-5 pips on the majors	\$300	\$2,000
	2005	NFA, CFTC	Eng, Chi, Rus	100:1*	Bid /Ask	3/5 pips	\$10	\$10

Příloha číslo 3:

Obchodní okno programu Meta-trader:

